

ప్రావిడెంటుఫండు బిల్లు

క్రేరారుగారు ప్రవేశపెట్టిన మరెయొక బిల్లు ప్రభుత్వమునకు సంబంధించినట్టియు యితరములైట్టియు ప్రావిడెంటుఫండుకు సంబంధించిన శాసనమును సంస్కరించి యొకటి జేయుటకు ఉద్దేశించబడెను. ఈ బిల్లుక -1 యు ద్వేకములనేకము గలవు. ఇప్పుడున్న ప్రావిడెంటు ఫండు చట్టము ప్రకారము డబ్బు దాచుకొన్న ఆయన కాలముజేసినపుడు ఆయన భార్యకుగాని పిల్లలకుగాని యాయవలసి యుండును. ఈమొత్తము చనిపోయినవాని ఆస్తిలో భాగముకానేరదు. దీనిప్రకారము ఆయన భార్యకును పిల్లలకును గల లాభములు రక్షింపబడినవి. మరల ఎవరికైన బాకీ యున్నచో వారికి వారకులీయవలసి యుండునుగాన వారికి కొంత రక్షణ మియ్యబడవలెనని ఆలోచింపబడెను. ఇంతేగాక అప్పులు ఖర్చులు ఎన్ని ఉన్నను డబ్బుకట్టి నాయన పింఛను బుచ్చుకొనుటలోపల చనిపోయినను పిదప చనిపోయినను తనపేరనున్న మొత్తమునంతను పూర్తిగా పుచ్చుకొనవలెననిగూడ ఈబిల్లునందు నిబంధన చేర్చబడినది.

మోటారుబండ్ల బిల్లు

క్రేరారుగారు ప్రవేశపెట్టిన మూడవబిల్లు మోటారుబండ్ల చట్టసవరణలకు సంబంధించినది. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు మోటారుబండ్లను ప్రతిసంవత్సరము రిజిస్టరు చేయుటనుగూర్చి గావించిన నిబంధనలు న్యాయవిరుద్ధ మని బొంబాయి హైకోర్టువారు తీర్మానించినమీదట యీసవరణ జేయవలసివచ్చినది. ఇప్పుడున్న శాసనము ప్రకారము యిట్టి నిబంధన జేయుటకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల కధికారము లేదు. కాని పెద్ద పెద్దపట్టణములలో బండ్లరాకపోకలగూర్చి ప్రతి సంవత్సరము రిజిస్టరు జేయవలసిన ఆవసరముగలదు. ఈ విషయమై శాసనమును సంస్కరించుటకు రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు చాలవర కంగీకరించినవి. కావున రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు యుక్తమని తలంచినకాలము పూర్తియైనపిదపన, యుక్తమని దలచిన డబ్బుచెల్లించిన మీదను మోటారుబండ్ల రిజిస్ట్రేషను రిన్యూజేయుట న్యాయమగునని యీబిల్లు నూచించుచున్నది.

అసభ్యప్రకటనల నిషేధము

చివరబిల్లు సీత్యాభాసములగు ప్రకటనలను అమ్ముటను మానిపించుటకు అంతర్జాతీయ సమితివారు గావించిన నిబంధనల గొన్నిటిని ఆచరణలోబెట్టుటకు సంబంధించినదై యున్నది. ఈబిల్లునందు ముఖ్యంశ మేమనగా నేమునుజేసినవారలలో 20 ఏండ్లకు తక్కువైన వాడు మైనరు గగణింపబడును. ఎక్కడనైనగాని అసభ్యములగు విషయములు దాచిపెట్టెబడెనని నమ్మకము బోచినయెడల ఆయావరణలో వెతకుటకుగూడ అధికార మియ్యబడినది.

అంతల్ల సభముగి సెన. మరల 8 వ లేదీ సోమవారము సమావేశమగును. అప్పుడు నేడు ప్రవేశపెట్టబడిన భారత సిపాయిల వ్యాజ్యముల బిల్లును చర్చింపబడును.

తీర్మానములు

18 వ లేదీన చర్చింపబడుటకు ఎనిమిది తీర్మానములు నుంకి ఎంచుకొనబడెను. రామయ్యంగారు మొదటి బాంటును దీసెను. పన్నుల విచారణసంఘమునుగూర్చి ఆయన ప్రతిపాదించినాన్ని తీర్మానము మొదట తీసికొనబడెను.

హాజీవాజీందనుగారి తీర్మానము, విదేశీయుల సారాయి దిగుమతిగూర్చినది రెండవది. ఉన్నతన్యాయశాఖను నియమించుటకు గూర్చి డా|| గౌరుగారి తీర్మానము మూడవది. రాజకీయవైదిల విడుదలగూర్చి పలేటగారి తీర్మానము నాల్గవది. ప్రత్తివస్త్రములవర్తకముపన్ను గూర్చినచిందుగారి తీర్మానము తొలవతవచ్చెను. స్త్రీలఎన్నికహక్కునుగూర్చి మహమ్మదు యాహబుగారి తీర్మానము, హామ్లానెహ్రూగారి నల్లమందు విషయమైన తీర్మానము, పన్నువిచారణసంఘమునుగూర్చి పూకనుగారి తీర్మానము తరువాత వరుసగావచ్చును. (అ.ప్రె.)

ఫజల్ హక్కుగారి యింగ్లండ్ ప్రయాణము

వారి యభిప్రాయములు

మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య మవసరము కలకత్తా, సెప్టెంబరుకి:- మొన్న వరకును పంగజేలో విద్యాశాఖమంత్రిగనున్న ఏ. కె. ఫజల్ హక్కుగారు ఇంగ్లండువెళ్లేదరు. వారెప్పుడు ప్రయాణమై వెళ్లినదియు దెలియదు. స్టేట్సుమెన్ విలేఖ రి లో తాము మహమ్మదీయుల యభిప్రాయముల పోవుచున్నానని తెలిపిరి. రాజ్యాంగకనములో నేవైనమాగ్గులుగనుచో మహమ్మదీయుల యభిప్రాయములను వారిస్థితికిని లబధ్యుటకు తామువారిఅభిప్రాయలను కట్టుదిట్టముగా వెల్లబుచ్చుకొని ఉన్నది. లేనియెడల జాతివారిహక్కులకు భంగము కలుగవచ్చును.

డాక్టరు జయాఉద్దీను అహమ్మదుగారు మాలవి అబ్దు కాసీముగారు వీరితో కూడ యింగ్లండునకు బోయెడ మస్లిముసమితిపక్షము న వారు యీ ప్రయాణము చేచున్నామని నుడిపిరి. మస్లిముసమితియొక్క ప్రత్యేకసమాములో వివరణముల నుచ్చరించుటకు ఫజల్ హక్కుగారు కేపంజాబుమెయిలులో బయలుదేరి వెళ్తున్నార. నేను మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకముగా ప్రాతినిధ్య ముండవలయు గోరువాడను. వారు ప్రత్యేకముగా నియోజకవర్గము ముంవారిసంఖ్యనుబట్టి ప్రాతినిధ్యము పొందవలయును. వారికి సౌకర్యము నిచ్చుటకు కొన్ని కట్టుబాటు ఆచరణలోనికి కొనివచ్చుటకు ప్రారంభింపవలయును. మహమ్మదీయుల జాభా తక్కువగానున్న జిల్లాలలోవారికి యెక్కువప్రాతినిధ్య హక్కుచేయవలయును అని ఫజల్ హక్కుగారు గాంధీర్యగా తెలిపిరి.

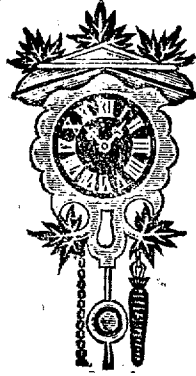
ప్రస్తుతపు విషయములన్నియునుజూడ రిఫారమ్సుల నందు విశేషపు మార్పులేవియును చేయుదురని తమకు నాకము తోచుటలేదనిరి. వెంటనే సంపూర్ణరాష్ట్ర స్వాతంత్ర్యము ప్రసాదించురని మాకు తోచదనిపలికిరి. రిఫారమ్సులు కాకొంతకాలమువరకు యివ్వకపోయినను సరేగాని వెంట రాజ్యాంగభాధ్యత మోయుటకు సిద్ధముగలేని ప్రజలపై కష్టములపాలుజేయుట వారి కెంతమాత్రమును యిష్టము లేదనట్టినిర్మాణసభ్యులు తరుచుగా పరిపాలనవివరములో జోకమును కలుగజేసికొనుచుండిరని తన యనుభవమనియు వాతాము యెంతవరకు జోక్యముకలుగజేసికొనుట కర్తవ్యమోలియదని తమ యభిప్రాయమని తెల్పెను. (అ.ప్రె.)

నానానా సత్కారహక్కు

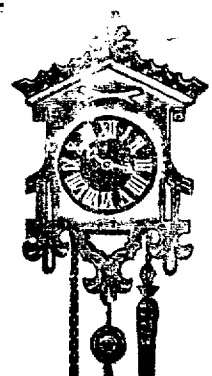
ప్రబంధకసంఘమువారి ఏర్పాటులు

నానానాలో సత్కారహక్కును ప్రారంభించుటకు కాలీలు సంసిద్ధులు కావలెనని శిరోమణి సంఘమువారు ఆకాలీలను ప్రబోధించ నారంభించిరి. శిరోమణిసంఘమువారు కెడుపత్రములను అకాలీదళ సంఘమువారు రొకపత్రమును ప్రకటిచిరి. నానానాచరిత్ర నంతను శిరోమణి సంఘమువారు ఓరించిరి. నానానానిధికి ఆబాలగోపాలమును కెలకొక రిజాలు యియ్యవలెనని వారు హెచ్చరించిరి. నువ్వులు కావనని దళసంఘమువారు కోరిరి. రెండుండి అకాలీలు నానానాకువెళ్లి గురుద్వారమునకు వెలువలదిగిరి. పోలీసుదళముగూడ నచటికి వెళ్లెనని అకాలీలు ప్రకటించిరి.

ఆకలంతఖతు సహాయ జతా గారు సర్దా సోహాససింగు గారికి రావల్పిండిలో రెండేండ్లు కఠినశిక్షయు; వేయిరూపాయలుజరిమానాయును, చెల్లించునని మరల నెలకఠినశిక్షయును విధింపబడెను.

ప్రస్తుతపు ధర గడియారము 1-కి
రూపాయలు రెండు
కాలమునకు సరియైన గంటను చూపును.
ఈ ధర మరియొకతూరి లభించుట ఆసాధ్యము.
విలాసము:- మానేజరు తపాలపెట్టె నెం 265, మద్రాసు.

యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అసూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

(154)

హై ఆఫీసు మద్రాసు [స్థాపితము 1906]

“యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అసూరన్సు కంపెనీ” చేయుచున్న పనిని గురించి కొన్ని ఆభిప్రాయములు.

“ఈ హిందూదేశీయ భీమాకంపెనీ నిజముగా జయముగాంచిన వాటికింద ప్రస్తుతము చేర్చ వచ్చును.” “ఇన్సూరన్సు అబ్జవర్” లండను.

“స్వదేశీ భీమాకంపెనీలలో మిక్కిలి తెలివితోను పోడిమితోను వ్యాపారమునడపునట్టివిబహు కొద్దిగా గలవు అందులో యిదియొకటి” “ఇన్సూరన్సు అండు ఫై నాన్ పియల్ రికార్డు” లండను.

కడకటిసారి 1000 కి రూ 75 లు చొప్పున బోనసుయివ్వబడినది. ఏజంట్లు కావలెను:—కమిషను, జీతము ధారాళముగాయివ్వబడును. ఆంగ్లజిల్లాలకు ఈ దిగువ విలాసమునకు దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.

కామరాజు శ్రీనివాసరావుగారు, ఆంగ్లజిల్లాలకు ఛీఫ్ ఏజంట్, శ్రీకృష్ణవిలాసము, గుంటూరు, లేక కె. ఎస్. గోపాలయ్య, మేనేజరు,

వాడితిరా? వాడకుండిన తెప్పించి వాడితక్షణమే సంతోషింపుడు !!

ఈ అద్భుతమైన టోకామయినార కస్తూరిమూర్తి మొదటి రకం కస్తూరి, మంకమాపువ్వు, కచ్చకూర, రస, అమాల్బమైన విషమాలికలుచేర్చి రయారుచేయబడినది. హానికరమగు కస్తువులందుచేరులేదు. పిన్నలు, పెద్దలు, ముసలివారు, బాలింతలు మొదలగు వారందరూ అనుపాసకముతో అన్ని వ్యాధులకు వాడకగలదు. 250-800 మూత్రముల బుడ్డి 1-3 ధర రూ 0.4-0 బుడ్డు 6-8 కి 1-4-0 పోస్తుభుచ్చు వేరు. ఈ దిగువ తెలుసుకొనవలెను. తప్పక మంచి గుణ మిచ్చును.

రాసా పనోదిని:—సాధారణమైన జ్వరములు, చలిజ్వరములు, మలేరియా మున్నగువాటికి మంచి గుణమిచ్చును. (64 పొట్టులు గల) ప్యాకెటు 1-3 రూ 1-0-0.

శివకాంతి తెలము:—బిడ్డలు పెద్దలు కాఫీలో చక్కెరలో అతిసులభముగా వారి వారి కంటన్సు వినునది కొన్ని బొట్టు తీసుకొనిన గుణముగా విరచనమగును. కష్టము లేదు. సుంకము, అసహ్యము వుం దదు. బుడ్డి 1-3 ధర 0.8-0.

సర్వాంగ బలకారి:—(కాఫీ, టీ, జిల్లీలో మున్నగు పోషకముల కేహారోగ్యమున చెలువయి గాక అనేక వ్యాధులకు కారణమగును. అట్లు లేక దేహమునందును వ్యాధులను పోగొట్టి మలబద్ధకమున, లేక ఇరవరవ్యాధులను రానియ్యక అటంకపరచును. అనేక కేల ద్రవ్యము ఖర్చుచున్నది.) ద్రవ్యా 1-3 ధర 0.7-0.

మహా సాభాగ్య శొంతి:—(బాలింతల పాలిటికి వర్షకసాచము కంటిది. కనినవచ్చును, తడవార వారికి నరిమైన కొవడములు యత్నమునకు వారికి కలుగు వ్యాధులన్నిటిని యిది తప్పక మరుగును. 20 కులం బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1.0-0 (594-3) సాశ్వత మెకటాచల మండితులు, శ్రీ శీరామరావువరైడ్వకాల, మైసూరు.

కామినియానా నె వెంట్రుక లేఅందము. రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుడు. వెంట్రుకలు దువ్వివపుడు ఊడకమున్నే త్వరపడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పాడగును. అట్లుకాకుండ నేడే కామియానానెను వాడి సత్వరముగా శిరోజముల గాపాడుకొనుడు. వెంట్రుకల కేహాద్యమున్నను మాన్సి ఈ దివ్యావధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును. ఒకపరీక్షవల్లమికే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నతిశుభ్రపరచును. బుడ్డివెల 1 రూపాయి. 3 బుడ్లఖరీదు రూ 2-10 0. 126 ఏపీచార్జీలు ప్రత్యేకము. ఆటోదిల్ బహారు (రిజిస్టరుచేయబడినది) మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు. అవున్న బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 } మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు వేసికొన్న పరిమళ } 1 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0 } మన్నిదికలను వ్యాపించును. } 1 డ్రాం బుడ్డి 0-8-0 } వై కామినియానానె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులమ్ము ప్రతిచోటను విక్రయింప బడును. లేకున్న సోలుపడెట్లగు, ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, 155 జమ్మనూరు, బొంబాయి అని వ్రాసిన బడయగలరు.

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ అసూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

ప్రస్తుతము వి. గులలవాడుకరమగుకమిషన్ వరత్తుల విచ్చుటకు కంపెనీని వా రరాఖించి యున్నారు.

ఏజంట్లుగాను, కన్ వాసర్లుగాను

పనిచేయుటకు శక్తిగల పెద్దమనుష్యులు ఉ ద్యోగిస్తులు దరఖాస్తులను పంపుకొన కోరెదము.

జూలై 1924 బోనసు సంవత్సరము సంవత్సరము

ఈ సం॥ రిమునెండ్ కంపెనీకి యిదివరలో వచ్చిన నూతన భీమాసంఖ్య అత్యద్భుతమైయున్నది. హిందూ దేశీయులకు కష్టాల్ని చెందినదియు ప్రజల అభిమానము పొందినదియునైన యీ లైఫ్ అసూరన్సు కంపెనీకి ప్రపోజల్సును సంపాదించుటకు శక్తిగలవారు మాతో సంబంధము స్థాపించుకొన గోరెదము. (672)

The Branch Secretary, Oriental Assurance Buildings Post Box No. 8, Madras Bangalore Branch:—No 3 South Parade Bangalore. Trivandrum Branch:—Trivandrum.

తేలుకాటునకు బోషధము ఈ బోషధము సుపయోగించినతక్షణమే విషమును తీసివేసి, బాధనుపోగొట్టును. బుడ్డి 1-3 ధర రూ 0.8-0. 1-3 బుడ్లవరకు పోస్తుభుచ్చు 0.8-0 రూ 4 లు అడ్వాన్సుగా పంపిన ఒక డిజనుబుడ్డు తపాలచార్జీ లేకనే పంపబడును. RAJVAID SIR BAMANDASJI KAVIRAJ 152 Harrison Road Calcutta. మానసోల్లాసినీ మాతలు 20 మూత్రము 0-10-0 (పది అణాలు) కలసులభము! (పోస్తుభుచ్చుల ప్రత్యేకము) నిజమధికము! శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి నైత్యకాల కీమాత్రలు దివ్యావృత్తము. అతీర్ణము, అరుచి, ఆవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిహాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతీయము, పిక్కలు, పొచ్చువులు, శిరస్సు, ప్రేళ్లు, అస్థులు, మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను బోగొట్టి దేహమును మంచి యారోగ్యమునకు దెచ్చును. ఈ మాత్రలు మేవాత నొప్పలను నెంటునే మాన్పును. యిందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవము గా బోషధమునకుచేతన పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు. విడుదానా:— (1078) ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, పోస్తు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

అన్ని కెమిస్టులకు, ఔషధశాలలకు, వైద్యశాలలకు

టిన్ కర్పర కార్డుమమ్, సెనెగె మొదలగు మైకమును గలి

గించు ఔషధములను తయారుచేయుటకు ఒక పరిశ్రమశాల కట్టబడినది. గవర్న మెంటువారు కొన్ని సదుపాయముల నొసంగుటచే ఏటిని మిక్కిలి చౌకధరలకు విక్రయించుటకు మాకు వీలు గలదు.

మెలిబ్రాండు టిన్ కర్పరలకే వ్రాయుడు

టోకుగా విక్రయించు వారందరును ఉత్తరము వ్రాసిన ధరల

జాబితా పంపబడును.

"Depot for Burroughs Wellcome & Co."

W. E. SMITH & Co. Ltd.

Chemists, Druggists and Aerated Water Manufacturers.

MOUNT ROAD, MADRAS.

Tel : KARDYL

Branches : Esplanade,

Phone 37

Phone : 225

Vepery

102

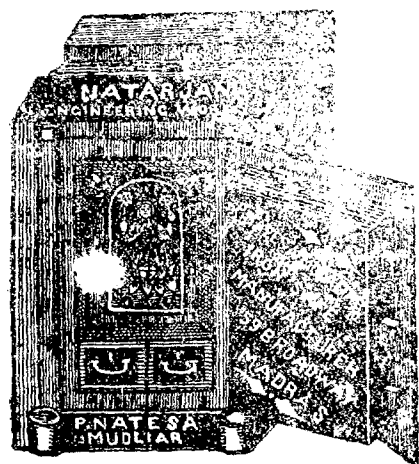
P.B. No. 314

Ootacamund.

సరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది.

యిప్పటిమోస్తరుప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగాయున్నవి. బాంతులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. టే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రావైటటు,

59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సు. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు ఆయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థతగలవారు. రైనుమిల్లులకు కావలసిన సిలండర్లు, సాప్టింగు, నట్టులు, సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయప్పిల్లె, పెద్దనాయకన్ పేట, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు అర్దురు యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు (వాసిన బరులు వ్రాయబడును.

డాక్టరు, జి. బి. గారి సుగంధనస్యము

అంగములందలెల్ల కిరణమును, ఇంద్రియములయందలెల్ల సయనమును, ప్రధానము ఆకు ముత్యము సర్వజనులకును తెలిసినదియనుకొనగా ఈ రెండిటియందును కలకు బాధ్యము సాధారణముగా ప్రాణహాని కలిగించుచున్న అవి

వ్యాధిగ్రస్తునిజన్మమును నివృత్తియొకముగాఁ జేసి యామరజాంతిమాను బాధించుచుండును, ఇట్టివ్యాధులకు లోనికి తీసికొనుచుండు లనేక ముత్యయోగింపబడుచున్నవచ్చి నవి గాని అవి యావ్యాధులను నివారించ లేక పోవుటయే గాక రసవిషగంధకారులు చేరినదిగా నుండుటచేత తుదకు తేహోగ్యము నంతకు చెదదీయునదిగాఁగూడ నేర్పడినది. తరువాత వైశ్రాంతిను పట్టున నవశాగరికులచేత కుంచితైద్యముగా తీర్చి నింతుడి యట్టి మందులకూడ ననేక మిచ్చు దుపయోగింపబడుచున్నవి. గాని అవి నూడనంత ప్రయోజకములుగా గ్రహింపబడుట లేదు. ఈ సందర్భము అన్నియును యోచించిచిరకాలము తరి ప్రపంచే యాయోగ్య దాంగిలేయ యూహాసేవైద్యములం దారితేరి లోకోకకారాధ్యమై తమసర్వస్వమును వినియోగించుచున్న డాక్టరు, జి. బి. గారి సుగంధనస్యమును కనిపెట్టిరి.

ఇదివరకే లోకమందంతటను వ్యాప్తము చేయబడి నుప్రసిద్ధమైనది కాబట్టి దీనినిగురించి మేము విశేషింతాసంపాదకమున పని లేదు. ఒకసారి యుత్తరయోగింపినయెడల దానియొక్క ప్రభుత్వము నదియే స్థాపించగలదు. దీనిచే బాధానివృత్తి గాంచి కృతజ్ఞతాపూర్వకముగా గొప్పవారును కొలదివారును కంపెనీ యోగ్యతాశ్రుతికల లెక్కకు మిక్కిలిగానున్నది. ఈ సుగంధనస్యము నుత్తరయోగింపబడుట మొదలు, చుట్టు, కన్నులతో, సంబంధించిన సమస్తవ్యాధులను సమాలుముగా నశించును. పీడనము, ఒంటితలనొప్పి, తలలోనిపోట్లు, జలదోషములు, మొదలైన, కంఠమునకు వైబడిన గాఢ వ్యాధులకును ఈ సుగంధనస్యము పెట్టినది భిక్షము. ఇట్టి గుణవిషయము గలిగి యింతకుంధముగా విక్రయింపబడు నొకదగ్గ మిదిరప్ప ముత్యయోగి లేదు. చిరకాల ముంచినను చెదని సుగంధ విశేషములను, పొడి యభ్యాసము లేనివారికి సహిత మిది హితవుగా నుండును.

సాధారణముగా పోడినయెవర లీ సుగంధనస్యమునుకట్టి రెండుసారులు అపయోగింపినయెడల, ఇది సాధారణపు పోడి 100, 100 సారులు అపయోగింపినంత పనిచేయును. కాలబా నెలగల సాధారణపు పోగాకు పోడిలో నీ సుగంధ నస్యము నొకచిటిక కలిపినయెడల కా పోగాకంఠయను మిక్కిలి పంపుకనంత మగును.

బుడ్డి 10 కి అ. ర వి. పి. ఖర్చు అ ర డబ్బా 10 కి రూ. 1-5-0. వి. పి. ఖర్చు 0-5-0 (1189)

అంగ్ల తేజ ఆంధ్రభాషలో విలాసము వివరముగా వ్రాయబడినది.

విలాసము:-గురుబసవ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు 510 మద్రాసు.

ఫోర్టు సెంటు జార్జి గెజెటు

పబ్లికేషన్

పి. హాకిమ్ముగారు డి. పి. డబ్ల్యు. ఫోర్టు సెంటు జార్జి గెజెటు మింపబడిరి. మదరాసురాష్ట్ర పరిపాలనానిశ్చయమును తయారు చేయుటకు రి సెంటు ఏ. ఆర్. పి. వెబ్బులేతుగారు ప్రభుత్వ కార్యవర్గులందు ఒకరుగా నియమింపబడిరి.

జి. కె. లాంక మైరుగారు కడపజిల్లాకు జి. సి. హెచ్. ఫోలకొగారు గోదావరిజిల్లాకు యస్. బర్నూ గారు బళ్లారిజిల్లా కును జిల్లా జడ్జీలుగా నియమింపబడిరి.

వ్యాయశాఖ

రావు సాహెబ్ ఎ. సుబ్బారెడ్డిగారు గుంటూరు జిల్లా పోలీసు నూపరిం డెంటు గారికిని, టి. రాజుబిళ్ల అవర్ గల్ గారు కర్నూలు జిల్లా పోలీసు నూపరిం డెంటు గారికిని ప ర్సనల్ అసిస్టెంటుగా నియమింపబడిరి. మహమ్మద్ జై ఉద్దీన్ సాహెబ్ బహదూర్ నరిసిపట్నం ఏజెన్సీ డిప్యూటీ నూపరిం డెంటు ఆఫ్ పోలీసుగా నియమింపబడిరి.

ఆర్థికశాఖ

జి. డబ్ల్యు. పింట్ గారు గవర్న మెంటు ప్రెస్ నూప రిం డెంటుగా 6 నెలలవరకు పనిచూతురు.

అభివృద్ధిశాఖ

అనంతపురం కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగానున్న వి. యస్. రామస్వామియ్యర్ అవర్ గల్ గారు బళ్లారి సెక్షను పనిచూడా తిరుగ ఉత్తర్వులుచేప్పరకు చూచుచుందురు.

స్థానిక స్వపరిపాలనశాఖ

అకులు కాంతారాయుడు, శ్రీరంగనిలయం కోథనాద్రి కందిమల్ల సీతారామారావు, బత్తెల రామబలింగ అవర్ గల్ గార్లను కృష్ణాజిల్లా బోర్డు మెంబర్లుగను జి. వి. రెడ్డి పెద్దయ్య నాయుడుగారిని విశాఖపట్నము జిల్లాబోర్డు సభ్యునిగను య్యర్ మహమ్మద్ బాద్షా సాహెబ్ బహుదూర్, చెత్తిరామప్ప, వేద్రయ్యారప్ప, డి. సదాశివరాజు, కె. నెట్టల ప్పు, పి. హరిదాసునాయుడు, కె. అబ్దుల్ హే సాహెబ్ బహుదూరు (కాననసభ్యుడు) గార్లను బళ్లారి జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగాను నియమించిరి.

మేజర్ రాబర్టు జార్జి గిబ్బన్ క్రాలీగారు మదరాసు జెనరల్ ఆస్పత్రిలో పనిచూతురు.

చట్టి న ర సిం హా చా ర్య లు, ఏ కా - జనా ర్దనయ్య పంతులు, జనాబ్ మహ్మదుడు గలాజ్ సాహెబ్ బహు దూరుగార్లు గుంటూరు మునిసిపల్ కౌన్సిలర్లుగా ఎన్నుకొన బడిరి.

మాజీటి పూర్ణచంద్రారావు, సిగినంకెట్టి మామయ్యగార్లు నర్సారావుపేట మునిసిపల్ కౌన్సిలర్లుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

న. రాయరామయ్యకెట్టిగారు నెల్లూరు మునిసిపల్ కౌన్సిలరుగా నెన్నుకొనబడిరి.

పోలా శంకరయ్య క్రేష్టిగారు తాడిపత్రి 'మునిసిపల్' వైర్ మన్ గాను, ఓగేటి బాలయ్యగారు తాడిపత్రి మునిసిపల్ కౌన్సిలర్ గాను ఎన్నుకొనబడిరి.

లాశాఖ

పి. వి. నారాయణరావు పంతులుగారు, గంజాంజిల్లా విద్యాసంఘాధ్యక్షులుగాను, పి. వెంచయ్యగారు, మహమ్మద్ అజీంఅబ్దుల్ సాహెబ్ బహుదూర్, ఏ. బాలకృష్ణపిళ్లగార్లను మదరాసు వ్యాయశాఖాలా సహాయసాధాయులుగాను, ఎల్. వెంకటకృష్ణయ్యర్ గారినిగిండి యింజనీరింగ్ కాలేజి మెకానికల్ యింజనీరింగు ప్రాఫెసరుగాను నియమించిరి.

వైద్యశాఖ

టి. వి. గోపాలమినన్ గారు త్తయ ద స్త వై ద్య శాలకును మిలిటరీ అసిస్టెంటు సర్జన్ డబ్ల్యు. యస్. మార్క్ గారు ఆడవాండు పిల్లల వైద్యశాలకును ఎం బాలకృష్ణ ప్రభు గారు లోకల్ ఫండు ఆస్పత్రికిని మార్చబడిరి.

ఉచితము

ఆంధ్ర నైషధసారము రు 0-12-0

సుగుణమణి-నవల 0-8-0

పాండరీక మాహాత్మ్యము 0-8-0

వై గ్రంథములలో నెయ్యది నెలకు కోరినను శివాజి చరిత్ర ముచితముగా బంపబడును. చార్జీలు ప్రత్యేకము. ఈ పద్ధతి 100 మందికి మాత్రము.

అత్తలూరి సూర్యనారాయణ

ఈమని, గుంటూరు జిల్లా.

Guard your Baby against milk-borne disease

Give your baby Glaxo — the one safe Milk food that is made in New Zealand, where the dreaded disease, bovine tuberculosis, is practically unknown. The cows that produce the milk made into Glaxo live in the open air and feed on sun-bathed pastures all the year round. That is why Glaxo is exceptionally rich in Vitamins and is free from all risk of milk-borne diseases.

Run no risk with your baby's milk; give him Glaxo, the safe milk food, which is free from the risk of conveyed tuberculosis.

Ask your Doctor!

The Super-Milk Food

"Builds Bonnie Babies"

WHOLESALE DISTRIBUTORS:—

Alfred Young & Co., Ltd.,

(INCORPORATED IN ENGLAND)

Post Box 40 MADRAS.

స్వీగుపుష్పరసాయనము

ఇది అనేక మూలికల సారములచే తయారుచేయబడిన యీ లేహ్యము 40 దినమును పూటకు తు 1/2 లం చొ॥ తేవించిన ధాతుపుష్టి, రక్తవృద్ధి, నరములకు బలమునిచ్చి మధుమేహము, నిస్సత్తువ, వీర్యనష్టము, ఆకలిలేకపోవుట, విశేష బలము మొదలైన అనేక రోగములను పోగొట్టి జీర్నించిన తెగ సనాయి మొదలగు సుఖవ్యాధులచే బాధపడు స్త్రీ పురుషులు సేవించిన యెడల సదరువ్యాధులు పోవుటయేగాక ఆకలిని పుట్టించి శరీరపుష్టిని కాంతిని గలుగజేయును. సంసారసౌఖ్య మనుభవింప గోరు వారికిది పరమమిత్రమై యుండును. ఒకసారి వాసిచూచిన మీకే తెలియగలదు. కోరినవారికి క్యాటలాగు పుచితముగా పంపబడును. 24 తులములుగల శేరు 1 కి రూ. 4.8.0. పోష్టు ఖర్చులు వేరే.

యస్. సుబ్బారాయడు, డెంటిస్టు, నర్సపురం, కృష్ణాజిల్లా.

సాక్షి

శ్రీయుత పానుగంటి లక్ష్మీచరణిచారావు పంతులుగారి

ఇదియొక యశూర్య మైన గ్రంథరాజము. కథ గాదు, కల్పనముగాదు. ప్ర బంధ మంతకన్న గాదు. పు రాణోపనిషత్సంబంధమనలే గాదు. చిత్రమగు గ్రంథము. చదువుడు! చదివి యనం

ధించుడు!! తెలుగుభాషలో నిదివఱకెన్నఁ దిట్టిగ్రంథము చూచి యెఱుంగము. జంఘాలశాస్త్రీ, కాలాచార్యులు, బొట్టయ్యకెట్టి, వాణీదాసుడు, సాక్షి అను విమరుసంఘము. ఈసంఘముచే చర్చింపఁబడు విషయములు బహు చమత్కారముగ నుండును. మొదటినుండి చివరవఱకును కడుపు చెక్కలగునటులు నవ్వు వచ్చుచుండును. ప్రయాణము చేయునపుడు - ఏమియుఁ దోఁపకుండునప్పుడు - అనేకవిషయములు చెలిసికొనగోరునపుడు - బాలురకు, యువకులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు చదువులు కింపగుగ్రంథ మింతకన్న తెలుగులోలేదు. ఒకనూలు నదిచిననా శీగ్రంథమును వివరింప. మనోహరమును పొంగిగంభీరము నగు శైలి కుదుర్చుకొనుటకు విద్యార్థుల కింతకన్న సహాయకరముగ గ్రంథము లేదు. జంఘాలశాస్త్రీ యువశ్యాసభోరణి, కాలాచార్యుల రచనానైపుణి, వాణీదాసుబహుర సమర్థరచనాశక్తి సాక్షి విషయ నివేదనావైఖరి, అభిప్రాయసమంజసత చదువదగినవి. ప్రతియాంధ్రుడు, ప్రతిఅంధ్ర రాష్ట్రమును ఈగ్రంథము చదువదగినది. ఒకయెడ సంతాపకావ్యము - ఇంకొకయెడ పాత్రానిలవస్త్రాభిర - మరయొకయెడ అపూర్వవర్ణనా గాంభీర్యము - చదువరల కెంతయో సంతోష మొనంగును.

మొదటిభాగము 2-0-0

రెండవభాగము 2-0-0

మూడవభాగము 1-8-0

నాల్గవభాగము 1-12-0

పానుగంటి రాజారావు విరావురం గోదావరిజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

వరదనహాయసంఘనిధి

ఈనిధి కీక్రిందివా కీక్రిందివివరముల నిచ్చిరి.

ఒక శ్రీ సవరణభక్తుడు (సిలోకా)	200-0-0
మదరాసు థియేటర్స్ లిమిటెడ్	525-2-0
యం. కాశీ శ్యామాధికేట్టియార్ వసులుచేసినది (బంబు)	865-0-0
దక్కానర్తకాస్తు కళ్యాణిణి	150-0-0
ఎన్. ఓ. మణి (శేనాయి)	125-0-0
ఒక పాంచాలడు	110-0-0
ఓ. చంద్రశేఖరరాజ్ (బుచ్చిరెడ్డిపాలెం నెల్లూరు)	80-0-0
తిరులైచ్చాళంపి తాలూకాబోర్డు (పెన్సిడెంటు)	50-0-0
నాగేశ్వరదీక్షిత్ (బందిల్ ఖండ)	55-0-0
రాణిగంజి బొగ్గుగనులవారు	39-2-0
ఎ. యస్. ఆరుణాచలం (సిలోకా)	30-0-0
గజరాతుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి దొలత్ రాయి (మొదటిసారి)	25-0-0
ఓ. శ్యామరావు	25-0-0
లేటిఫ్ రహమాన్ (రాత్ బరీ)	20-0-0
సత్యచరణ బెనర్జీ (ఉల్ బీరీయ)	17-4-0
సి. యస్. సోనాని (నాగపూర్)	15-0-0
యం. శ్రీనివాసరావు (ఉడిపి)	15-0-0
ఓ. ఎన్. రై త్వస్టాఫ్	14-0-0
జి. ఎన్. ఘోష్ (కలకత్తా)	13-0-0
గరుడప్రసాద్ (సిన్హ)	10-0-0
డాక్టరు ఎన్. ఎన్. కృష్ణన్ (కోయంబత్తూరు)	10-0-0
పాళాదార్ సింగ్ వగయిరాలు	10-0-0
ప్రభులల్లెల్లజి (కలకత్తా)	10-0-0
ఓ. జయప్రకాష్ (శరన్ పూర్)	10-0-0

విజయలక్ష్మీబాయి

జి. వి. అప్పారావుగారిద్వారా (బరంపురం)	10-0-0
బడ్డెడ్జ్ మిషన్ స్కూలుపిల్లలు	5-0-0
శ్రీకృష్ణ చెందర్ (పాట్నా)	5-0-0
యస్. ఆర్. కృష్ణయ్యంగార్ (నృధాచలము)	5-0-0
లాలా వాలీరాం	5-0-0
హరేంద్రసింహ (చంద్రనాగూర్)	4-8-0
పూరిపండ్ల అప్పలస్వామి	2-0-0
జగదేంద్రనాథ ముజుండా	2-0-0
కిశోరీ మోహన్ రాయి (అర్రా)	2-0-0
యస్. వి. వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం (మైలాపూరు)	2-0-0
సురేంద్రచంద్ర మహేంద్ర కుమారదాసు	1-0-0
ఒక సహాయకరుడు	2-0-0

స్త్రీలు—సంస్కరణవిచారణ సంఘము

స్త్రీలనుగూడ శాసనసభ్యులుగా ఎన్నుకొనుట అధికార ముండనలెను. అందులకు ప్రయత్నములు చేయవలయునని సిన్హలో కొంతమంది స్త్రీలు సభ చేసి. హిందూ దేశస్త్రీ సంఘమువా కీక్రింది విజ్ఞప్తిని సంస్కరణవిచారణ సంఘమువా కి పంపిరి.

“హిందూదేశస్త్రీ సంఘము దానిశాఖలతో సహా సంస్కరణవిచారణ సంఘమును కోరునదేమనగా ఆదవారికినూ దా వోట్లుండు అధికారమును, ఎన్నుకొను అధికారమును, ఎన్నుకొన బడు అధికారమును ఉండునట్లు చేయవలయునని ఆంగ్ల ప్రభుత్వము నకు మీరు సూచన చేయవలయును.

మదరాసు ప్రభుత్వసభ్యుల నేతలును, గవర్నరుగారును బొంబాయి ప్రభుత్వము వారును మాస్త్రీసంఘప్రాతినిధ్య మంగీకరించిరి. మాకుసహాయము చేతుమనిరి. అర్హతగల స్త్రీలందరును శాసనసభలందు చేరుటకు సంస్కరణలందు నిబంధన యుండవలయును.

అని ధిఫాకము యక్ష్మి కమిటీవానికి విజ్ఞప్తి పంపిరి.

అదిగాక స్త్రీలందఱును సంఘములవారూ సంస్కరణ విచారణసంఘము ముగియకప్పుర్యమే తమదృఢాభిప్రాయములను వెల్లడింపవలయును. అని యం. ఐ. కళిన్ద్రమ్మగారు వ్రాయుచున్నారు.

భారతసంస్కారములు ఎక్కువ రావచ్చును

రంగాచారిగారి అభిప్రాయములు

ఇంగ్లాండులో నాయకులు చేయుచున్నవి

సిక్సా, సెప్టెంబరు 4:—రంగాచారిగారు పత్రికా ప్రతినిధితో సంభాషించుచు లండనులో భారతరాజకీయవిషయములగుర్తి ఆగాఖానుగారును, సర్ ఆల్ఫ్రెడు, సర్ కృష్ణగుప్త, కే. సి. రాయగారు జేయుచున్న ప్రయత్నములను వివరించి చెప్పిరి. రంగాచారిగారు ఆగస్టు 27 వ తేదీని కాలనీలకమిటీతో సంబంధమును వదులుకొనువరకును యావిషయమై మానము వహించియుండిరి. రైటరు తంతివార్తలలో ఆయన పార్లమెంటుసభలను మున్నగుచోట్ల నుపస్థాపించినట్లు మాత్రము చెబుపడెను. కాని ఆచట జెప్పిన విషయముల గూర్చిన వివరములేమియును చెబుపడలేదని ప్రత్యక్షాప్రతినిధి తెలిపెను. రంగాచారిగారు రంతట సీమలో తాను జేసిన పనులన్నియును వ్రాసికొనిన దైరీని జూపించిరి. డాక్టరు బెనాంట్ గారి రాయబారము లండను చేరులోపలనే రంగాచారిగారును ఆయన సహాధ్యాయులును బ్రిటిషు అభిప్రాయమును తెలిసికొని వారికి భారతదేశమును గూర్చినవిషయములన్నియును చెప్పుపని జరిగినట్లు అందుండెను. సర్ కృష్ణగుప్త, సర్ ఆల్ఫ్రెడు, లాలా హరికిషన్ లాలాగారులు ఇంగ్లాండు మాన్సి మూడవవారములో జేరిరి. రంగాచారిగారు మాన్సి 29 వ తేదీని జేరిరి. రాయగారు ఆచారిగారును కాలనీలకమిటీవన దేవదీన అంశములను ముఖ్యమైనవానినిగూర్చి పోరాడుటతో సరిపాడెను. వారికేమైన వ్యతిరేక యున్నపుడు రాజకీయకార్యములందు పనిజేయుచుండిరి. మాన్సి ఆఖరున పార్లమెంటుసభల ముందు సర్ ఆల్ఫ్రెడుగారును లాలాహరికిషన్ గారును ఉపస్థాపించినట్లు రంగాచారిగారు చెప్పిరి. ఏప్రిలు 15 వ తేదీని రాయగారు ఆల్ఫ్రెడుతో ప్రసంగించిరి. 9, 10 తేదీ రందు రంగాచారిగారు ఆల్ఫ్రెడుతో ప్రభువుతోను ప్రధానామాత్యుతోను ప్రసంగించిరి. ఏప్రిలు 15 వ తేదీని రాజున్న చర్చయందు ప్రభుత్వమువారు సమరసభాసముతో నుండునట్లు లక్షయు నుద్దేశముతో ఇట్లు ప్రసంగముల గావించిరి. ఈ ఉద్దేశముతో లండను 'టైముస్' విదేశాంగ సంపాదకునితో గూడ 11 వ తేదీని ప్రసంగము గావించిరి. ఈచర్చ ముందు జరుగనుండుటచేతనే సామ్రాజ్య పార్లమెంటు సభలమువారు సభ్యుల సభగావించి ఆయన నుపస్థాపించు మని కోరిరి. ఈ ఉపన్యాసము 14 వ తేదీని జరిగెను. అప్పుడు పీఠప్రభువు అధ్యక్షత వహించెను. ఆ సభకు పార్లమెంటు రెండుసభల ప్రతినిధులును వచ్చిరి. ఆయన భారత రాజకీయ పరిస్థితుల గూర్చియు కేంద్రాసనసభల చేయుచున్న పనిని గూర్చియు మాట్లాడెను. కానున్న సభలో చర్చ జరిగినపుడు రిచార్డ్స్ గారు రిచ్చిన ప్రత్యుత్తరములను భారతీయులకు చాల అసంతృప్తి గల్గెను. దానిపై ఆయనయు రాయగారును రిచార్డ్స్ గారి ఉపన్యాసమునకు ప్రత్యుత్తరముగ నొక విజ్ఞప్తిని తయారుచేసి అందు సంస్కరణములను గూర్చి సంపూర్ణమును విచారణజరుగుట చాల అవసరమనియు, ఇప్పుడు నియమింపబడిన మద్దతును విచారణ సంఘము లోతుపాతుల గనుగొనిన పింప మరెయొక పెద్దవిచారణ సంఘమును నియమించు పని నియుండుననియు చెప్పిరి. ఇప్పుడుసరిగ్గా రిచయసంఘము వివిగ విచారణ జేసి తగినపనిని జేయుటకై నీలైనవిధమున కావలసినవిషయములన్నిటిని సంగ్రహింపవలెననికూడ అందుచెబుపడెను. ఆయన భారతీయులసభ యొకటి ఆగాఖానుగారి అధ్యక్షతన జరిపి యావిజ్ఞప్తి నందు:అంగీకరింపజేసెను. ఈవిజ్ఞప్తి భారతమంత్రి కిని ప్రధానమంత్రికిని బంపబడెను. దీనిపై వాధారముజేసికొనియే మే 8 వ తేదీని ఆల్ఫ్రెడు ప్రభువుగారు సత్కరించెనని చెప్పినరాయబారముతో చర్చజరిగెను. ఈలోపల ఏప్రిలు 20 వ తేదీనాటికి లాలా లజపత్ రాయగారు లండనుకువచ్చి ప్రధానమంత్రితో ప్రసంగముగావించి మంత్రివర్గమునం దితర సభ్యులతోగూడ భారతపరిస్థితులగుర్తి బాగుగ చెప్పించిరి. రంగాచారిగారు ఆయనసహచరులను కార్యకర్తమువారి మనస్సునకుమాత్రము నచ్చజెప్పటతో సరిపెట్టుకొనలేదు. ప్రతికూలపక్షమునకుగల బలమును పలుకుచుని వారు గనుగొనిరి. ఏప్రిలు 30 వ తేదీని ఆయనయు రాయగారును కన్సర్వేటివులకు ముచారతేకులతో విస్తర్తము గారితోగూడ

భారత పరిస్థితుల గూర్చి చెప్పించిరి. మే 8 వ తేదీని ఆగాఖానుగారు భారతమంత్రివర్గము రాయబారమునకు నాయకుడుగ వెడలిరి. ఆసమయమున సర్ విలియం డ్యూకు రిచార్డ్స్, ఆగాఖాను, రంగాచారిగారు, సర్ కృష్ణగుప్త, సర్ ఆల్ఫ్రెడు, కే. సి. రాయ, సర్ యం. సి. టి. ముత్యయ్య చెట్టియారు, వి. డాసను, యస్. కే. త్రాను (ప్రె)వేటుసెక్రటరీ) గారులుండిరి. ఆచటజరిగినదంతయు రహస్యము. కాని ఆసమయమున రాజకీయపరిస్థితులగుర్తి వివిగ స్వతంత్రముగ చర్చజరిగెనని మాత్రము రంగాచారిగారు జెప్పిరి. ఆల్ఫ్రెడు ప్రభువుగారు చాలసానుభూతి గల్గియుండిరి. అసభికారసభ్యులు అధికసంఖ్యాకులుగ గల రెండవకమిటీని నియమించుట అవసరమని బైటుహాల్లో తెలియనట్లు జేయుటయే భారతీయుల యుద్దేశ్యమై యుండెను. రెండవ మద్దతును కమిటీనిగూర్చి మునుగూర్చిచెప్పుచు లండనులో పనివిషయములను చెప్పుట చేతను, భారతదేశములో ప్రజాభిప్రాయపు ఒత్తిడి యుండుటచేతను విచారణ ఆతిశయించియుండుననియు, అందు సభ్యులు గ ని య మిం ప బ డు వా రు ప్ర జా భి ప్రాయమున కనుకూలుగ నుండు వారుండుననియు న మువచ్చునని రంగాచారిగారు నూచించిరి. సంస్కరణముల విచారణసంఘము చేయవలసినవని యేమని ఆయన అభిప్రాయము నడగగా, కమిటీ దానంతటనది యెట్టివిచారణ మార్గములను దెుపజాలదనియు, కాని విచారణకు మాత్రము యేభమైన నిబంధన లుండరాదనియు రంగాచారిగారు నూచించిరి. ఈ కమిటీవారు విచారించి యిప్పుడున్న విధానమునందు లోపములు తొలగినట్లు జేయవలెనన్న చట్టమును పూర్తిగ సవరింపవలెనని కనుగొనునెడల అట్లు జెప్పవచ్చును. అప్పుడు యేప్రభుత్వముగాని పెద్ద కమిషనును నియమించుట నాలసింపజాలదు. రాష్ట్రములో ద్వంద్వవిధానమునకును, సంపూర్ణ బాధ్యతాయంత ప్రభుత్వమునకు మధ్యమార్గమింకొకటిలేదని ఆయన అభిప్రాయము. చట్టమునందు చిన్నచిన్న సవరణలు జేయుటవల్లను, కావలసిన నిబంధనను జేసికొను అధికారమిచ్చుటవల్లనను పరిపాలనాయంత్రమునందున్న లోపము లేమాత్రము ను పోజాలవు. ఈమాట యెట్లున్నను ఆర్థికవిషయములలో సంస్కరణముకు భగ్న మేర్పడినపుడు పునఃరిక్షింపవలసిన యవసరము తీరదని ఆయన గుర్తించెను. ఇప్పుడెంతయును దుష్ప్రవర్తనలలో నుండెను. సైనికవ్యయము చాలయెక్కువగనుండెను. దీనికి రాష్ట్రీయకమ్యునుగూడ సెక్కువగ నుండుటవలన దేశము అభివృద్ధియగు పనులేమియు లేకుండ పోవుచుండెను. కావున మెస్ట్రునుబహుమతివల్లను సైనికవిధానము వల్లను సరిపాడుటచాలావిధానమువల్లను గగ్గినదోషములను గమనించియైనను యావిషయమునంతనుపునః పరిశీలించి అభివృద్ధికాటంకముగ నుండువాని నన్నిటిని తొలగింపవలసి యుండును. ఈవిషయమున సైన్యము, సరిపాడు విషయములు పెద్దగడ్డని రంగాచారిగారి అభిప్రాయము. భారతదేశపు ఖచ్చులు తగ్గించినగాని దేశము ఆర్థికముగ బాగుపడి నిలవదొక్కటొనక గానించును. భారతదేశమున బ్రిటిషు కార్యకర్తమును చాలవరకు తిలరలపక్షమును పనిజేయునని రంగాచారిగారికి కొంతఆశ గలదు.

ప్రధానమంత్రితో సంభాషణము

మే 8 వ తేదీని భారతమంత్రివర్గము రాయబారము వెడలిన పిదప డాక్టరు బెనాంట్ గారును ఆమెసహచరులునువచ్చి యిదివరకు పనిజేయుచున్నవారికి తోడ్పెరి. మే 8 వతేదీని ఆల్ఫ్రెడు ప్రభువు ప్రతినజేసిన ప్రకారము రంగాచారిగారు జూలై 18 వతేదీని ప్రధానమంత్రితో సంభాషించునట్లు సేర్పాటు జేయబడెను. కాని ఆలోపలనే ప్రధానమంత్రి రంగాచారిగారిని వేళే, బెనాంట్ పక్షమును వేరేజూచి మాట్లాడుటకు నీలులేదని ఉభయపక్షములవారిని ఒక్కసారేజూచి మాట్లాడదని తెల్పినట్లు ఆల్ఫ్రెడు ప్రభువు ఆయనకు తెల్పెను. ఎట్లయినను ఉభయపక్షములవారికి ఒక్కటే యుద్దేశ్యముండెను. అజ్జే జూలై 18 వ తేదీని ప్రధానామాత్యుడు ఓర్పుతో సానుభూతితో నుభయపక్షముల వారు జెప్ప విషయములను వినిరి. బెనాంట్ ముఖము ఆమె వర్గమును భారతదేశమునకు జేసినసేవను రంగాచారిగారు గుర్తించుచు బల్కిరి. బ్రిటిషుప్రజలలో నత్యంతమును సత్సహాయ గల్గునట్లు బెనాంట్ ముఖము ఉపస్థాపించుటయు వారు అధికారులతోను అసభికారులతోను యెచట చర్చించినను ఆమె చెప్పు మాటలన్నియును విన్నందులకును రంగాచారిగారు కృతజ్ఞతను తెలిపిరి. రంగాచారిగారు వారిసహచరులను భారతదేశము

నకు అధినివేశస్వాతంత్ర్యము కావలెననియు, భారతశాసనసభలో ఆయనచెప్పిన తీర్మానముపై చర్చలో నంగీకరింపబడిన అంశములను ప్రసాదించవలెననియు కోరిరి. కృష్ణగుప్తము లేమున్నను భారతశాసనసభయందు గావించబడిన తీర్మానము నందు చెబుపబడిన విధానమునుండి యేమాత్రమును మారలేదని ఆయన గట్టిగజెప్పెను. బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారైనను అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమునే యిచ్చెదరుగాని బాధ్యతాయంత ప్రభుత్వము మాత్రమే కానని ఆయనచెప్పిన వివరము లండనులో పెద్దపెద్ద వారందరును అంగీకరించిన ఆయన సంతోషముతో చెల్పెను.

ఇ పీరియల్ సి నీ మా హైరోడ్డు, తిరువళ్ళికేణి

6-9-24 తేది శనివారమునుండి 12-9-24 తేది శుక్రవారమువరకు సాయంత్రము 5-15 (పరిధిము 2 అటలు రాత్రి 9-30 కని, అతివారములో మధ్యాహ్నము 12-15 కూడ గలదు.

మ త్వేంద్ర (1555)

కాష్టన్ కిడ్డు శిరియల్, ఎడ్డిస్టోలో కడపటివారం

శ్రీ మైలవరము బాలభారతి సమాజమువారు బండ్లరు బుట్టయ్య పేట హాల్ లో

ఈ దినవ నుదహరింక ప్రకారము నాటకములు ప్రదర్శింతురు.

సా విత్రి - 8-9-24

రాధాకృష్ణ - 10-9-24

ద్రావది - 13-9-24

ప్రము కుశల మగుటచే పొరుగురు గ్రామములు ముందుగా జిక్కిట్టును జాగ్రత్తచేసికొనగోరెదము.

డాక్టరు కె. శత్రుభిరామయ్య, కాకనర్సి.

పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారి జౌషధాలయమును గురించి మదరాసు ప్రభుత్వ ప్రధానమంత్రియగు డి॥ ఆనందబుల్ పానుగల్లు రాజాగారి అభిప్రాయము:

నేను పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారి జౌషధాలయమును నందర్శించితి నని చెప్పట కెంతయు సంతసించుచున్నాడను. అతిమూత్రము, దుర్బలత్వముమున్నగువ్యాధులకు పండితస్వామిగారు చేసిన చిక్కిలు చాల గుణము లిచ్చునట్లు వాకబువలన నాకు తెలిసినది. నేను చాలమంది రోగులను చూచితిని. వారందరు పండితుని చికిత్సవలన తమవ్యాధులనుండి విముక్తులైతిమని ఒప్పుకొనిరి. నేను మరికొంతమంది రోగులను విచారించగా స్వామిగారు చికిత్స చేసిన పిమ్మట మరల మూత్రములను పరిశీలింపగా వానియందు తీవ్రపదార్థము జాడలేమియు కనబడ లేదని చెప్పిరి.

ఇటుల స్వామిగారిచే పూర్తిగా కుదుర్చబడిన వారిని వైద్యశాస్త్ర పండితులు (సైంటిఫిక్ మెన్) బాగుగ పరిక్షింపవలె నని కోరెదను. పండితస్వామిగారికి యెల్లపుడును జయము కలుగుగాక యని కోరుచున్నాడను.

పి. రామారాయణంగారు హైదరాబాద్, పూనముల్లిరోడ్డు, కీల్ పాకు, మద్రాసు.

ఏకంసి చీబిల్దాన్ అండ్ సన్స్, మాన్యుఫ్యాక్చరింగు జ్యాయలర్లు, తలపెట్టె నెం 225, 112 చైన బజారురోడ్డు హైదరాబాద్.

శ్రీ వి త మ్మ 1893.

స్త్రీపునస్సంధాన వయోనిర్ణయ శాసన నిరసననభ

నిన్న త్రిసాయంకాలము గోవిందప్పనాయనిపీఠిలో రా మానుజకుటుంబము వైశ్యప్రముఖులతరపున ప్రైవేట్ జరిగినది. సుమారు 100 మంది సభకు విచ్చేసిరి. బమ్మ పాపయ్యకెట్టిగారధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

అధ్యక్షులు

ప్రస్తుతము సామ్రాజ్యశాసననిర్మాణసభయందు డాక్టరుగారు "ఇండియన్ పిన్ కోడ్డు అమెండుమెంటుబిల్" అను నొకబిల్లు ప్రవేశపెట్టిరి. దానిసారాంశము 14 సం॥ లో పలకవ్యక్తతో భర్త సమావేశము కారాదని. అట్టిది మనశాస్త్రములకు విరుద్ధమని చాలమంది అభిప్రాయము. మన ఆచారవ్యవహారములందు భర్త పునస్సంధానసమయమునకు మైనరగా కూడ నుండుటగలదు. అట్టిచో శిశువు ఎట్లుపాత్రుడో తెలియకున్నది. గౌరుగారు ప్రహ్వమతస్థులు. హిందూమతమునకు బ్రహ్మసమాజమునకు చాలభేదము లున్నవి. ఇది కేవలము సాంఘికమును మతసంబంధమునైన విషయముగాన ఇట్టివిషయములలో మార్పులకు మనదేశములో అవకాశము లేదు.

బిల్లుయొక్క మంచిచెడ్డలు విచారించుటకు నియమించబడినవారిలో మాలవ్యా, జిన్నా, రామయ్యంగారలు మొదలగు వారు గలరు. అందు ఏయిద్దరియభిప్రాయములు ఒకటిగాలేవు. చాలఅభిప్రాయ భేదములగులవు. ఈబిల్లు సామ్రాజ్యశాసనసభయందు తీర్మానింపబడుననుభయము మనకు లేకున్నను మన విధి నెరవేర్చవలెను గాన మన అసమ్మతిని బహిరంగముగా తెలియబర్చవలెను.

క. మార్కండేయ శర్మగారు:—“ఇండియన్ పిన్ కోడ్డు”లో 375, 376, స్వేక్షణలు లేవ్ స్వేక్షణలు అనగా బలాత్కారసంగమమునకు విధించెత్తెను. 12 సం॥ లోపల స్త్రీయొక్క అంగీకారమైనను అంగీకారము లేదనియె ఎన్నబడుచున్నది. పబ్లిక్ బిల్లులందు ప్రభుత్వమువారు ఎక్కువ జోక్యము గలుగజేసికొనెదరు. కాని ఇట్టి సాంఘికవిషయములు మన సభ్యులవైనవె వదలివేసెదరు.

1865 సం॥ లో 20 సం॥ నియమము పెట్టి, తదుపరి 12 సంవత్సరములు చేసినారు. ఇప్పుడు 14 సం॥ చేయ యిత్తించుచున్నారు. ముందు కొంచెము చొరవ గలుగజేసికొని క్రమక్రమముగా సర్వమును నాశనము చేయ జూచుచున్నారు.

1 సంవత్సరముక్రింద ఇట్టితీర్మానము త్రోసివేయబడినది. తిరిగి ఇప్పు డేల తీసుకరాబడినదో తెలియకున్నది. ఇతర దేశములందు 16 సం॥ ల నియమమున్నది. అటులే మనదేశమందు కూడ క్రమేణ అట్టినియమము తీసుకరావలెనని ప్రయత్నించుచున్నారని నాతలంపు. పిదగుడువియ్యమున కొకేమంత్ర మని నట్లు మనదేశమున కాయాచారములగులవు. హిందూఆచారము ప్రకారము ఋతుమతి అయినపిదప భర్త సమావేశముగలకు ఎట్టి అభ్యంతరములేదు. ఆరోగ్యమును మిషచే కేవలయుక్తివార్తమును విధించుట అసంభావ్యమని పెక్కుండ అభిప్రాయము.

ఈ బిల్లునకు అనుకూలురు 10 మంది, ప్రతికూలురు 6 గురున్నవలరు. ప్రతికూలురుగా నున్నవారిలో కొందరు పోలీసువారివలన ప్రజలకు అనేక చిక్కులు గలుగ గల వను కారణమును నూచించిరి. ఆరోగ్యవిషయము చూచిన ఇతర దేశములందు ఇట్టినియమ మున్నను పెక్కుమంది రోగసిడితు లనియే వినుచున్నారు. కాన ఇట్టిబిల్లునకు మనమందరము మన వ్యతిరేక అభిప్రాయమును తెలుప గోరెదను. మైసూరువాస్తవ్యులగు సుందరపండితుల నా రిట్లు నుడిచిరి:

ఈ బిల్లు ప్రవేశపెట్టబడుచు కన్యక ఋతుమతి యైన పిదప కొంతకాల ముంచిన రక్తనాళము లన్నియు అభివృద్ధి జెందగల వనియు అట్టిది కేయితులగు సంతులముల మనియు, వారి అభిప్రాయమై యుండవచ్చును. ఆయనను ఆనాటినుండి తరతరములుగా మనదేశ మేలిన ఏ ప్రభువులను ఇట్టి విషయములలో జోక్యము కలిగించుకొనలేదు. ఇంతకు క్రతము అధిక విషయములందు, రాజకీయములందు అనేక చిక్కులే గాని వివాహములు మొదలగు సాంఘికములందు ఎట్టి ఇబ్బందులు లేవు. నూతననంపతుల విషయమై వారివారి తల్లిదండ్రులకు ఎక్కుడుభాగ్యత గలదు. దంపతుల శాశ్వతసౌఖ్యమును గోరుచుండువారు వారి తల్లిదండ్రులే అయియుండురు. గాన వారికి తెలియనివిషయము ఉండవోదు. బిడ్డకు ఎట్టి ఆహార మియ్యవలెనో ఏ సమయమునొసంగవలెనో ఏది కూడనవచ్చునో తల్లిత

నాగుగా తెలియనట్లు ఇతరులకన్న మనవిషయములు మన పెద్దలక తెలియగలవు. ప్రస్తుతము బ్రాహ్మణులు కైశ్యలు వివాహములందు వరునికొరక అనేకమైన చిక్కులు పొందుచున్నతరి నెన్నులు సర్వశక్తులు కావలెనని మిక్కిలి కష్టము.

ఆచార్యులవారు

ఆర్యులారా! కోర్టులందుగూడ ఆయా దేశములకు ఆయాసంప్రదాయములు గలవు. అదేవిధమున కిలోన్లసితిగతులను బట్టి మన ఆచారవ్యవహారములు ఏర్పరుపబడియున్నవి. మనదేశమునకు ఇతర దేశములకు ఆచారమునందు, శాస్త్రములందు, భేదముగలదు. మన కామశాస్త్రవహావములు వేరు. ప్రాథమియనపిదప స్త్రీలో సంగమమునకు మనశాస్త్రములన్నియు ఒప్పుకొనుచున్నవి. వివాహమంత్రప్రకరణములలోనె రహస్యము లే వేడుక గలిగించు మంత్రములుగలవు. సమావేశమునకు శిశు అని శాసనము చేయకపోయిన ఋతుమతి గాకుండునట్లు శాసనము చేయరాదా! (నవ్వు)

ఇదియంతయు మనకు రహస్యవ్యాపారము. దీనిని బహిరంగపరుపరాదు. ఆహారవిహారములు రహస్యముగా నుండనిచో లక్ష్మీ గలుగదు. ఋతుమతి యైనపిదప ఎక్కువకాలముంచి నడు ర భ్యా స ము ల కు లో న గు ట క లు గ గలరు. కా బ ట్టి ఈ బిల్లు ను ని ర సిం ప వ లె ను.

మరియొకరు మాట్లాడుచు వివాహము కేవలము కామ్యర్థము కాదనియు పుత్రోత్పత్తికొరక యనియు, ఆయుర్వేద మందు ఋతుమతియైనపిదప స్త్రీ సంగమమునకు అర్హురాలని ప్రతిపాదించబడి యున్నదనియు, ఋతుమతియైనస్త్రీతో పురుషుడు యుక్తకాలమున ప్రవర్తించనిచో దోషముగూడ కలదని శాస్త్రముచెప్పుచున్నదనియు, ఈబిల్లు శాస్త్రమునకు అనుభవమునకు భంగకర మనియు, దేశకాలపరిస్థితులను బట్టి చేయబడిన సంప్రదాయములు నే డితరదేశపద్ధతులప్రకారము మార్చిన చాలకష్టములు వాటిల్లగలవనియు ఇప్పటివారు మనపూర్వులకంటె ఋషులకంటె జ్ఞానవంతులు కారనియు గాన అందరు తీర్మానమును నిరసింపవలెననియు చెప్పిరి.

సుబ్బనామాశ్యగారు

ఈబిల్లువిషయమై మాట్లాడుచు ప్రభుత్వమువారికిగాని శాసనసభ్యులకుగాని ఇట్టివిషయములందు జోక్యము కూడదనియు, మనమతమందు శాస్త్రమే ప్రధానమనియు, బహుసంఖ్యాకులు శాస్త్రమునకు వ్యతిరేకముగా తీర్మానించి నను స్వల్పసంఖ్యాకులు శాస్త్రప్రకారమే నడచుట ధర్మమనియు ధర్మము కేవల విహిక సౌఖ్యమునకుగాక ఇహపరములకు సంబంధించినది కాన ధర్మమార్గాలంబులై తీర్మానమును నిరసింపవలెనని కోరిరి.

పిదప క్రిందితీర్మానములు అధ్యక్షునిచే చదువబడినవి.

(1) “భారత శాసనసభయందు డాక్టరు గౌరుగారు ప్రవేశపెట్టిన “ఇండియన్ పిన్ కోడ్డు. ఎమెండుమెంటు”లో స్త్రీపునస్సంధానవయోనిర్ణయము మొదలగు స్వేక్షణలు, ప్రజలయొక్క సాంఘిక, మతవిషయములందు అడ్డువచ్చుచున్నందునను, బిల్లు తీర్మానించుటవలన చాలకష్టములు వాటిల్లుటయు, సాంఘిక జీవనమునకు, వ్యక్తుల ఆంతరంగిక జీవితమునకును భంగకరము గాన ఈమదరాసుపౌరులసమావేశము అట్టిబిల్లునకు తమ సంపూర్ణ అసమ్మతిని గనుబరచుచున్నది.”

(2) మరియు అట్టిబిల్లు ఒకవేళ తీర్మానింపబడినచో వివాహితలైన స్త్రీలయొడ ప్రవర్తించబడగూడదని తలంచుచున్నారు.

వైతిర్మానములు ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడి సభ ముగిసెను.

సవరణ

ధీర్లీ సెప్టెంబరు 4:—మధురలో నెలకొని బ్యాంకు మేనేజరుగానున్న దయా రామచంద్రుడు ఆర్యులు కాబడినట్లు ప్రచురింపబడినవార్త నిజముకాదు. దయారాము పబ్లికబ్యాంకు ఆఫ్ యేషియాటిక్ మేనేజరుడైరక్తురు హిందూదేశములో నెలకొని బ్యాంకు ఆఫ్ యేషియా లిమిటెడ్ అనునది లేనేలేదు.

(953) వెల్లింగ్టన్ సినిమా

6.9.24 శనివారమునుండి 12.9.24 శుక్రవారమునకు సాయంత్రము 6-15 ప్రదర్శనము 2 ఆటలు రాత్రి 8-8:30 శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-15 కూడ గలను రి-వ వారము-8 భాగములు. యూనివర్సల్ గార్నియన్ సినియర్

“ది బిస్టు ఆఫ్ సార్డెస్”

క్రూరమైన అడవివృగములు ధీరులైన విల్లియం డెస్సాండ్ 8: ఎల్కా సెడ్జ్విక్ సాహసకృత్యములు చూడగెనవి. న్యూసు, కామిక్ కూడ చూపబడును.

మద్యపాన నిరసనము

బొంబాయి క్రైస్తవ సంఘము

లక్షమంది సభ్యులున్నారు

బొంబాయిలో మహాసభ జరిగినది

ఈసంఘమున 22 వేర్వేరుమనుసంఘములు చేరియున్నవి. ప్రొటెస్టెంటుదేశీయక్రైస్తవులులక్షమందిసభ్యులుగానున్నారు. బొంబాయిలో ఈవారమున వీరి మహాసభ జరిగినది. మద్యపానమును పూర్తిగా నిరసించిరి. “మద్యపానమును చేయుటకు తమకు వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యముకలదన వాదమును పాశ్చాత్యులు వదులుకొని మద్యపాననిరసనమునకు పనిచేయుచున్న భారతీయులకు సహాయమొనరింపవలెను. దొరతనము వారివిషయమున ప్రజలతోకలసి ఘోరముగు నీదుర్వ్యసనమును రూపుమాపవలెను. ఆలస్యమెంతమాత్రమును చేయగూడదు. దొరతనమువారు పెక్షింపుచే దేశీయులకు వారిపై వైముఖ్య మధికమగుచున్నదిగాన దొరతనమువారు వెంటనే కఠిననిబంధనల నొనరింపవలెను. ఈ దేశమున అన్నిమతములవారిలోను ఈదుర్వ్యసనము చాలవచికలిగించుచున్నది. శాసనసభిక్యార్థము కూడదు. కల్లుదుకాణములగుర్చి ప్రజలకే సర్వాధికారమొసగవలెను. ఒకగ్రామములో నివసించు ప్రజలలో ప్రాజ్ఞతవచ్చిన స్త్రీలుపురుషులు ఓటు నిచ్చుపద్ధతి నేర్పరచి బహుజనాభిప్రాయముప్రకారము దుకాణముల సంగతిని పరిష్కరింపవలెనని బొంబాయిదొరతనమువారు తేర్పరచిన ఎక్వైజిసంఘమువారు చేసిననూచన చాల శ్లాఘనీయముగానన్నది. దేశీయులలో 15/16 వంతు ప్రజలు మద్యపానమును పూర్తిగా తొలగింపగోరిరి. గతదేశంబరులో బెంగళూరులో జరిగిన సభలో భారతక్రైస్తవ నాయకులు కూడ మద్యపానమును విదేశపు మద్యముల దిగుమతిని పూర్తిగా నిషేధింపవలెననియే తీర్మానించిరిగాన విదేశ స్వదేశ మద్యములను ఒక్కరిటిగానే నిషేధింపవలెనని సంఘమువారు తీర్మానించిరి. (ఆ. ప్రె.)

అక్బర్ నాయకుల కేసు

నర్దూరు మెహతబుసింగుగారి ప్లేటుమెంటు

“నా ఉపన్యాసములను విలేఖరులు సరిగా తెలుపలేదు నేను మాడునెలలలోను 300 ఉపన్యాసముల నొసగినను అందు రాజప్రోహకర మొక్కటియును లేదు. అకాలీలగుర్చిన వార్తలను సరిగా ప్రకటించుటవలనగా కనబడుటచే నేనును ప్రతికా సంఘమున కొన్నివాటాలను కొంటిమి. లాహోరులో కేసరిప్రతికకు 300 ను నేమను ప్రతికకు 600 ను ప్రతిసెలకును యిచ్చుచుంటి మనునింద నిరాధారము. అంగ దేశమున ప్రకటింపబడుచున్న హిందుప్రతికా సంపాదకుడు జి. యస్. దారాగారికి 2000 రూపాయలనిచ్చితిమి. తిరోమణిసంఘమువారు కూడ దనుచున్నను దొరతనమువారు గురుద్వారముల చట్టము నామోదింపజేయ నిశ్చయించినచో రౌటుచట్టము నామోదింపుట వలన కలుగు ఫలితమే మరల కలుగును” అనిసింగుగారు నుడిచిరి. (ఆ. ప్రె.)

గాంధీ హాలు

అహమదాబాదు మ్యునిసిపాలిటీవారి తీర్మానము

నిన్న సాయంకాలము అహమదాబాదులో మ్యునిసిపలు సంఘసభ జరిగినది. క్రొత్త మ్యునిసిపలు హాలును గాంధీ హాలు అని పిలువవలెనను తీర్మాన ముపాదించబడినది. ఇద్దరు ప్రభుత్వనియమితసభ్యులు ప్రతికూలముగా మాటలాడిరి. ఈ హాలు యిడివరకున్న రిపనుహాలు అక్షభవనమునం దొకభాగమే గాని క్రొత్తదిగాదు గాన క్రొత్తపేరుపెట్టె నవసరములేదు. గాంధీగారు నగరాభివృద్ధికేమియును పనిచేయలేదని ఆయనయే యెప్పుకొనెనని భానుబాదరు డాక్టరు కె. కె. ననవతీ గారునుడిచిరి. కీ|| శే|| రావుబాదరు రంధోదలాలు చోటాలాలుగారు యీ నగరమున మ్యునిసిపలు సంఘమును మిల్లులను మొదట నేర్పరచినవారు కీ|| శే|| సర్ చినుబాలుగారు నగరమునకు చాల ఉపకారము చేసిరిగాన వారిద్దరిలో నెవరిపేరైన పెట్టదగునని చాహేవాలాగారు నుడిచిరి. అనుకూలు రెవరును ప్రసంగించలేదు. మొత్తము 87 మంది అనుకూలురు 8 మంది ప్రతికూలురుగాన తీర్మాన మమోదింపబడినది. విల్లులలో చాల ఉపద్రవములు కలుగుచున్నవిగాన జొంబాయి మ్యునిసిపాలిటీవారు చేసిన నిబంధనలవంటి నిబంధనలను చేయవలెననిగూడ తీర్మానింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

సామ్రాజ్య శాసనసభ

లింగనూరు గూర్చి తీర్మానము

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 5:— లింగనూరు గూర్చి విచారించుటకు నియమించబడిన అధికారతరఫావలను ఏడుగురు సభ్యులు మొదటిసారి తీర్మానమునకు బదులుగా మోతీలాలు నెహ్రూ రంగారావుగారు ప్రతిపాదించునట్లు చిత్తు తీర్మానముగూర్చి నిశ్చితాభిప్రాయమునకు వచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. ఆలిపోర్టు సంగీకరింపబడుటకు గలకారణము లాతీర్మానమునందు పేర్కొనబడినవి. యూరపునుండి ఉద్యోగులను రప్పింపగూడదనియు, ఉద్యోగులపై అధికారము ఇండియా ప్రభుత్వము వారి కీయవలెననియు, సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగుల యిబ్బందుల గూర్చి విచారించుటకు ఫిరమగా శాసనసభలోని ఉపసభ్యులును నియమింపవలెననియు ఆ విషయమును చూచి సభ్యులు చేయవచ్చుననియు ఆ తీర్మానమునందు పేర్కొనబడినవి. చిత్తుతీర్మానమును రేపు స్వరాజ్యపక్షము వారును స్వతంత్రపక్షమువారును వేర్వేరుగా విచారించెదరు.

సోమవారమునాటి కార్యక్రమము

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 6:— సోమవారమునాడు 10 వ తేదీ రాసనసభలో సర్ చార్లసు ఇన్నగారు ప్రతి కార్యక్రమాల యందు యేర్పాటుల సవరించుటగూర్చి ఒక చట్టమును ఉపసభ్యులువారికి పరిశీలనార్థమై ప్రవేశపెట్టెదరు.

లాండుకట్టము

సర్ జేసీలు బ్లాకెటుగారు, బ్రిటిషుఇండియాను పై రాష్ట్రములనుండి సరిహద్దుమార్గములగుండా వచ్చిపోవు సామానులపై సుంకములిధించు శాసనమును సవరించుటగూర్చి ఒక చట్టమును ప్రవేశపెట్టెదరు.

ఈ చట్టము అభిప్రాయాత్ముల సభ్యుల కంపవలెననియు దిశించు 31 వ తేదీనాటికి ఉపసభ్యులును కంపవచ్చుననియు జవ్వదాసు పెహతాగారు ప్రతిపాదించెదరు.

ఎ. పి. చాట్టర్జీగారు ఇండియాను పోస్టాఫీసుచట్టము సవరించుటగూర్చి ఇండియాను ప్రతిపాదించెదరు.

స్టేటు కౌన్సిలు

స్టేటు కౌన్సిలునందు మంగళవారము నాడు మూడు ఉద్యోగేతరుల తీర్మానములు ప్రతిపాదించబడును. శిశు సమస్య గూర్చి సమన్వయము కుదుర్చుటకు ఒక సంఘమును నిర్ణయించవలెనని సర్దారు జోగీంద్రసింగుగారు ప్రతిపాదించెదరు.

ఇండియా దేశమునుండి గోధుమల ఎగుమతిని నిలిపివేయమని లాలా నుబీదసింగుగారు ప్రభుత్వమువారిని గోరనున్నారు.

శంకరురాయగారికి సహాయము

తీర్మానము నిరాకరింపబడెను

సర్ శంకరురాయగారికి మానవత్వపు కేసులో విధింపబడిన నష్టపరిహారద్రవ్యమును ప్రభుత్వమువారి నీయమని గోరుచు సామ్రాజ్యశాసనసభ్యులగు భువనానంద దాసుకారు పంపిన తీర్మానము చర్చింపబడుటకు ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింపజేయని తెలియుచున్నది.

దాసుగారు కొన్ని ప్రశ్నలనుగూర్చి నోటిసుబంపిరి.

నల్లరాయ నావపై పానుపోట్ల ఉద్యోగి బొంబాయి హార్బరునందు దుర్మయములను గావించియుండెనని బొంబాయి క్రానికలుపత్రికలో ప్రకటించబడియుండెను. వానికి తగిన శిక్ష విధింపవలెనని దాసుగారు కోరిరి. ఈ ప్రశ్నను శాసనసభాధ్యక్షుడు ఉంగీకరింపలేదు. (అ. ప్రె.)

వర్తకవిషయమగు ప్రభుత్వ చట్టములు

అభిప్రాయార్థము ప్రకటించబడెను

వర్తకతరఫుల విచారణచట్టము

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 5:— ఇండియా ప్రభుత్వము (పరిశ్రామికశాఖ) వారు స్థానిక ప్రభుత్వములయొక్కయు (ప్రజలయొక్కయు) అభిప్రాయములను సవరించు 30 వ తేదీలోపున

గోరుచు రెండు వర్తకవిషయమగు చట్టముల చిత్తునుపాయిదాలను నేడు ప్రకటించిరి. అందు మొదటిది వర్తకతరఫులను విచారించి పరిష్కరించుటకును, రెండవది వర్తకసంఘములను రిజిస్టరు చేయుటకు పిలవసంకుటకును ఉద్దేశింపబడినవి.

కారణోద్దేశములు

అండ్రియ డెలపబడియున్నది:— మొదటి చట్టమునందు 15 నిబంధనలు, ఏదయిన వర్తకవిషయమగుతగవు సంభవించినపుడుగాని అట్టిమానన యొడమునపుడుగాని, నివృత్తపాతముగనుండి విచారణసంఘము నొకటి నియమించి పరిష్కరించుటకు ప్రభుత్వమువారికి అధికారము నిచ్చుచున్నది. అట్టి ప్రత్యేకవ్యక్తులయొక్కయు తగవులందు ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధముగ జోక్యము కలిగించుటకు కీచట్టము ఉద్దేశింపబడలేదు. తగవులూపాట్టిలకు ప్రభుత్వమువారి పక్షపాతములేనివిచారణ నుపయోగించుకొనుట కవకాశ మిచ్చుచున్నది.

16, 17, నిబంధనలు ప్రజోపయోగకరమును పనులయందును అనగా, రైల్వేలను, పోస్టు టెలిగ్రాఫు విషయములలో పనులు నిలిచిపోకుండ జూడవలెనని స్థానిక ప్రభుత్వమువారిల అనేక పాటలు నూచించియుండిరి. ఈ యభిప్రాయమున ఆయాపనులయందున్న నాకరణలగూడ వెలిబుచ్చిరి. కాని అట్టిపనులయందు అవాంతరములను పూర్తిగానివారించుటకు పిలువలెనని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తెలపచున్నారు. కాని పనివారికిని అధికారాలకును రాజీనామా కుదురువరకు పనులు నిలిచిపోకుండ జూడగలిగినచో యీ సమస్య పరిష్కరింపబడినట్లే భావించవచ్చును.

కావున ప్రజోపయోగకరములగు పనులయందు సమ్మెలు జరుగకముందే తగవువిషయములను నివృత్తపాతముగా నేర్పరుపబడు బోర్డువారికి తెలిపి పరిష్కరించు కొనవలెనని చట్టమునందు విశేషకరింపబడినది. బోర్డువారు పరిష్కరింప జాలకుండినచో అప్పుడు ఉభయపక్షములవారికిని తెలియజేయబడును. వారిద్దరునుచో సమ్మెగట్టుదురు. లేదా మానుకొనెదరు. సమ్మెగట్టినను, అసరముగా కార్యక్రమాలను మూయించినను శిక్ష విధింపబడునట్లు చట్టమునందు గలదు. కాని యిట్లువిధించుటయే చట్టముయొక్క ముఖ్యానిశముగాదు నూచాయగా నిట్లు విధింపబడినది. పిదప ప్రభుత్వమువారు క్రమేణ విచారించెదరు.

వర్తకసంఘముల శాసనము

వర్తకసంఘముల శాసనమును గూర్చియున్న చట్టమును వ్యక్తీకరించుచు ప్రభుత్వము వారిట్లు తెలిపిరి.

వర్తకసంఘములను రిజిస్టరు చేయుచుకొనుట నిర్బంధముగా పోయినను, రిజిస్టరు అగు సంఘములకు మాత్రమే ప్రభుత్వశాసనము అనువర్తించునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. ఈవిషయమున స్థానిక ప్రభుత్వములవారు వినిధిభిప్రాయముల వెలిబుచ్చిరి. వర్తకసంఘములకును, అందలి సభ్యులపైని పిలిచి కేసులును, క్రిమినలు ఆశెట్టులను ఎక్కువగా రకుండ కాపాడుటకు యీ చట్టము ఉద్దేశింపబడినది. సంఘములసభ్యు లొందోరులకుండు ఒడంబడికలను గూర్చి ప్రభుత్వమువారికి రాజీనామా సంగీకరించిరి. దీని ప్రకారము, సంఘసభ్యులు సమ్మెగట్టుటకుగాని, సమ్మెగట్టి గూడదని గానిఫలనవరకులపైపనిజేయుటకుంగీకరింపవలెననిగానికోర్టు ద్వారా నిర్బంధింపబడజాలరు. కాని చంచాల చెల్లించువిషయమున పిలిచుకోర్టులద్వారా వారిని నిర్బంధించవచ్చును. సంఘసభ్యులను వర్తకసంఘముల యుపయోగమునకుగాక రాజకీయ విషయములు మున్నగువాటికి ఆన్యత్రా వినియోగించుటకు కట్టుబట్టములు కేయబడెను.

వర్తకసంఘములతెక్కలు సరిగా ఆడిటుజేయబడుచుండును, కార్యనిర్వాహకసభ్యులందు ప్రెయిండగూడదను నిబంధనలేదు గాని, అందరికీసంఖ్యాముఖమాత్ర మానంఘపరిశ్రమకు సంబంధించినవారుగా నుండవలెను.

పికెటింగును నివారణజేయుటకు నిబంధనల నేర్పరుచుట అనవసరమని ప్రభుత్వమువారు బాగుగ యోచించినపిదప నిశ్చయించిరి. ఏమన పికెటింగు ఎక్కువగా జరిగినపుడు సేనీతోలిగియుండును గావున సాధారణసంఘములకింద శిక్షింపబడగలదని వారి యుద్దేశము. (అ. ప్రె.)

రషియా

కోబోల్నికలు చిత్రకళలను, విక్రయించి తమ ప్రచారము నిమిత్తము సొమ్మును జాగ్రత్తచేయుచున్నారని తెలియుచున్నది.

మదరాసు కార్పొరేషన్

పోలింగుస్టేషనులవద్ద నుత్సాహము

కార్పొరేషను సభ్యులకు జరుగవచ్చు ఎన్నికలీయంతయు మన వేత్తెరుస్తానములందత్యంతోత్సాహముతో ప్రారంభమయ్యెను. రాయపురము, పెద్దినాయకనుపేట, చింతాద్రిపేట పెరంబూరు డివిజనులందు కాంగ్రెసుసభ్యులకు ప్రత్యేకములకు పోటీతీవ్రముగనున్నది. ఈడివిజనులందు ఉపయోగపరగంబులనుండియు, వేర్వేరుఅభ్యర్థులే నియమింపబడిన మోటారుకారును అభ్యర్థకులునును వోటర్లకొరకు విధులవెంటి పరుగెత్తుచుండెను.

రాయపురము

రాయపురమునుండి ముగ్గురు అభ్యర్థులు పోటీజేయుచున్నారు. వావిళ్ల వెంకటేశ్వరశాస్త్రిగారు కాంగ్రెసు పక్షము తరపునను దనపాలు మొదలియారు గారు జస్టిసు పక్షమునను పోన్. ఆంజలియోగారు రనునా మెయును పోటీచారులగునీరి. ఇందు దనపాలు మొదలియారుగారి మోటారుకారుల సహాయ మితరులకంటె సదికముగ నిండెను. వీరికిని వెంకటేశ్వర శాస్త్రిగారికిని పోటీ జాల తీవ్రముగనుండెను. వెంకటేశ్వరశాస్త్రిగారికి మోటారుబండ్లుకెక్కువైనను చురుకుగ బనిజేయుచుండెను. ఆంజలియోగారికి మోటారు బండ్లుకెక్కువైన కంటెను తక్కువగా నుండెను. అయినను ఆంగ్లప్రాంతపులును పోలింగుస్టేషనులవద్ద సీమెనుబలపరుచుచున్నారు. అందుచే నీమెపై ఇరువురకును ఎక్కువవెనుకనుండవని దలచుచు కనకాశమేర్పడుచున్నది.

పెద్దినాయకంపేట

పెద్దినాయకం పేటయందు వెంటునుబ్రహ్మశ్రీ డెట్టిగారికిని సి. సుబ్బారాయ మొదలియారుగాంకిసిగూడ పోటీ తీవ్రముగజేయుచున్నది. మొదలియారుగారికి తన ప్రత్యేకకర్తను మోటారుబండ్ల సహాయ మధికముగగలదు. వీరి కీవిషయములముగ నున్నను కాంగ్రెసుపక్షపు అభ్యర్థియగు డెట్టిగారికి వీరికంటె వలంబీరధికముగ గలదు. వీరు క్రమశిక్షతోవను నుత్సాహముతోడను ఓటములను ప్రోత్సహించుచున్నారు. పదిగంటలవరకును పరిశీలుటనుబట్టి జూడగా రెండవ యభ్యర్థివై పునే మొగ్గు గాన్పించుచున్నది.

చింతాద్రిపేట

నేటిదినము (6-9-24) మదరాసు కార్పొరేషను ఎలక్షనులు జరుగుచున్నవి. చింతాద్రిపేట డివిజనుకు (1) టి. సి. మీనాక్షికుందరంపిళ్లెగారు, (2) బి. వేణుగోపాలనాయుకుగారు. మొదటి అభ్యర్థి కాంగ్రెసుతరపున నిలిచినారు. పోలింగుస్టేషనులవద్ద ప్రజాసమాహములు మిక్కిలునుగానున్నవి. చింతాద్రిపేటయంతయు మోటారుకర్బుములతో మారుమోరుచున్నది. ఇరుపక్షములవారు పేటనిండ ప్రకటనలు గావించిరి. స్టేషన్ వద్ద భిక్షువస్త్రదారులు నేడు పలువురు గాన్పించుచున్నారు. కాంగ్రెసువారితరపున పనిచేయు స్వచ్ఛందసైనికులు జాతీయపతాకములు ధరించి కడుంగరనుత్సాహముతో కాంగ్రెసు అభ్యర్థికికొరకు పాటుబడుటజూడ వారియందు ఉత్సన్నమైయున్న దేశభక్తి ఎంతయు విదిగనుచున్నది. అందుపెద్దలు పిన్నలు అన్ని వర్ణములవారును హాడియున్నారు. పోరులందు కాంగ్రెసు ప్రముఖులు విస్తేయునప్పుడు అమితోత్సాహముతో గాంధీమహాత్మ్యకు జై యనుకేలు బయలుదేరుదుములు చెలరేచుచున్నవి. స్త్రీ కొల్లెట్లహాడ పలువురు చచ్చుచున్నారు. జనులందరు పోలింగుస్టేషను వెలుపల నున్న గుహాత్మునియొక్కయు వేళ నాయకుల యొక్కయు పటములను ఆదికీతో గాంచుచున్నారు. భిక్షగదారులవలనను నూటుపోటులవారు కందులరాళిలో రాలనలెనున్నారు. మొత్తముదా ఇప్పటివరకు అనగా మధ్యాహ్నము రెండుగంటలవరకు పరిశీలన బట్టిజూడ కాంగ్రెసువారికి జయమింకెంకెంకవరములేదు. “అమావాస్యనాడు లేనిచంద్రుడు పొడ్యునునాడు కనుపింపక పొడుగదా?

శేకూరు

పత్రికాతాళికోమణి యని విఖ్యాతి వహించి, కర్నూరు మధురకవిత్వమున పండితులు పూర్వించునట్లు పత్రికాతాళికోమణి రచించిన, వాళిరెడ్డి సోమయ్యగారి భర్తృత్వము, అంగారముగారు, పదారెండ్రప్రాయము నిండినింకకమును నేటికి 30-32 తేదీన ఈ లోకమును విడిచిరి తెల్పుటకు చింతించుచున్నాడను. మానప్రాణములు రక్షించునది గాటుకని బోధించిన దేశభక్తురాలు. సుగుణమణి. యనమండ్ర కృష్ణారావు.

ఖద్దరే భారత మోక్షమున

కాధారము

మాండవీనభారత మహాత్ముని ఉపన్యాసము

వాడిబందరు పంతులవద్ద రామచంద్ర వల్లభగారింట్లో సోదనీచేతి అధ్యక్షతన మంగళవారము రాత్రి బహిరంగసభ యొక్కటి జరిగెను.

అందరకును నాయకుడగు మహాత్ముడు మరల మనయం దిరలోపచ్చి జేరియుండుటవలన యిప్పు డావరించి యున్న కష్టమునుండి బ్రేటపడుట కందరను మార్గమును గనిపెట్టవలెనని సోదనీచేతి చెప్పెను. మహాత్ముడు చెప్పడానిని బాగుగ నాలోచించి ఆ మనయందు భక్తితో ననుసరింపవలె నని ఆమె కోరెను.

అంతట మహాత్ము డిట్లుపన్నసించెను:-

“కాంగ్రెసులో రెండుపక్షములుగలవు. అభిప్రాయ భేదములున్న సవారిలోవారు పోట్లాడుకొనరాదు. నే నపజయ ముగాంచితినిని అంగీకరించెదను. బెల్గామలో ప్రతినీధులు వారివారిపక్షములకని పోట్లు సంతోషించుచున్నట్లు నేను వింటినేని నాకు చాల కష్టముగనుండును. మీలోమీద పోట్లాడుకొనుచుండునెడల చాల బాధకముగనుండును. పార్టీతగవులవలన విద్యేషములు ప్రబలి అల్లరులకుకారణమయ్యెను. నాకు పోట్లాడుట యిష్టములేదు. ఇతరులు పోట్లాడుట యనిష్టములేదు. అట్లు పోట్లాడినయెడల ఒక్క ఆడుగనను ముందుకుబోజాల మనినేనిప్పటికి కనుగొంటిని.

నేను దేశమును మూడే మూడు విషయముల గోరెదాను. రాటము, హిందూమహమ్మదీయమైత్రి, అస్పృశ్యత నివారణము ఈ మూడును స్వరాజ్యమునకుముఖ్యములైనవి. కాని అన్నిటిలోనికని రాటమే అగ్రస్థానమువహించును. కారణ మేమనగా అది లేనిచే స్వరాజ్యము లేదనేనా సమ్మతము. ఉపనిషత్తులు లేనిచే యెవరైనను ఉచ్చాసని భావముల గల్గియుండునెడల అప్పుడు ఖద్దరులేనిచే స్వరాజ్యమువచ్చు నని చెప్పవచ్చును. ఖద్దరుకు ముఖ్యస్థానముగల స్వరాజ్యమేకావలెనని కావునకులు కోరిరి. భారతదేశములో లక్షల గ్రామములుగలవు. అవియన్నియును దుర్భిక్షముగ దరిద్ర స్థితియందున్నవి. దాని కంతకు బాధ్యత పురవాసులదే. ఇతరదేశములకు భారతదేశము నుండి డబ్బుపోవుచున్నది. కాని భారతదేశమునకు మాత్రము యిక్కడినుండి పంపిన దానికై తప్ప మరేయియును యెక్కువ డబ్బుమియును రాలేదు. అజ్ఞానము వ్యవసాయదారులకు చేరలేదు. పట్టణములలోని వర్తకులకు జేరుచున్నది. వ్యవసాయదారులకు లోటుబడి మిముల్లులును వర్తకదారులును భాగ్యవంతులుగావలెనని నేనుకోరెను.

దేశమంతయును ఖద్దరును ధరించిన మిల్లులగతి యేమగునని చాలనారు లడిగిరి. ఈ ప్రశ్న కర్థములేదు. కాంగ్రెసులో కోటిమంది కుటుంబముగాని ఖద్దరు గట్టినవారుగాని లేరు. కాట్టి దేశమంతయు ఖద్దరును గట్టునని తెలంచుట నిష్ప్రయోజనము. మిల్లులెట్ల నెందరో ధరించితిరెదరు. నూటికి ౪౦ నుండియొన్న వ్యవసాయదారులు స్వరాజ్య లాభములను బొందవలెనన్న ఖద్దరుదేకుండ గాదు. కావున అందరకును రోజుకు గంటయొకను నూలుపడకుట విధగజేలవలయును. లక్షలకొలది వ్యయముజేసినను దాని స్వార్థంత్వము రాటుచువలన వచ్చినది. కావున భాగ్యవంతు లనవారు నైతికము కొంతకాలమును నియతిజేసికొని భగవంతునిచేర నూలు పడక వలయును.

హిందూమహమ్మదీయమైత్రి

ఇకను హిందూమహమ్మదీయులకు గల సంబంధముల గూర్చి చెప్పెదను. నాగపూరు అల్లరులసమయమున జమ్నాలాల్ గిరీంద్ర ప్రాకార్యణతేయ సిద్ధముగనుండెను. అదియే జరిగియుండియెడల నే నాయనభార్య నభినందించుచుండెడివాడనీ. జమ్నాలాల్ బొందినగాయముల కాయన నభినందించి యుంటిని. మహమ్మదీయులారా! మీరు హిందూదేవాలయములను భగ్నము జేసి మీ మత ప్రచారమును చేయజాలరు. అయ్యది ఘోషము ప్రచారము జేయుగలరు గాని పిరికి పండుల జేయజాలరు. అట్లే హిందువులుగూడ ఏమహమ్మదీయులకు మహమ్మదీయులై చలాయించవచ్చున గదా అనిన స్వరాజ్యము, రానేరదు. రెండుమతములవారును మరీదుపక్కగా వేళముజేయుచు నూరేరింపు జేసిన మాత్రాన మతము తెట్టబెట్టెనుగనని తలంచుచున్నా రో నాడు చెరి

యుటలేదు. ఈమధ్య మహమ్మదీయులు జేసిన పనులవలన ఇస్లాము మతమునకు వన్నె చెచ్చుటకు తోడ్పడక కళంకమునా పొందిపడెను. హిందువులెంత తెలివితక్కువ వాడైనను మహమ్మదీయులు వారియెడ నావైఖరితో నుంచుటమాత్రము న్యాయముగాదు. మహమ్మదీయులు స్వల్పసంఖ్యాకులు గదా యని హిందువులు వారిని తరిమివేయుచు నాకిష్టము జేరు. బౌద్ధమతమునకు గడంగిన దుండగింద్రు అందుకు లాంఛిపోయిన వారియంతటి పిరికివాండ్రే యనవలయును. పిరికివాళ్లుపిరికి, చాళి నెదుర్కొనినపుడు యెవరికిని లాభముండజాలదు.

అస్పృశ్యత యాదేశమునందున్న కారణముచేతనే కెన్యాలోని విదేశములందును భారతీయు లస్పృశ్యులైరి. దీని కంతకును మినార్థయేకారణము. అస్పృశ్యతాదోషము తొలగిపోయిన గాని భారతదేశముగాని హిందూమతముగాని యుద్ధరింపబడు నాకలేననియే చెప్పవచ్చును.

చివరకు నేను మరల జెప్పవచ్చును. ఇప్పుడు నాకు ముఖ్యముగ గాన్పించుచున్న విషయమిదియగుచున్నది. అవి గనుక యాదేశమున్న యెడల దేశములో రాజకీయ జీవితమునందు మనము జేయుగల పని యేమియునులేదు. ఈ మూడు పనులును గుసంగత ముగ నెరవేరకున్న యెడల నేను తపశ్శర్మము నవలంబించెదను. నేను ఆమహానవానిని గాను. అన్నిమార్గములును అపజయము గాంచినపుడు దీనినక్షింపవలెనని మతముభాంధించెను.

నేను ఓడిపోతిని. నేనిదివరలో జెప్పిన మూడువిషయములూ దప్పనాకుమరేమియు నక్కరలేదు. మార్పుకావలెననవారును వద్దనువారును, మిత్రువారును కన్పెన్ననువారులును అన్నిపక్షములవారును యేకమై మిగిలినరెండువర్తకులును పూరియైనచే నేను రాజకీయరంగమున పనిజేయుదును. లేదా తపస్సుజేసికొనుచు రాటముద్రుక్తుకొనుచు భగవన్నామ జపముజేసికొనెదను.

మోటాను ప్రియ్యగర తగ్గినది.

అమెరికను ప్రాపంచికవై గానికులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్రవార్త)

లండన్, సెప్టెంబరు 6:—అమెరికను ప్రాపంచికవై గానికులు బోస్టనుకు బయలుదేరిరి.

మరాఠోపరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్రవార్త)

లండన్, సెప్టెంబరు 6:—ప్రెసిడెంట్ విరాసేనాని, ప్రభుత్వ పునర్భూలు ఇతరులును మరాఠోలోనున్న ట్యాంటుకు బోవుటకు నిశ్చయించుకొనరనియు మీరు మరాఠోసంస్థలనుగూర్చి ఆలోచించెదరనియు మాట్లాడునారలు తెలుపుచున్నవి.

పూనా కంటోనుమెంటు ఎన్నికలు

పూనా, సెప్టెంబరు 6:—నేడు క్రొత్తకంటోనుమెంటు కమిటీలోని ఆధిష్టానములకు ఎన్నికలు జరిగినవి. నియామింపబడిన పదనొకందు అభ్యర్థులలో నిద్రు పోటీకి నియ్యకునూ నుకొనిరి. 2866 వోటర్లుగలరు. నూటికి 50 వంతున మీరు హాజరై తమ వోటునిచ్చిరి. ఆర్. ఖోడాడాడ్ రెప్రెంటిగారు 1600 వోటును, ఖాను బహదూరు ౫౦౦, యం. మేతాగారు 1502, డి. హెచ్. మెలంకారుగారు 1107 ను ఎ. ఎ. ఖానుగారు 901 ను, బి. యమ్. ఖాంబట్టాగారు 852 ను, మేజరు జి. ఎస్. నూజాగారు 838 వోటును సంపాదించగలిగిరి.

విదేశవస్త్ర విసర్జనము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 6:—సంగరక్షియ కాంగ్రెసువారిచే విదేశవస్త్రవిసర్జన ప్రచారము చేయవలయునని ఆహ్వానింపబడిన తి గ్గా న ము ప్రకారము మార్యాడిలును యితర వర్తకులును విదేశవస్త్రములను మాం చెట్టును బట్టలను దిగుమతిచేయుట లగదని అనకు చరన్ రావుగారు తోవ్ర. విదేశవస్త్ర బహిష్కారము మీదనే దేశభిన్నాభియ్య స్వరాజ్యమును ఆధారితములై యున్నందున వెంటనే బహిష్కారము ప్రజలవలంబించిన నలగినదని భాయాగారు 42 వోటిరి.

పూనా కంటోనుమెంటు

ఒక్క ఖద్దరునే కట్టును

మిల్లుబట్టలను మరేట్టులనుగూడ కట్టరాదును. ఖద్దరు బట్టలను మాత్రమే కట్టవలెనని మహాత్ముడు ప్రతిపద్యగాను ఉపన్యసించెను.

స్వరాజ్యముకొరకు స్థూలుగడకుని స్త్రీల సభలో హాజరైచెను. భారతస్త్రీల మానమును గౌరవమును కాపాడవలె నను కరవక్రము లాసభలో మహమ్మదమును యితరులకును పలిపెట్టిరి. “మహమ్మదీయు లా న కిం చి న దురాగతములను నేను పూర్తిగా నిరసింపుచున్నాను. వానిని నిరోధించుటకు తగిన సాధనమును కనిపెట్టుటకు శక్తివంతున జేసిండ్ల పనిచేసెను”నని మహాత్ముడు సుకిచెను

తెలకు జాతీయవిశ్వవిద్యాలయము

ఈ జాతీయవిశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రధానసభకు మహాత్ముడధ్యక్షతవహించెను. “నేనొకవిద్వాంసుడ నని యిదిటికి రాలేదు. స్వరాజ్యముకొరకు జాతీయభావాలను పాఠశాలలును చేయవలసిన కార్యములను సమర్థించుటకేనచ్చితిని. విద్యాధులు నూలుపడుకవలెను. ఖద్దరుకట్టవలెను. దక్షిణాఫ్రికాలో బోధాగ్రామగూర్చు మున్నగువారు ఆంగ్లదేశపు రాజాతో సంభాషింపవలసినపుడుగూడెచ్చి భాషలోనే మాటలాడిరిగాను. మీరు మిస్సభాషలోనే మాతృభాషలోనే మాట్లాడలేనని” మహాత్ముడు బోధించెను.

బహిరంగసభ

రాత్రి రేమార్కెటులో గొప్ప బహిరంగసభ జరిగినది. 15000 మంది ప్రజలు మహాత్ముని దర్శనముకొరకు కొన్నిగంటలు ముందుగనే వచ్చి నిరీక్షించుచుండిరి. మహాత్ముడాసభలో సుపన్యసించెను.

“నా రాజకీయవిధానము విఫలమైనదని నేనొప్పుకొందునుగాని వనశతృవులు తెలుపురీతి నది విఫలము కాలేదుగాని నేనాశించినరీతి నది ఫల పడము కాలేదు. మహాం ఘోరిలకు నేను వచ్చి జెప్పజాలకపోతిని. మహాంఘోరిల ఘనత జగద్విదితము. మీరు నూలుపడకి ఖద్దరుకట్టవలెనని నేను కోరెదను. కాంగ్రెసు సభలలో పోషకపదార్థముల కై నాకేపుడులేదు. నెహ్రూ, దాసు కెల్కరుగూర్చున్న సవారితో నేను పోరునలంప దలచుకొనలేదు. నేను వాటికి పూర్తిగా లాంఛిపోయెను. నేను అహింసావాదులలో ఓట్లపై నాధారపడితిని. అది చాల తప్పుపనియని యిప్పుడు గ్రహింపగలిగితిని. ఈ కలహమువలన దొరతనమునకు బలముధికమైంది గాన దెంగాలో నేను హింసకొరకు శాంతిజే కోరెదను. నేను పిచ్చివాడనని మీరు నిరసింపినను నాకు కోపము కలుగదుగాని నాకొరకైన మీరు ఖద్దరుకట్టును” అని మహాత్ముడు నుడిచెను. 4 వ లేదీ రాత్రి మహాత్ముడు పూనానుండి బయలుదేరి బొంబాయికి వెళ్లెను. (ఆ. ప్రె.)

అధినివేశనర్తకపుతెక్కలు

కరాచీ, సెప్టెంబరు 6:—కరాచీ రేవుపట్టామునుండి ఆగస్టు ౨౮లో అధినివేశములకు 228 లక్షలరూపాయల టిక్యెట్లును ఎగవేతులును 286 లక్షల రూపాయల టిక్యెట్లును దిగుమతియైన అయినట్లు తెల్పుచున్నది. వెనుకటి సంవత్సరపు ఆగస్టు ౨౮ కంటె 57 లక్షల రూపాయలు విలువగల దిగుమతులు యెక్కువ అయినట్లును 89 లక్షల రూపాయల టిక్యెట్లుగల ఎగవేతులు జాప్తయినట్లును నేలుచున్నది. 120 34 లక్షల రూపాయలబట్టును 15, 14 లక్షల రూపాయల టిక్యెట్లును నేయను ముఖ్యముగా నగునతి అయిన టిక్యెట్లలో పెరుగుదలవుచున్నది. 62 లక్షలరూపాయల టిక్యెట్లుగల 20000 బట్టుల పంపివార దిగుమతిలో 18 లక్ష రూపాయలు విలువచేయు 4600 బట్టులు తగ్గెను 7000 బట్టులు తూకము గల రి రూ 108 లక్షలు విలువ గల గోధుమలు ఉలము ప్రతిమిగుమతియయ భిన్నాభియ్యము. రైతి విత్తనముల ఎగుమతి చాల పడిపోయెను.

మొదలనవాయువారా ప్రతిపాపనము

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 6:—చంనున్ పరడేలోని నూతన పవనప్రేషను సుంకించు తింతులను విగుమము, చంన్ పడ్డకాన్యమును ప్రకారము పడకుటి యిండినూలోని విసువారి రాధిమహాదేవుని కొండాయిల్ల ప్రాంతములలోని తిడ్డుపనుమును చేయుటకు పనులు జరుగుచున్నవి. (ఆ. సెప్టెంబరు 6)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1924-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 6-వ తేదీ

శనివారము

లోక శాంతి

లోక శాంతిని కాపాడు తెలుసు? జనీవాలో జరిగి 7 డి నానారాష్ట్ర సంఘమున భారత సీమయ మునుగూర్చి పెద్దలందరూ లోకము చున్నారు. బ్రిటీషు ప్రధానమంత్రి యగు రాష్ట్రమాక్ష్మ నాల్డు గారు గంభీరంగా న్యాయ మిచ్చిరి. కాని ఆకున కందని పోకిను పొందనిసూచనల గావించిరి. మాక్ష్మ నాల్డు గారు నైతికధర్మమును బోధించిరి. సైన్యములు తగ్గవలయుననియు, తగదాలను మధ్యవర్తిత్వద్వారా పరిష్కరించుకొనవలయు ననియు, పేరుకొనిరి. కాని, యీకోర్కె నెఱవేరు తెలుసు? ఆ విషయమును గ్రహించి పిలు గనుపించెడు. పరరాజులదాడిని నెదుర్కొనుటకు మార్గ మేమని, ప్రాన్లు ప్రశ్నించు చున్నది. ఈ ప్రశ్న పిత్తు ముందా చెట్టు ముందా యనుచున్నది గనుపించుచున్నది. ముందు స్వరక్షణను గూర్చి యోచించవలయునా, లేక మధ్యవర్తిత్వ పరిష్కారమునుగూర్చి యోచించవలయునా? స్వరక్షణనుగూర్చి యోచింప మొదలిడినకొలదియు, బల ప్రయోగమార్గములే పోకగట్టను. ప్రాన్లు కింకను జర్మను దండయాత్రాభయము నడలలేదు. కాని, ప్రాన్లును జర్మనీయు నానారాష్ట్ర సంఘమున బ్రవేశించి, దాని నియమములకు లోబడుచో నిట్టి భయమున కవకాశముండదు. నిజమేమనిన, నానారాష్ట్ర సంఘముపై సమ్మత మేకటికిని తిన్నగగుదుర లేదు. యుద్ధములు లేకుండిన బాగుండనని అన్ని జాతులకును సూచకము గాని, స్వలాభమును కోల్పోవలసి వచ్చునేమో నని ఎవరికివారు భీతి జెందుచున్నారు. అందుచే మర్మము విడిచి సాధనాంతరములను సూచించుటకు, వీరు మాండుకు వచ్చుటలేదు.

స్వార్థమును విడిచి యోచించుచో అనుకూల మార్గములు కనుపింపక బోవు. పూర్వపు ప్రాంతి యుద్ధమంత్రి దెలిపినట్లు ప్రాన్లు యితరులకు మేలొనగూర్చగలదు గాని ముందుగ తన మేలును తాను జూచుకొనవలయునట. ఈ భావము అన్ని జాతులలోను ప్రబలుచో ఎవరిలాభము వారికి ప్రధానముగను. ఇతరుల బాగోగులను వీరు పాటించరు. అట్టితరి లోకకళ్యాణమును వీరెటుల రక్షింప గలుగుదురు? మాక్ష్మ నాల్డుగారు దెలిపిన భావములు విశాలమయినవే. ప్రపంచశాంతికి బునాదులనేర్పరు చుటకు మాక్ష్మ నాల్డుగారు యత్నపడుచున్నారు. పరస్పర సహాయపు బంధుబడికలను ఏరంగీకరించుటలేదు. ఇవి ప్రబలమగుచో మరల యుద్ధములకు బీజములు నాటబడవు. కొన్ని జాతులమధ్య సఖ్య మేర్పడును. కొన్ని జాతులమధ్య విరోధ మేర్పడును. నానారాష్ట్ర సంఘము మరియొక రణరంగ మగును. బలముగల పెద్దజాతులు రాజ్యము చేయును. చిన్నజాతు లడుగున బడిపోవును. అందుచే పశుబలమునే నానా

రాష్ట్ర సంఘ మార్గము జేసికొనుచో ప్రపంచ కలవరముమరింత తగ్గక మగును. ఈ కారణముచేతనే మాక్ష్మ నాల్డుగారు పశుబలమునలన లాభములేదనియు నైతికబలమే లాభకారియనియు ఖండితముగ బలికిరి. ఎవరు తప్పు జేసిరో ఎవరు దండనార్హు లో నిశ్చయించుట కష్టము. పెద్ద దేశములు సామాన్యముగ తమతప్పును కప్పిపుచ్చుకొనగలవు. చిన్న దేశము లపై దోసమునారోపించగలవు.

బలప్రయోగముతో మాధ్యస్థమునుగూడ జత జేర్చవలయునా? లేనిచో మాధ్యస్థమునుకొనసాగించు తెలుసు? ఇందుకు ప్రతిజాతీయు సైన్యబలములను తగ్గించుట ముఖ్యమని, మాక్ష్మ నాల్డుగారు రంగీకరించు చున్నారు. ఆస్ట్రేలియా ప్రతినిధియు పోలండు ప్రతినిధియు వీరితో నేకీభవించిరి. సైన్యబలమును తగ్గించు నిమిత్తము మరియొక సమావేశము నేర్పరుపవలయునని, మాక్ష్మ నాల్డుగారు యుద్దేశ్యము. ఈరీతిని సభలును సంఘములును బెరుగుచుండును. ఫలితము మాత్రము ఎప్పుటియటలే యుండును. యూరపు నందు పెక్కు దేశములలో, పౌరులు సైన్యవ్యవహారములందు సుశిక్షితులై యుండురు. అవసర మగునపుడు, ఎంతమంది సైనికులు గావలసినను లభింప గలరు. అందుచే సైన్య బలము లను ఆయుధబలమును తగ్గించినను లాభముండదు. నేడు తగ్గించిన రేపు హెచ్చుగదురు. ఎన్ని చిక్కులు న్నను, మొత్తముమీద తగాదాల నన్నిటిని మధ్య వర్తిత్వద్వారా పరిష్కరించుకొనుట యుత్తమ మనుటకు సందియములేదు. మానవులొండొరులను హత మొనర్చి న్యాయమును స్థాపించుట దుర్లభము. బలవంతుడే నిట్టిపోరాటములలో నెగ్గుచుండును. బలములేని న్యాయపక్ష మడుగున బడుచుండును. అందుచే పశుబలముకన్న, నైతికబల మధికమని గ్రహించి, దానిపై నాధారపడుట కేర్పాటులు జరుగవలయును.

నైతికబల మూరక చేకూరదు. స్వార్థమునువిడి పరార్థమునకు చోటిచ్చినగాని, యీబలము వృద్ధి జెందదు. ప్రతిజాతీని స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుటకు హక్కు కలదనియు, పరుల స్వాతంత్ర్యము నపహరించుట తప్పునియు, విదితమగుచో, స్వయం నిర్ణయధర్మమును ప్రతిష్ఠితమగును. ప్రపంచశాంతికి మూలాధార మెదియో విల్సను మహాశయుడు గ్రహించెను. స్వయంనిర్ణయధర్మమును సర్వత్ర ననుష్ఠానమునకు దేవలయునని సూచించెను. కాని విల్సనుగారి హితోపదేశమును వినువారు లేరయిరి. ప్రాతఃపద్ధతులనే క్రొత్తరూపములతో కొనసాగించుటకు వివిధజాతులవారును కుతూహలము జూపిరి. వర్రెలీసున ధినియమములు నిష్ఫలము లయ్యెను. మాండేటులు, సంకుచితపథము ద్రొక్కెను. పరాధీనతను పెంపొందించుట కివి సాధనము లయ్యెను. ఇష్ట డయినను స్వయంనిర్ణయధర్మమును కొనసాగింపనియెడల లోకశాంతి నిలుచునని దోచదు. అన్ని జాతులవారును నానారాష్ట్ర సంఘమున జేరవలయునని, మాక్ష్మ నాల్డుగారు గోరుచున్నారు. స్వతంత్రజాతులు చేరిన లాభముండదు. కాని, పరాధీనజాతులు చేరిన నేమిలాభము? హిందూదేశ మీ సంఘమునందు జేరుటవలన నినుమంతయు ప్రయోజనము గలిగెనా? హిందూదేశపు హృదయము

వెల్లిడి యగుటకు, ప్రస్తుతపరిస్థితులలో పిలు గనుపించుటలేదు.

నానారాష్ట్ర సంఘమున హిందూదేశ ప్రతినిధి ఎవ్వరు? హిందూదేశ ప్రభుత్వము వారు భారతీయుల నయినను నియమింపలేదు. తమ ప్రతినిధిని నియమించుటకు హైందవ శాసనసభకు హక్కు లేదు. హిందూదేశ సభ్యత్వము కేవలమలంకారప్రాయ మయినది. లోకకళ్యాణము చేకూరు విషయమై హిందూదేశ మొనగడగిన ప్రత్యేక సందేశము గలదు. సత్యము, ఆహింస మున్నగు ధర్మములు అనుష్ఠేయములు. వీనికి మినహాయింపులు కొన్ని ప్రతి మతమునందును సూచించబడెను. మానవచార్యులను ననుసరించి, యిట్టి మినహాయింపులు ఏర్పడెను. రానురాను మినహాయింపులే అసలు విధులసానము నాక్రమించినవి. హింస సత్యముగ నుండుటకు మారుగ సర్వసామాన్యమై, ఆహింసయడుగంటినది. సత్యముమరుగై, అసత్యమే ప్రబలమై యున్నది. వివిధజాతులమధ్య గల సంబంధములు అసత్యము నాధారము జేసికొనుచుండెను. రహస్యపుటాడంబడిక లొకరికిగను, పైకి దెలిసినవి ఇంకొకరికిగ నుండుటచే, వైషమ్యబీజములు పెచ్చు పెరిగెను. రాజనీతి కోవిదులు, అసత్యప్రచారములపై నాధారపడిరి. అన్యదేశాక్రమణవాంఛ మొందయ్యెను. స్వలాభమే ప్రధానమయ్యెను. ఈస్థితిలోనే ప్రపంచముమరి కొంతకాలముండుచో, ధర్మమనలే రూపుమాసి యుండెడిది. కాని, హైందవ స్వరాజ్యసంపాదనకై ధర్మమార్గమును ప్రతిపాదించి, గాంధీమహాత్ముడు భారతీయులకే గాక ప్రపంచమున కంతకును క్రొత్త త్రోవను జూపుచున్నాడు.

హిందూదేశము విజయమునుబడసిన మిగిలిన ప్రపంచమిమ్మార్గము ననుసరింపకతప్పుదు. వేరొక రీతిన మధ్యవర్తిత్వద్వారా పరిష్కారము సాధ్యపడదు. జాతులహృదయములు వికసించి పరివర్తనము జెందినగాని బాహ్యపుపర్వాటులు ఫలించవు. అసత్యమును హింసనువిడనాడి అన్ని జాతులవారును సత్యమును ఆహింసను ఏనాడుచేపట్టుదురో ఆనాడు నానారాష్ట్ర సంఘపు టుద్దేశ్యములు నెరవేరగలవు. లేనియడల ఎన్ని యెడంబడికల నేర్పరచినను కలహాబీజము లంతరింపవు. మాక్ష్మ నాల్డుగారు పశుబలమునకు బదులు నైతికబలము నాధారముగ గైకొనుట యుక్తమే గాని యిది నెరవేరుటకు స్వయంనిర్ణయ సూత్రము నంగీకరించి ధర్మమార్గము నవలంబించుటగూడయవసరము. ఇక్కార్యము మాటలతో నెరవేరునది గాదు. స్వార్థపరత్వమును విడనాడినగాని ధర్మమార్గమును చేకొన పిలుడదు. ఇంగ్లండు ఇతరులకు మార్గము జూపవలయు ననిన నైతికబలమును సంపాదించ వలయును. తన క్రింద నున్న రాజ్యముల కన్నిటికిని స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించి మలిన రహితమగు హృదయముతో నితరులను ప్రబోధింప వలయును. స్వలాభమును త్యజంపజాలక ఇతరులకు నీతుల బోధించుచో వారు వినుబోరు. పరస్పరసంఘర్షణకు చోటిచ్చెడి అడ్డంకులనన్నిటిని దీసివై చినపుడే, పోరాటము లంతరించి లోకశాంతి సురక్షితమగును.

కౌత్సపులు : మద్యపానము

హిందువులు, మహమ్మదీయులతోపాటు, కౌత్సపులుగూడ మద్యపానమును నిరసించుట నమంజనముగ నున్నది. మతవిధులలో నొకటియగు సురాపానవిషేషము సాచరణలోనికి దెచ్చుట కన్ని మతముల వారును ప్రయత్నించుట ఎంతలాభకరమో దెలుపనక్కరలేదు. బొంబాయి కౌత్సపు సంఘమువారు ప్రచురించిన విజ్ఞాపన, సహేతుకముగ నున్నది. మద్యపాన విషేషమునకై, ప్రభుత్వమువారు వెంటనే చర్య దీసికొనవలయునని, యీసంఘమువారు కోరుచున్నారు. విదేశీయులు మద్యపాన దురభ్యాసమును మానుకొని భారతీయులకు మార్గదర్శకులు గావలయునని, వీరుగావించిన విన్నపమంతయు న్యాయముగ నున్నది. ఏలనన, ఉన్నతపదవుల నలంకరించెడి తెల్లవారు, మద్యమును సేవించుచున్నపుడు తదితరులు వారిమార్గము ద్రోక్కుట సహజము. అందుచే, ప్రభుత్వమువారు తమ రాబడిని కోల్పోవుటకును, విదేశీయులు తమ యలవాటులను విడనాడుటకును ప్రయత్నించుట యవసరము. వీరు స్వల్పలాభములచేత్యజంపక బోవుటచే, దేశమున కెట్టియిబ్బందిగలుగుచున్నదో జెప్పనక్కరలేదు. తమచేతనున్న అవకాశములను విడనాడి, ప్రభుత్వమువారు ఇతర విధానములను స్థాపించిన ప్రయోజనము లేదు. మద్యపు రాబడిని కోల్పోయినందువలన, ప్రభుత్వమునకు తాత్కాలికనష్టము గలిగినను, ప్రజలు సత్రవర్తనులై మెలగుటవలన దేశమున కెట్టిబలము చేకూరునో యూహింపవచ్చును. నేరములసంఖ్య దగ్గుటయు, ప్రజలు దారిద్ర్యదశనుండి తప్పించుకొనుటయు, వేలకొలది సంసారములు బాగుపడుటయు, ఇవి యన్నియు లాభములుగావా? మద్యపానవిషేషము హిందూ దేశమున విజయముగాంచుట సులభము. ఏలనన ప్రతి మతసంఘమును ఇందుకు తోడ్పడగలదు. ప్రాచీనసాంప్రదాయములు త్రాగుడుకు విరుద్ధము. త్రాగుడు తప్పని ఎంచుజాతు లనేకములు గలవు. ప్రభుత్వమువారు త్రాగుట కవకాశముల తగ్గించి, ఆకర్షణములనన్నిటిని తొలగింపవలయును. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారింతవరకును పైపైమాటల జెప్పచున్నారేగానీ, సంస్కరణాభివృద్ధికి గడంగజాలక బోయిరి. మీదుమిక్కిలి సంస్కరణనునిరసించుట ప్రబలచున్నది. వారి సత్ప్రయత్నములకు అడ్డు గలుగుచున్నది. అట్టివారు దుర్మార్గులనియు, నేరస్థులనియు, జనులేక తెలుపుచున్నారు. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారుగూడ ఆర్థికముల గడించెడి గాని, అనుకూలపర్యవసానము గలుగలేదు. మిగిలిన రాష్ట్రములలోని పరిస్థితులుగూడ నిటులేయన్నవి. ఎత్తైనశాఖ ట్రాన్సుఫర్డు శాఖయైనను, ప్రయోజనము గలుగుటలేదు. ప్రజేచ్ఛ నెరవేరుటకు స్వపరిపాలన మవసరమని దోచును. స్వపరిపాలనము లభించులోపల, మద్యపానమును నిరుత్సాహపరుచుటకు ప్రజలుకై పంచనలేక పాటుబడుట యవసరము. స్థానికసంఘము లిందుకు దోడ్పడగలవు. ఆంధ్రదేశమునందు స్థానికసంఘములు కొన్ని, యీ సంస్కరణమును కొనసాగించుటకై కృషిచేయుట,

ఆంధ్రుల గాంధీమహాత్మని వుజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

6.9.24

కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు
చందాలు 48735-4-5
ఇదివరకు 23735-4-9

పాపానిధికి సామ్యములంపు చిరునామా:—కా. నాగేశ్వరరావు నె. 7, తంబుకెట్టిపిడి, మద్రాసు

మిగుల ప్రోత్సాహకరముగ నున్నది. తమ లోపములనుతాము సవరించుకొన గలిగినపుడే ప్రజలు స్వపరిపాలనార్హతను జూపగలుగుదురు. ఆంధ్రదేశమున మరల నూతనోత్సాహము ప్రబలుగాక యని కోరెదము.

నకో అలీ ఇమాంగారు: రాజ్యాంగసంస్కరణములు మంత్రుల జీతములను నిరాకరించుటలో వంగదేశ శాసనసభవారు దురుద్దేశ్యపేరితులయి రనుట తప్పు. ద్వంద్వప్రభుత్వము తమకు వలదనియు, తమకు గావలసినది స్వపరిపాలన మేననియుజూపుటకే వారిటుల గావించిరి. అంతయెగాని మంత్రులపట్ల గాని అభివృద్ధిపట్లగాని వారికి విముఖతలేదు. ఈసంగతినిగ్రహింపక కేకలిడుట అవివేకము. బ్రిటిషుపత్రికలలోగూడ, కొన్ని సరియగురీతినే వ్యాఖ్యానము జేయుచున్నవి. బ్రిటిషుప్రభుత్వము ప్రజల దృఢాభిలాషను గ్రహించునెడల వెంటనే స్వపరిపాలన మిచ్చుటకు బ్రయత్నింపవలయును. పరిస్థితు లింకను సందిగ్ధము గాకుండ జూడవలయును. లేనియెడల, సులభపరిష్కారావకాశము దొలగుట సహజము అలీ ఇమాంగారు సయితము, అసోసియేటెడు క్రెస్సుప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, ద్వంద్వప్రభుత్వము నిరర్థక మని చాటిరి. బెంగాలు శాసనసభా వైఖరికి గల నిజార్థమును ప్రతిపాదించిరి. సంస్కరణములలో వెంటనే మార్పులు గలుగవలయునని కోరిరి. స్వరాజ్యమును సంపాదించుమార్గములవిషయమై ప్రజలలో నెట్టి భేదాభిప్రాయము లున్నను, గమ్యస్థానమువిషయమై యభిప్రాయభేదము లేదని, ఇంగ్లండు కనుగొనవలెను. రాబోవు కాంగ్రెసు సభలోమితవాదులు గూడచేరెదరని తెలియుచున్నది. భారతీయులలో గల అంతర్విభేదముల నవకాశముగ కైకొని స్వరాజ్యప్రదానమునునిలిపియుంచదలచుచో ఇంగ్లండు చాల పొరబాటుజేసిన దగును. ముప్పదిమూడుకోట్ల ప్రజలసంకల్పమునునిరోధించుట ఎంతబలవంతమగు దేశమునకయినను శ్రేయస్కరము గాదు. భారతభూమికి ఆత్మబలము గలదు. ఆత్మబలము వృద్ధియగునేని భారతీయు లెట్టి యాటంకములనయినను దాటగలుగుదురు. మాక్స్ నాలుగారు ప్రపంచశాంతిని రక్షింప జూచుచున్నారు. జర్మనీ ప్రాస్థులమధ్య తగాదాను పరిష్కరింప జూచుచున్నారు. ఇంకను ఇతర వ్యవహారముల కెన్నిటి కొరకో తమశక్తిని వినియోగింపనిశ్చయించిరి. కాని తమవశమునందున్న హైందవసమస్యనుపరిష్కరించుటకు వెనుదీయుచున్నారు. ఇదిపొరుషముగాబాలదు. సంస్కరణవిచారణసంఘమును నియమించిన మాత్రమునవనులు నెరవేరెనని తలంపగూడదు. ఇందువలన

తేలేనంగతులు స్వపరిపాలనమునకు తోడ్పడజాలవు. సంస్కరణ నిబంధనలను మార్చినంత మాత్రమున ప్రజలు సంతృప్తిజెందజాలరు. ఏదయో యొక యాటవస్తువును ప్రజలచేతి కిచ్చినచో దానితో వారు ప్రొద్దులుచెప్పి దినములు గతించినవి. స్వపరిపాలనము దప్ప వేరొక శుష్కవరము వారి కివసరము లేదు. అట్టివరములను ప్రజలు నిరాకరించినచో వారిని కృతఘ్నులని పిలుచుట పాడి గాజాలదు.

బెల్లాం కాంగ్రెసుసభ : గాంధీమహాత్మడు
గాంధీమహాత్మడు బెల్లాంకాంగ్రెసుసభ కధ్యక్షతవహించుటకు సముఖులుగనున్నందులకెంతయు సంతసించెదము. గాంధీమహాత్మడు మానవశ్రేష్ఠుడగుటచే, కాంగ్రెసు సభాధిపత్యమును వహింపగూడదనుట, వింతవాదము. అట్టివారిని గౌరవించిననే కాంగ్రెసుసభ ధన్యతగాంచును. బెల్లాం కాంగ్రెసు సభలో నిర్ణయింపవలసిన ప్రశ్నలు చాల ముఖ్యము లయినవి. కాంగ్రెసు కక్షలను సమ్మిళితము జేయుటెటులను ప్రశ్ని ఎల్లరమనములను బాధించుచున్నది. బెసెంటు ప్రభృతులు కాంగ్రెసుసభలో జరుటకు సంసిద్ధులగుచున్నారు. మరల నన్నిపక్షములవారితో గూడిన కాంగ్రెసుసభ బెల్లాములో జరుగగలదు. అట్టిసభకు నాయకత్వము వహింపగల సమర్థుడు గాంధీమహాత్మడునుటకు సందియములేదు. బెసెంటు గారు ఇంగ్లండుకు బోయినపుడు తమ బలహీనతను గుర్తింపగలిగిరి. స్వల్పసంఖ్యాక మగు పక్షమునకు మాత్రమే బెసెంటుగారు ప్రాతినిధ్యము వహించుచున్నదనియు ప్రజలపక్షమున ప్రసంగించుటకు ఆమె కధికారము లేదనియు బ్రిటిషుప్రజలు గ్రహించి యుదురు. కాంగ్రెసు యిండి విడిపోవుటచే గలిగిన నష్టమును మితవాదు లిప్పుడు గుర్తించుచున్నారు. అందుకు వారిని నిరసించుటకు మార్కుగ, కాంగ్రెసు సభలోస్వాగత మొనగుటయు క్తము. సోదరులెన్నిటి కయినను ప్రేమపాత్రులేగద. అన్నిపక్షములవారికిని కాంగ్రెసుసభయందు చోటు గలదు. అందరకును బనికవచ్చు కార్యక్రమమును నిర్ణయించుటకు మహాత్ముడే సమర్థుడు. ఇంతయొక హిందూ మహాత్ముడియ సమస్యను నిర్ణయించుటకు దేశము మహాత్ముని సాయమును గోరుచున్నది. మహాత్ముని గౌరవించి అతనినుండి పొందదగిన లాభమును పొందుటకు దేశ మాతృరక్షకులనున్నది. మహాత్ముని యాధిపత్యముక్రింద బెల్లాం కాంగ్రెసుసభ నిరుపమానముగు విజయము బడయుగాక

స్థానిక వార్తలు

ఆరోగ్యశాల వారి ప్రకటనలు:— తిరువట్టి యూరు హైస్కూలు వారి సంవత్సరములోని పాఠ్య పుస్తకాలకు ఆరోగ్యమైనది నుండి 30 యింటికి మార్చబడినది.

తపాలా ప్రకటన:— సీమతపాలా జనరల్ పోస్టాఫీసు ఐదవ 7 ఆదివారం 9.30 గంటలకు తెరవబడును. ఉత్తరములు డెలివరీయ్యబడును. తపాలా పోస్టును వారికి 9 గంటల కియ్యబడును.

ఆంధ్రమహాసభలు:— ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ, ఆంధ్రమహాసభల ఆహ్వానసంఘములవారి సాధారణ సమావేశములు 8 లేదా సోమవారం సాయంత్రము 5.30 గంటలకు ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయములో జరుగును. ఆహ్వానసంఘభ్యులు విచ్చేయవచ్చును. (కార్యదర్శులు)

ఒకభూమిరంగసభ:— 1924:వ పం|| సెప్టెంబరు నెల 8:వ తేదీ సోమవారము సాయంత్రము 5 గంటలకు చెన్నపురి సౌందర్య మహాసభలకు మహాసభ కలెక్టరు ఎన్. జి. టి. టేయిలి, బి. సి. ఎన్. గారి అగ్రాసాధిపత్యముక్రింద నొకసభజరుపబడును. అప్పుడు వరదలసహాయమునుగూర్చి అరవము, తెలుగు, ఇంగ్లీషు భాషలలో ప్రసంగములు చేయబడును.

రాకపోకలు

చిన్నబోయ్ మొదటిమొదలు కొంచెముగారు కూనారకుమారులకు గ్రాంటుగాను నేలము, ఇ. యల్. భాస్కర్ గారు కృష్ణుడు రామదాసుగారు బందరు కట్టను రందాలుగారు కలకత్తా చీఫ్ ఇన్ స్పెక్టరు ఆఫ్ ఫాక్టరీసు ఎన్. ఎ. కాటరాజ్ తెలంగాణ నిన్నురాతి వెల్లిరి.

మేజరు జెనరల్ పాంసన్ బేగారు మామూలుండి మేజేజింగ్ డైరెక్టరు ఆఫ్ యిండియా బాంక్ ఆఫ్ యిండియాం మేజర్ గారు కలకత్తా నండి నేడుదయము దిగిరి.

సౌలండ్ యన్ స్ట్రీము నేనిగేషన్ కో, లిమిటెడ్:— ఈ పేరుతో ఒక నాకాసంఘము స్థాపించబడినది. దక్షిణ హిందూదేశపు తూర్పుసముద్రమున హిందూదేశ బర్మాకు మధ్య వ్యాపార మెన్నుటకు యీ కంపెనీ ప్రత్యేకముగా హిందువులనే స్థాపించబడినది. దీనికి పి. వి. యస్. సుందరమూర్తి (కానసభ్యుడు) డైరెక్టర్స్ మేనేజరుగా నుండును. ఈకంపెనీవారి ఓడలు సాగుట త్వరగానే ప్రారంభమగును. (విశేషం)

గాడ్ ఫ్రె న్యాయాధిపతి

రంగూను, సెప్టెంబరు 5:— వీన్స్ న్యాయాధిపతి గారు వరుసగా ఉన్నత న్యాయాధిపతిగా నియమింపబడినప్పటినుండి వారిస్థానే పనిచేయుచున్న గాడ్ ఫ్రె న్యాయాధిపతిగా యీ నెల 5 వతారీఖు నుండి నియమింపబడిరి.

రబ్బరువ్యాపారము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 5:— ట్రేడింగ్ యిండియా-చంకి షిడేశములకు 1923-24 సంవత్సరములో 15 మిలియనుల రూపాయల విలువగల రబ్బరు యొగమతిఅయ్యెను. క్రిందటిసంవత్సరమునకంటె యీవ్యాపారము నూటికి 28 వంతున అభివృద్ధిచందెను. యునైటెడ్డురాజ్యము 480/0 ను, సిలోను 240/0 ను, స్ట్రీయిటు సెటిల్ మెంట్లు ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములకలసి 180/0 ను ఎగుమతి అయినమొత్తములో వాడుకకేను. మొత్తము ఎగుమతిలో మదరాసును బర్మామును 41 0/0 ను ఉపయోగించెను.

రైలుగండ్లు మరమ్మత్తులు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 5:— డిగ్రీవరకును, జూడో కాళా రైలుమార్గము నందలగండ్లు మరమ్మత్తెనందగు వైలుగండ్లు అట్టేనువరకును పోవుటకు ప్రారంభించెను.

బీడదగిం. ప్రముఖులు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 5:— నాల్గోరాగిరాజుగారు నేడుదయము ప్రయాణములో ఉన్న తపాలాలో ఉన్న రెవ్యూ డాక్యుమెంట్ నే కృష్ణగోపా, సర్ ఆలీ ఈమాంగారు, తదియీమాంగారు దిగిన ప్రముఖులలో ముఖ్యమైనవారు.

నూలుపంపువారికి హెచ్చరిక

1. ప్రతివారును తమనూలు యీ కార్యస్థానమునకే పంపవలెను. ఎవరును సరాసరి సబర్బుతికి పంపరాదు. అట్లు పంపుటచేత, లెక్కలుండుటలో చిక్కులుకలుగుచున్నవి చెరిపి, అలాపంపవద్దని "యంగు ఇండియా"లో ప్రకటించియున్నాడు. దానిని తప్పక గమనింపవలెను.

2. నూలుపంపువారు నూలుపాడవు చెల్పుట లేదు. దానిపాడవు చెల్లిననుటకు మరల ఆసుపోయవలసినద్యును. కొందరు, కండెలకండెలుగా పంపుచున్నారు. దానిని ఇక్కడ ఆసుపోయవలెదురు. ఆసుపోయే ఏర్పాటు ఇక్కడ చేయలేదు. చేసి నచో ధన నష్టము గును. మరియొకేభక్తులు తమ స్వహస్తములతో నడికి, స్వంతముగానే ఆసుపోసి పంపివామన్న తృప్తిలేకుండ పోవును. అట్లభారత సంఘతీర్థానము యీ రెండుపనులను సహజముగా, నూలుపంపు దేశాభిమానులకే వదిలినది. కాన తామునచ్చు నిష్కళంకనెలూ వరహస్తసంబంధ మగు నీకొంత రాకుండ యత్నింప వేడుచున్నాను.

3. ఈ నూలుపంపుటకు మొదటినాయుదా 15.9.24 ఆలస్యముగా పంపువారికి నాయుదా 24.9.24 దర్జిలా పంపెడి నూలు యీనెక్రింద జనుపడదు. కాన బాకిగా పంపవలసి వచ్చును. అందుచేత యీ తేదీలను జ్ఞాపకముంచుకొనవలెను. మరియొక, అందు వాయుదావరకు సంపక, ఆలసింది, చిట్టచివరకు ఒకేవారు పంపిన, ఇట్లు కార్యస్థానములో ఇబ్బంది మెండుగా కలుగును. సకాలములో అనగా 16.25 సెప్టెంబరు తేదీలలో అంతలను సబర్బుతికి పంపుటకు, పిలువడదు. కాన ప్రతివారును తమనూలు తయారైనవెంటనే పంపగోరెదను.

4. ఈనూలుపంపుకు తీర్మానమునకు కొందరు సంకుచితా గుఱు చేయుచున్నారు. వాయుదామేరకు, ఏరెండు మూడు రోజులు కూర్చోని కాపలినజముల నూలు తీసిపంపిన జాలు నని ఊహించుచున్నట్లు కనుపడును. అది సరిగాదు. ప్రతి వారును రోజున కొక అరగంటయైనను వదులవలెను. వదులుట ఆభ్యాసముగా నేర్పడవలెను. ఇతర నిత్యకర్మలలో వాటు ఇదియు జరుగవలెను. అంతేగాని పరీక్షలుచెడలు వివాదాదుల నత చివరభాగములో ఆహారనిద్రలు నర్తించి, కానుకలతో చేసిన చాలదు. అట్టిచర్యలను సహజముగ గోరే మేలుచేకూరదు. గృహమునున్నపుడు రాటుముడిదను, ప్రయాణకాలములో, జంధ్యాలకదురులేదా ఎత్తుడుకదురుమోదను నూలుతీయవచ్చును. రాటుముడి దుచ్చి నంత నూలు యీకదుర్లమోద రాదుగాని, భాగిగానుండు ప్రతినిముషమును నడుపుటయందు వినియోగించినామన్న సంతృప్తి, ఆత్మాగౌరవమును కలుగును. అంతేగాక, ఇతరత్రా స్వప్రయోగకాలములో నూలుదీరి, అఖిలభారత సంఘమువారి తీర్మానప్రకారము అర్పింపవచ్చును. ఈకదుర్లమోద, రయిలులో, పడవలలో, మాట్లాడుచుండుచును, సామాన్యచేగముతో నడుచుచువుండుగాడ, నూలుపంపుకవచ్చును. దీనిని గమనింపకోరుచున్నాను.

5. 1924-25-26 తేదీగల "యంగుఇండియా"లో మనరాష్ట్రము మాడవస్థానము నాక్రమించినట్లు ప్రకటించియున్నది. మనసాఖ్యలనుబట్టి ననది రెండవస్థానము అని అభిలఖారత భాదీబోధవారిపేర గ్రాసించున్నాను. మొదటి రెండు స్థానములు నజరాతుకు, నంగదేశమునకు చెందియున్నవి. ఆరాష్ట్రములను మించుటకు యత్నించుటే సదుద్దేశ్యము. కానినో, వారితో బాలు సమానస్థానమైనను సంపాదించవచ్చును. అట్టి గౌరవ ఎలదుట విశ్వప్రేమ ఆధారపడియున్నది. మిగుల సంతోషపడేసి, ఆంధ్రరాష్ట్రీయను కున్నతపదవి నిప్పించి, ఆంధ్రనాయకుడైన దేశభక్త వెంకటప్పయ్యగారికి ఉల్లాసము కలిగింపగోరెదను.

6. నూలుపంపువారు 2000 గజములుమాత్రమే పంపించాలనని తలంపరాదు. అది కనీసపుపాడవు. "అధికశక్తి అధికంఫలం" గజరాతుదేశభక్తుల ఈవినిఅనుకరింపుడు. అట్లు నర్జిన 10వంపెడివారి సంఖ్యలోనేగాక, పంపిననూలు ఎత్తులలోగూడ, ఇతరులతో సరినవును.

7. పిన్నవయస్కులగు బాలబాలికలు గూడ కాశుకలర్పింపవచ్చును. దేశసేవకు వయోపరిమితిలేదు. క్రి. బ్రహ్మచోన్ముల నీతారామయ్యగారి రెండవకుమార్తె ఏడువందకురముల వయసుగల కన్య, ఆగస్టునెలనూక్రింద తాను స్వయముగా తయారుచేసి, 20 గజాలునూలు ఇచ్చెనట. అదిగూడ పంపించిన పట్టుపట్టెనట. అట్టికన్యలు ఇంకను పడేతులుఆంధ్రదేశమున బహుంపెడవలెను. సోదరీలజూచి బాలనాయకులుగూడ రంగభలములోకి నరుడెంతురు. పిన్నలజూచి పెద్దలు మరింతకృషింపుదురు.

అందును క్రిక్కిరించి సహాయముచేయ గోరుచున్నాను. **గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి,** కార్యదర్శి, ఆంధ్రమహాసభసంఘము.

భారత రాజ్యాంగవిధానము

సంస్కరణము సత్వరావశ్యకము

సర్ ఆలీ ఇమాముగారి సూచనలు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 5:— నేడు నెల్లూరా యను వావనై బొంబాయిరేవునందు దిగిన సర్ ఆలీ ఇమాము, ఇదివరకు నైజాము ప్రభుత్వముక్రింద గాన ఆసాసియే మెడుప్రెసు ప్రతినిధికి సంవత్సరమొసగిరి. భారతీయ రాజ్యాంగ విధానమును కొంత వరకు సంస్కరించు టవసరమని చెబిరి:—

రెండురాష్ట్రములందు ద్వంద్వప్రభుత్వము నిర్మాణము నర్పజడుటచేతను, హైదరాబాద్ సభలో దేనికి లాంగనలునంటి ప్రతిష్టంభన గావించబడుచుండుటచేతను భారతదేశరాజ్యాంగ విధానమును సత్వరముగ సంస్కరింపవలసిన అవశ్యకత ఎంతే నిగలదని సర్ ఆలీ ఇమాముగారు నుచిరి. "క్రిందటి ఎన్నికలు స్వరాజ్యపనుతో త్యా హ ము తో జరిగినవి. కావున కేంద్ర రాష్ట్రీయ కాసనసభలకు సత్వర స్వపరిపాలనప్రాప్తి గోరువట్టి మారే ఎన్నుకొనబడిరి. అని పలికిరి. ప్రస్తుతమున్న విధానముకన్న ఎక్కువ సంఖ్య ప్రజలకు విధానముండలేనని ప్రజలు వాంఛించుచున్నారను విషయము కాసనసభలలో ప్రతిష్టంభనలలో చెలియుచున్నది. ఈ నూతనోద్యమముయొక్క నిశ్చితాభిప్రాయమును గుర్తించుటకు కేవలము పారబాటని ఆటని యభిప్రాయము. నిరపాయకరముగను మితమున సంస్కారము నొనర్చినచో బ్రిటిషువారికి భారతభూమిపైగల పరిపాలన వాక్కునకుగాని, ఇండియాలోని ప్రత్యేక సంస్థలగాని భంగము వాటిల్లదు.

సూచనలు

ఆయన కొన్ని సంస్కరణసూచనల గానించిరి. కాని యవి కేవలము సూచనలు మాత్రమే యని యిది వాటిని రాజ్యాంగవిధానములందు నిశ్చయించుట విఫలముగ వ్యక్తికరింపవలసియుండు ననియన చెబిరి. రాష్ట్రములకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మొసంగవలెననియు, కేంద్రప్రభుత్వమునందు నాకాదళము, నైస్యము రాజకీయము మున్నగు శాఖల పరిపాలనలయందుతప్ప మిగిలిన విషయములలో బాధ్యతాయుతప్రభుత్వ ముండవలెననియు, ఆశాఖల పరిపాలన గవర్నరుజనరలు గారు, సైన్యాధికారి ప్రధానసంక్రమి గూడియుండు కార్య నిర్వాహక వర్గమున కొప్పగింపవలె ననియు ఆయన సూచించిరి. మంత్రిగారు తన ప్రభుత్వమునకును గవర్నరు జనరలుగారి ప్రభుత్వమునకును మధ్యవర్తిగా నుండును.

కాసనసభలోని నాల్గవభాగము సభ్యులు గోరినచో అల్ప సంఖ్యాకుల రక్షణకొరకు రాష్ట్రీయపరిపాలననును గవర్నరు జనరలుగారు స్వయముగా తేయవచ్చునని సర్ ఆలీ ఇమాము గారు సూచించిరి.

దీగారు రాష్ట్రముపై నైజాముగారి హక్కులను విషయమై సర్ ఆలీ ఇమాముగారు రేచియు జెప్పనియ్యకొనలేదు. (ఆం. ప్రెస్)

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 5:— 1924 సంవత్సరము ఆగస్టు మొదటి తేదీనుండి ప్రారంభమై ఒకసంవత్సరమువరకు ఎ.టి. గోడ గారిని సంవత్సరముకు రు 9000 ల నిమిత్తుటకు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు శేఖరులవారు అంగీకరించిరి.

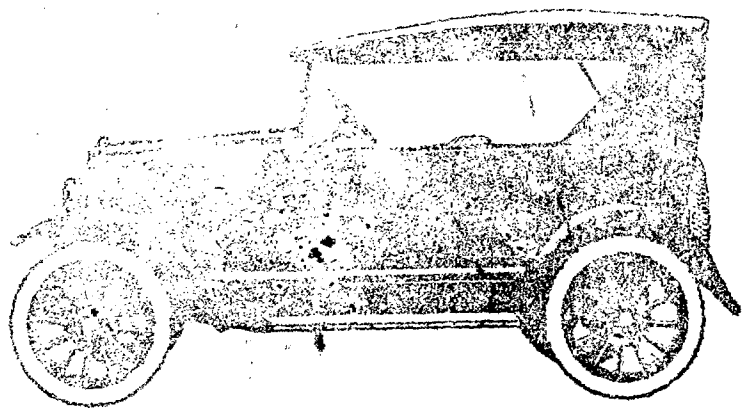
సర్ కృష్ణగుప్తాగారి మౌల్నాడుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 5:— నాల్గోరాగిరాజు దిగిన తర్వాత ఆసాసియే మెడు ప్రతినిధి గుప్తాగారితో మాట్లాడెను. క్రా. గె. ముక్కుక్ర. బ్రిటిషుపతాయ శాఖను త్రివేయుట పారబాటనియు నెడ్డర్ బర్నీ గారి గూజునాన్యమున మరిచివని అది పూర్వము కేయుమొడవనియు దానిని పునరుద్ధరించుట ఆవశ్యకమనియు గుప్తాగారు తెప్పిరి. మారు నేడు బెంబళూరు పోవుచున్నారు.

సర్ ఆలీ ఇమాంగారును వారిభార్యయు పాట్నాకు ప్రయాణమైపోయిరి.

ఆయుర్యేదభాస్కర సీ. త. సుబ్రహ్మణ్య పండిత్ సీద్ధాచయర్వేద, ఇట్లవైస్యకాల 219 టంకకాలిధి మదరాస్ 1923-1924 సంవత్సరములో ఒకము పుచ్చుకొన్న వారెక. అంతములైం పురుషులు 9810, స్త్రీలు 4624, బిడ్డలు 2947, మొత్తం 17881.

ధీరయందు ఇతర కారులకు సమాకముగాను లేక కొంచము తక్కువగానే యుండును.

ఎవరు కొనినను ఓవర్లాండు కారు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది - ఐదివిషయముల ననుసరించి అది మిక్కిలి మేలే నది, గట్టిగా నుండును. అది ఎంతమంచియో తెలుసుకొనుటకు గడియారమునలెనే దాని లోపలిభాగముందు చూడవలెను. ఇచ్చటనుండు ప్రతిమలో ఓవర్లాండులో భాగము కొంతవరకు తెలియును.

1. ఆధికతక్కుగలది:—పెద్ద రకము ఓవర్లాండు ఎంజనుకుగల మౌంటింగ్స్ షాఫ్ట్ వలెనీ, శక్తినియిచ్చును. దాని నడిపించినప్పుడు నీడేహము జలపరించును.
2. డిస్కం-బ్రేక్ క్లచ్:—సింగిల్-ప్లేటు డిస్కం-బ్రేక్కు ఓవర్లాండులో మిక్కిలి నునుపుగాను, గట్టిగాను తెలియును. అది చురుకులో మునిగియుండును. దుమ్ము తగులకుండునట్లు యోర్పాటు చేయబడినది.
3. వెనుకటియిరును బలమైనది:—దృఢమైన ఓవర్లాండుకు గల వెనుకటియిరు నును అన్ని టెస్ట్స్, క్రొత్త నిర్మణ్య పరిగణనతోసహా యితర కారులకుగలదాని లో పోల్చిచూచిన దీనిధరకు సమానముగాను, లేక కొంచము తక్కువగానైనను యుండును. యిరును షాఫ్ట్ మోలైజ్ డెవైస్ ఉక్కుతో చేయబడినది. ఈఉక్కు మిక్కిలి గట్టిగానుండును.
4. మునుపటియిరును కఠినమైనది:—ఓవర్లాండు మునుపటి యిరును 75,000 90,000 పౌండులవరకును మోయుటకు తగినట్లు చేయబడినది. గ్రెంజ్ బోల్ట్లు బుషింగ్స్ పాడవుగను, పెద్దదిగను యుండును. ఫిట్ స్పిండిల్ పెద్దది. ట్రై-రాడ్ బరువైనది. కాడిబరువైనది. ఎంతబరువైనను మోయుటకు తగినట్లు తయారు చేయబడినది.
5. ప్రేకుగల ఆవరణము పెద్దది:—ఓవర్లాండును నడుపుటయందు యేలాటి అపాయము లేదు. ఓవర్లాండు ప్రేకులు మిక్కిలి బలమైనవి. ఏలననగా కాయయొక్క బరువు ననుసరించి ప్రతి 19 పౌండులకు ఒక చదరపు అంగుళము ప్రేకింగులము నొప్పన గలదు.
6. మూడు మోటారుస్పిగింగులు గలవు:—ప్రపంచమునందు 3 స్పిగింగులు గల కారు ఓవర్లాండు ఒక్కటిమాత్రమే. ఎంజిన్ గల నిపుణతచే 30-60 అంగుళముల స్పిగింగు చేసే అమర్చబడినది. యంత్రపాడవు, ధరగలది యేయితర కారునకును లేదు. బుడిపిని అగచివేసి, మిక్కిలి సుఖమునిచ్చును.
7. ప్రావెల్ షాఫ్ట్ పెద్దది:—ఓవర్లాండుకు మిక్కిలి బలముగల గుటకు ముఖ్యకారణము దానికి గల ప్రావెల్ షాఫ్ట్ మామూలు వాటికంటెను మిక్కిలి పెద్దదిగా నుండుటయే. అట్లు పెద్దదిగాయుండుటవలన అది మిక్కిలి దృఢముగాను, బలమైనదిగాను యున్నది.
8. బేక్టు ఎనామెల్ ఫినిష్:—అంతధరలో మంచిపీలు బాడియును, హాల్డ్ ఫేట్టు ఎనామెల్ గలది ఓవర్లాండు టూరింగ్ కారు ఒక్కటియే. ఉక్కు బాడియందు అంతటను ఎనామెల్ చక్కగా చేర్చబడినది. చూచుటకు బహుసౌగంధముగా నుండును.
9. బాడియంతయు ఉక్కుతో చేయబడినది:—ఓవర్లాండు టూరింగ్ బాడి మిక్కిలి దృఢముగాను, చూచుటకు మిక్కిలి అందముగాను యుండును. ఏల ననగా అది పూర్తిగా ఒకేబరువైన ఉక్కు రేకుతో చేయబడినది.
10. ఎక్స్ ప్రెస్ మోటు పూర్తిగా గలది:—చాలకాలమువరకు గట్టిగానుండి పని చేయనట్లు ఓవర్లాండు తయారుచేయబడి మికంపబడును. ప్రత్యేక కొరముట్లు యేమియు కొన నవసరములేదు. ఇవి, ఇతరలక్షణములు ఓవర్లాండుకు గల "ప్రపంచమునందు దుడుకుతగిన అటోమొటోలు" అను కీర్తిని స్పష్టముగా తెలుపుచున్నది.

అడినన్ అండు కో., లిమిటెడ్, కందరాను

అడినన్ అండు కో., లిమిటెడ్. కార్వరు అండు కో., షేన్స్ అండు కో., జ్యో ఓక్సు.

జెంగుల్వారు. తిరుమనాపల్లి. కోయంబుత్తూరు. ఉదకమండలం.

గంజాం మండలసభలు అధ్యక్షుడు, నాయకుల ఆగమనము (స్వకీయలేఖరి)

శ్రీ గంజాం, సెప్టెం 6:—గంజాం మండల మహాసభా కార్యక్రమము నెన్నుకొనబడిన శ్రీయుత బలుగు సాంబమూర్తి గారు నిన్న రాత్రి కలకత్తా మొయిలులో దిగిరి. వారిలో బాబు జేకబాంధవి దుర్భాగిని ముగ్గురగున కాతా శ్రీరామకృష్ణ గారు (బీరేచర్ల) మానుగంటి వెంకటరావు గారును (రాష్ట్రీయ ఖిద్మతు పరీక్షాధికారి) పారుపూడి సత్యనారాయణ, అయ్యంగి వెంకటరమణయ్యగారును (తెజవాడ) గరిమల్ల సత్యవీరభద్ర రావుగారును దిగిరి.

ఆముదాలవలన గ్రామస్థులును, అహోనసంఘ సభ్యులు కొందరును చికాకోలు కొడు నైవేద్యవద్ద స్వాగతము వహించిరి. ఆముదాలవలన కళింగపట్నం నైవేద్యవద్ద హృదయపూర్వకముగ నుత్సాహముతో స్వాగత ముసంగిరి. అధ్యక్షుని పట్టణము నుండ మాచేరింపు జేసి హారతుల నిచ్చిరి. శ్రీయుత ఉన్నత రామలింగంగారు కోరిన మీదట శ్రీయుత సాంబమూర్తిగారు పార్వధ్యులు చెలరేగ స్వరాజ్యపతాకమును ప్రేలాడగట్టిరి. అట్లు జేయునపుడు వారు అచట మూగిన స్త్రీపురుషులందరును పతాకమును రక్షించుటకై స్వాతంత్ర్యమును బడయుటకై తగిన త్యాగమునెల్ల జేయవలెననియు వాగ్దత్తుల గోరిరి. సభ మధ్యాహ్నము ప్రారంభమయ్యెను. (తంతివార్త)

పత్రిక ప్రచారకసంఘమువారి ఆక్షేపణ బొంబాయి, సెప్టెంబరు 5:—పత్రిక ప్రచారకార్యనిర్వాహక సంఘమువారు మహారాష్ట్ర, సర్వవెంటు ఆఫ్ యిండియా ఆమృతబాబు పత్రికలను బహిష్కరించు జేసిన కలకునై జాముగారిని ఆక్షేపించిరి. అట్టికల్పనలను అన్యాయమనియు, నిరంకుశమనియు, వార్తాపత్రిక స్వేచ్ఛాప్రతిబంధకములనియు చెబున జేసినవారుదరని విశ్వసించుచున్నాము. స్వరాజ్యపత్రికకు సంపాదకుని హక్కు లాడలేకినందులకు ముదరాను గవర్నమెంటువారినికూడ అధిక్షేపించిరి.

విశాఖపట్టణం జిల్లాబోర్డు ఈక్రింద వివరించిన తీర్మానములు నేను ఉపపాదించబోవుచున్నాను.

1. విశాఖపట్టణం జిల్లాబోర్డువారు తమ పరిపాలనలో నున్న పాఠశాలలలోని బాలుకు(పుత్రివిద్యక్రింద) రాటముపయిని నూలు తీయుటకును తివాసీలు నేయుటయు బట్టు నేయుటయు నేర్పించుటయును ప్రజలకు నేర్పించుటయును తీర్మానించుచూ రాబోవుబడ్డెలులో (12000) పన్నెండువేలరూపాయలు అందు క్రింద చెప్పించుటకు తీర్మానించుచున్నారు.
2. విశాఖపట్టణం జిల్లాలో కొలపాతలు తూనికగుండ్లు జిల్లాయంతటను ఒకేమాదిరిగా ఒకేమండునట్లు చేయించవలెనని తీర్మానించుటకును ఈబోర్డువారు కోరుచున్నారు.
3. జిల్లాబోర్డువారి పోషణలోయన్న పాఠశాలలకు ఇది వరకు యిచ్చబడుతూయున్న శనివార ఆదివార సెలవులు రద్దు చేసి పౌర్ణమి అమావాస్యలు సెలవుదినములుగా నుపయోగపడుచునట్లు ఈబోర్డువారు తీర్మానించుచున్నారు.

విలేఖకులకు సూచన

సా. మా. ను. శ్రీ. న. వెం. ప. ఒకవిలేఖరి (ధర్మవరం), బి. వి. (విద్యాకాఖాధికారికి డైరెక్టుగా పంపుడు) కొ. ల. కె. రం. (ఆలస్యముగా చేరినందున ప్రచురింప లేదు) కే. వెం. రె. ప. వెం. ర. వె. రా. కృ. కా. అం. పుం. నా. విం.నువుకు (సంతకములేదు), మి. ప. క. (ఆలస్యముగా చేరినందున ప్రచురింప లేదు) కె. వి. న. సి. వి. రం. (తెలుగు ప్రాయశ్చితము) అ. వేం. శే. నం. వేం. రం. అ. తి. రా. కొం. న. కా. గంపలనూడెం పు.వాసి, (సంతకములేదు) ఒక గ్రామవాసి, ప్రకటింపజాలము (ఆం|| ప|| స||)

వీరవల్లితాలూకా (ఒకవిలేఖరి)

శాల మా న ము
సెప్టెంబరు 2:—నేటికి కాలమాసము ఆచుకాలముగ నేయున్నది. తొలకరిపంటలు పండుటచేత పొటకజనమునకు కలుపు కొంత తీరినది. వీలియన స్థలములందు ఉభాలు జరుగుచుండెను.

తాలూకాబోర్డు
శ్రీయుత పాకలపాటి నరసింహారావుగారి బడలాయింపువలన తాలూకా జిల్లాబోర్డులకు వారిధానము కాలియినది. తాలూకాబోర్డునకు జేవరాపల్లి పిర్గా కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షులును తారువ అగ్రహారపు ప్రాధమ్యులు గారగు శ్రీయుత వడ్లమాని నుబ్బారాయణుడు గారు ఆలమండ ఫిర్గా ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిరి. జిల్లాబోర్డునకు శ్రీయుత వేపా భీమకంఠం గారిని యెన్నుకొనిరి. ఇదిగఱ అయిలలోనున్న వోల్కర్ లిస్టును కవ్వవడి డి తయారు చేయించిరి. ఆదిత్యులులోనికి వచ్చునని యాశించుచుంటిమి. ఎట్లుజరుగునో ఇదిగఱ తాలూకాబోర్డులో మెంబరుగా చోడవరం వేలుప్రముఖులున్న ఇతరులును కలసి చూచిడి. ప్రతిగ్రామములోను ఈస్వామివాదలసంఖ్యను బోర్డులో తగ్గింపవలెననియే యాలోచన.

కల్లు పాటలు
ఆగస్టు 28 న కల్లుపాటలు జయప్రదముగా జరిగెను. నియతకంటె ఈసాలునకు రెండుపెట్టులు రూ.10 వఱకు మోపు ఆదానము కలిగెను. కాంగ్రెసుతో పునః యుక్తకరప్రశ్నమును పంచిపెట్టుచురట. అందు యజమానులు చెల్లిన పాకుండునట్లు ఉద్యోగ గ సంపాదకునట్లు

నైన్యములను తగ్గించు సమస్య

బిటను యభిప్రాయము

ఉపద్రవ ముండను ఆభయమియవలెనని ప్రెంచివారు గోరుట

దేశమున కుపద్రవములేకుండ జేయవలెను

లండన్, నెప్టెంబరు 4 :—రాత్రి 11-50 మగ్గోనాల్లు గారి యుపన్యాసమును వ్యాఖ్యయొనర్చును జనీవా ట్రైబ్యున్లు పత్రికానిలేఖరి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు. మగ్గోనాల్లుగారు సభ్యులనును ఆకర్షించిరి. కాని ఆయనయుపన్యాసమువలన నైన్యములను తగ్గించువిషయమై ప్రతిభలము చేకూరెనాగాని సందియ మగుచున్నది. యూరపు నైతికబలముమీద ఆధారపడవలెనని ఆయన తలచినట్లు తోచుచున్నది. ఆతనితోరణిజూడ అట్లు గన్పించుచున్నది. ప్రజలనివాళిమునకు కారణముగ పట్టుటయు పై ఆధారపడరాదనుచున్నట్లు స్పష్టమగుచున్నది.

ప్రెంచి ప్రతినిధులు మిన్నకుండిరి. వీరితో మగ్గోనాల్లు గారు ప్రత్యక్షముగ ముఖాముఖిని మాట్లాడిరి. ఒకప్పుడు నిర్మాణ మాటయగుగాడ మాట్లాడిరి. ఆయనవ్యాసము జరుగునంతసేపు హెరియంగులు ఆదేశనిగ శ్రద్ధగ ఆలకించిరి. రేపటిదినము మగ్గోనాల్లుగారి కేమి ప్రత్యుత్తరమునిచ్చెదరో చూడవలసి యున్నది.

మగ్గోనాల్లు గారిని యోసంగతులను జెప్పిరి. కాని ఒక టోరెండోపాత్రము నుంచిగ నుండవచ్చును. తక్కినవలగుటలు ప్రస్తుతముగ కనిపించవు.

నైన్యములను తగ్గించుటకుముందు

ఆభయమును గోరుట

లండన్, నెప్టెంబరు 4 :— రాత్రి 9-30 నైన్యములను దగ్గించుటను, ఉపద్రవములేకుండ జేయుటను ప్రత్యేకముగ ఆలోచింపరాదని వారాపత్రికలు నడుపుచున్నవి. దేశమునకు భయముండదు. ఉపద్రవము రాదను యభయమునిచ్చినగాని నైన్యములను తగ్గించుటకు ఒప్పుకొనుటబడదని తెలుపుచున్నాడు

తెంపునాత్రిక

మధ్యవర్తిత్వమునకు ప్రాంసు పూర్తిగ ఆభ్యంతరము లను గలుగజేయదు. మధ్యవర్తిత్వముతో బాటు నిజమైన యభయములనుగూడ గీయవలెను. అప్పుడే అందరకును నిండుగ నిద్రబట్టును. భయముండవనుచున్నది.

పాయింకేరు మంత్రివర్గమున యుద్ధమంత్రిగనున్న మగి నాటుగా రిట్లు తెలుపుచున్నాడు:—జనీవాలో మనము నూతన మానవకోటి శోధయమును గంచవచ్చును. పరాసులు ఒక రిని నమ్ముటకంటే ఒకరిపై ఆధారపడుటకంటే తమరినే నమ్ము కొనుట మంచిది.

బ్రిటిషు ప్రధానామాత్యుని యుపన్యాసము

జనీవా, నెప్టెంబరు 4 :— బాతిసమితి సభాంతయు క్రిస్టిరిసియుండెను. మగ్గోనాల్లు గారు ఆట్రోపాసులేకుండ వచ్చిరి. ఆతనువచ్చినది జేదిది ఎవరును కనిపెట్టలేదు. రహస్యముగ ఇదివరలో జొమినియను ప్రతినిధులతో మాట్లాడిరి. చేయవలసిన ముఖ్యవిధులను తెలియజేసిరి. ఒకగంటకాలము నైన్యములను తగ్గించువిషయమై మాట్లాడిరి.

ఇంగ్లండుపరిసితులు

మగ్గోనాల్లుగారు యుపన్యాసమునపుడు అందరును హర్షించిరి. నేడు నూతనశాంతిస్థాపనమునజేకెద మనిరి. గ్రేటుబ్రిటను బాతిసమితి బలమును అధికారమును అన్నివిధముల హెచ్చు జేయుటకు పూనుకొని రనుటకు తానాసభకు బోవుటయే దృష్టాంతరమనిరి. తాను శక్తివంతవ లేక శాంతిస్థాపనమును జేయుటకు ప్రయత్నించెదననిరి. (పెద్దహర్ష స్వసములు) ప్రపంచజేమనును ఉపేక్షించి గ్రేటు బ్రిటను ప్రభుత్వము పరస్పరసహాయపు బొడంబకు నిరాకరిం చలేదనియు దానికి గ్రేటుబ్రిటనులో తగినఅదకు గలుగలేదనిరి. తమగర్వము లన్నిటిని కీలాత్మరముగ నెరవేర్చెదమనిరి. స్పష్టముగ

లేచి ఏర్పాటులను సంతకముచేయబాల మనిరి. ప్రపంచమునంత ను మనతోబాటు చేయునట్లు చేయవలెను. మనమందరము గలసివనిచేయవలె ననిరి.

జిర్మనీ. రషియా

జర్మనీని బాతిసమితిలోనికి కలుపుకొనక తప్పవనిరి. లండనుసభలో జర్మనీకి మును క్రొత్తసంబంధ మేర్పడినది. జర్మనీనిగూడ అసంబ్ధిలో జేర్చుకొనవలెననిరి. ఈవిషయమును అసంబ్ధి ఎత్తునవలెననిరి.

రషియాకు విప్లవమున్న ఎంతయో నమ్మకము. అందుచే బాతిసమితియన్న ఇష్టలేదు. కాని రషియాలో ఇప్పుడు మార్పు గన్పినది. రషియా బాతిసమితిలో జేరటకు అంగ్లోసోవియటు ఒడంబడిక మార్గమేగర్వమగుచున్నదని మగ్గోనాల్లు గారు రసిరి.

శత్రుభయములేకుండ జేయువిషయము

ను గూర్చి ప్రస్తావించుచు మగ్గోనాల్లు గారు రిట్లు జెప్పిరి. ఎవరు వ్యగ్రభావముతో నుండు ప్రసరించిరిని నిర్ణయించుట కష్టము మనము సరియయిన మధ్యవర్తిత్వద్వారా వ్యవహారము ను పరిష్కారము చేసికొనజాలకున్న ప్రైసిసంబంధ మును ఒడంబడికలను జేసికొనవలెను. ప్రతి ప్రభుత్వము కేమిచేయ వలెనో ఈ ఒడంబడిక తెలియజేయవలెను. ఎత్తుకు మధ్య వర్తిత్వము ప్రారంభము గవలెనో జెప్పవలెననిరి. గ్రేటు బ్రిటను, జొమినియనులు, విచ్చిక మధ్యవర్తిత్వ ఆనబంధము ను ఒప్పుకొనుటకు ముందు పూర్తిగ పరిశీలనవలెననిరి. నైన్య ములను తగ్గించుటకు మధ్య వర్తిత్వము ఉద్దేశించబడెను. నాకాదశమును తగ్గించువిషయములో వాషింగ్టను ఒడంబడిక ను గ్రేటుబ్రిటను నెరవేర్చెను. ఇతర ఒడంబడికలను గూడ నెరవేర్చెను.

నైన్యములను తగ్గించుటకు ముం దావిషయమై ఆలోచిం చుటకు సభను జేయవలెననిరి.

సభ జేయకున్నచో ప్రయోజనము లేదనిరి. అన్నిజాతు లవారను ఈసభయందు పాల్గొనవలెననిరి. ఆట్టిసభకు లండను సభ చాల సహాయమునర్చెను. గ్రేటుబ్రిటను బాతిసమితి ఒడం బడికను ఒప్పుకొనెను. బలహీనము జేయవలెననినలేదు. బాతి సమితి ఒడంబడికలలో నన్ను కొన్నిసూత్రములను శాంతి అ ధ్యాయములో జేర్చుకొనవచ్చును. (సంతసము) అసంబ్ధి విడిపో వుటకుముందు వ్యవహారములను సంఘమునకు తెలియజేయవలె ననిరి. బాతిసమితి సభ్యులు తమ ప్రజలకు సంగతులన్నిటిని తె లియజేయవలెను. మగ్గోనాల్లుగారి యుపన్యాసము ప్రెంచిభా వలో అనునాదము జేయబడెను. అసంబ్ధి నేటివర్ధిల్లుము వరకు ఆపుజేయబడెను. హెరియటు మగ్గోనాల్లుగారు మైత్రి తో కరస్పర్శము గావింతుకొనిరి

పోలండుసహాయము

జనీవా, నెప్టెంబరు 4 :— పోలండు ప్రతినిధి నైన్యములను తగ్గించవలెననుచు ముందు దేశమున కుపద్రవము శత్రుభయముం డదను యభయము నీయవలెననిరి. మధ్యవర్తిత్వము తప్పక గావలెననిరి.

ఆస్ట్రీలియా

ప్రతినిధి ఆలశ్యముచేయక నైన్యములను తగ్గించువిషయ మై సభగావించవలెననిరి. బాతిసమితికి నైన్యములనుతగ్గించుటయే నిజమైనపునాది యనిరి.

డచ్చివారివైఖరి

బాతిసమితి ఒడంబడికను సరిగా అనులుజరికినచో ప్రా పంచికాంతి ఏర్పడగలదనియు కాని అగవులన్నిటిని హేయ న్యాయస్థానమువారికి తెలియజేయవలెననిరి. ఆ కారణముచే పరస్పర సహాయపుబొడంబడికను అంగీకరింపలేదనిరి.

ఈజిప్టు

మగ్గోనాల్లు ప్రకటనము

జనీవా, నెప్టెంబరు 4 :— రివలేషిని తాను దెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్ ప్రతినిధితో ఈజిప్టువిషయమై చెప్పితిన్న సంగతుల

నెన్నడు ప్రస్తావించియుండలే దని వగ్గోనాల్లుగారు తెలియ జేసిరి.

నెలపుదినములో ఒకచోట ఇతరజాతులవారు సమావేశ మైనచో బాతిజ్యమును తరించుననియు దీనికి న్యుష్టాంతముగ ఒక ఆంగ్లయువతిజనకుడు తనకు మార్తె కెన్నింగ్టనులో ఇద్దరు స్వీగ్రోభారతకన్యలతో ఎంతో అన్యోన్యముగ ప్రవర్తించి దయ తోనుండవనియు భారతకన్యలు ఇండ్లకుబోయి తన మాతృభూ జాచెననియు తెలుపుచున్నాడు.

భారతదేశ ఆర్థిక పత్రము

ఇస్లామాబాదును విడదీయుట

లండన్, నెప్టెంబరు 5 :— ఉపయం 1.45 భారతదేశ ఆర్థికపత్రమును ఇస్లామాబాదును విడదీయునూచవలస నిరాక రించుట భారతదేశ ఆర్థికాభ్యుదయమునకు మంచిదిగావని సర్ విలియం ఆక్స్లర్డు గారు సచారించుచు ట్రైబ్యున్ పత్రికలో వ్రాసి రి. దీనివలన భారతశాసనసభ్యులకు ఆధునిక ప్రజాస్వామ్యభ్యు దయము తెలియవనుచున్నాడు.

ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్

కార్మికోద్యమబలము

లండన్, నెప్టెంబరు 4 :— యూరపులోనున్న కార్మికుల సం దరిని ఒకటిగజేసి అందరును ఏకమై ఒకటిగజేరి ప్రపంచశాంతి ని చేకూర్చుటకు నీలగుంటలు జెనరలు కవున్సిలువారు చేయవలె నని ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ వారు అంగీకరించిరి.

ప్రాంసు, ఇటలీ, జర్మనీనుండివచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును జూడ వీరందరును గ్రేటుబ్రిటనునే అనుసరించునన్నానని తెలి యుచున్నది. గ్రేటుబ్రిటను కార్మికపత్రము చాల వికమత్యము గనున్నదని నమ్ముచున్నారు.

అందుచే ట్రేడింగుసంఘము వా రీవిషయమై అవస్థ్యము శ్ర ద్ధవహించి కార్యసాధనముగా ఆరసి నిర్వహించవలెనని అధ్యక్షు డు తెలియజేసెను.

మోటారుధరలు తగ్గుట

బ్రిటిషు మోటారుకంపెనీవారు మోటారుబండ్ల ధరను చాలతగ్గించిరి. పనివారిండు ఎక్కువముండెను తయారుచేసెదరట. వారను నెక్వియోబండ్లను తయారుచేసి నిర్ణయలనపనివారిండ్ల కుపాధినిగలుగజేసెదరు. మెగన్నా పన్నులను తొలగించుటచే పోటీ ఎక్కుగుటచే ఇంతతగ్గించిరి.

ఖలీఫాటు ఉల్ఉలీమాల ఆక్రమణ

లండన్, నెప్టెంబరు 4 :— అప్పును ప్రభుత్వమువారు ఎవరి చిత్తవృత్తినుననరి. చీ వారు తనమతముననుసరింప నచ్చు నని ఆభయ మొసరియు అమాదియా వత్సలలను అల్లరిజెట్టుచుని యు ఇంతి రాక్షసకృత్యమును జేప్తును ప్రభుత్వమువారు మరల ఎన్నడును చేయకుండ ఏర్పాటు జేయుటకు చర్యను దీసి కొనవలెనని బాతిసమితి యద్యత్తునకును గ్రేటుబ్రిటను, పరాసు ప్రధానామాత్యులకును, యునై టెడ్ స్టేట్స్ ప్రధానామాత్యు నకును ఖలీఫాటు ఉల్ ఉలీనూసంఘమువారు తంతి నంపిరి. అప్పును ప్రభుత్వమువారు ఆమాదియా వత్సల నొకరిని బాధించి రాక్షతోగొట్టి జంపిరట.

ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్

ప్రాచ్యదేశ కార్మికపరిస్థితి విచారణ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, నెప్టెంబరు 6 :— ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెసు లో ప్రాచ్యదేశ కార్మికపరిస్థితులను విచారించుటకు జనరలుకా నిన్సిలు అధికారమునియచ్చు తీర్మానమును జేసినపుడు భారత దేశములో కార్మికులను అంగ్లో ఇండియనుపార్శిత్రామిక ప్రముఖు లు స్వతాభిముల నిమిత్తమువారి అసహాయపనుగై కొని ఉపయో గించుకొనుచున్నారనియు పాపమువీరిపై తమకు అధికారము న్నదని ఈపార్శిత్రామిక ప్రముఖులు డెంబుముగ పలుకుచున్నా రనియు ఈ కార్మికులు బానిసలగజేయబడరనియు ఇవంత యు బ్రిటిషుసామ్రాజ్యపాలనమున జరుగుచున్నదనియు కాను న్నసభ్యుడు బెంటిల్లుగారు చెప్పిరి.

రకాక్షి సంగీతం బాద్రపదమానశుల ౭, శనివారము

క్షేత్ర దర్శనము

గ్రంథకర్త కీర్తిశేషులగు కంది సుబ్బారావు పంతులుగారు

ఈ గ్రంథమును కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిని.

వీరు చాలకాలము మేజిస్ట్రేటుపని చేసి పింఛను పుచ్చుకొని చెన్నపురిలోనే నివాస మేర్పరచుకొని యీ గ్రంథమును ఆంగ్లభాషలో వ్రాసిరి. దీనిని సిద్ధిబొందిన ఉత్తరాదిమహాధిపతులగు (మధ్యపీఠము) శ్రీనాథశాస్త్రిగారిస్వామిలవారి కంకితము చేసిరి. ఈ గ్రంథమున స్వామిలవారి పటమును, సుబ్బారావుగారి పటమును, ఉడిపి శ్రీకృష్ణస్వామి, కాకివిశ్వేశ్వరాలయము, శ్రీ జగన్నాథస్వామి ఆలయము, తిరుపతి వేంకటేశ్వరస్వామి ఆలయము, చెన్నపురి పార్థసారథి స్వామి ఆలయము, కంచి వరదరాజస్వామి ఆలయము, చిదంబర దేవాలయము, శ్రీరంగము దేవాలయము, మధుర దేవాలయము, రామేశ్వరము దేవాలయముల పటములను సుమారు 100 క్షేత్రముల సంగ్రహచరిత్రమును కలదు. యాత్రికులకు, ముఖ్యముగా ఆంగ్లభాషవచ్చినవారి కిది చాల ఉపయోగకరము. దీనివల 12 అశాలు. వలయువారు "కే. కే. మూర్తిగారు 87 బిగ్ స్క్రీటు, తిరుపతి కేంద్రం" అని వ్రాయవలెను.

భక్తి యోగము

గ్రంథకర్త: బ్రహ్మశ్రీ కూచి నరసింహంగారు

శ్రీవివేకానందస్వామి భక్తియోగమును గూర్చి ఆంగ్లమున నొసంగిన ఉపన్యాసములను బ్రహ్మశ్రీ కూచి నరసింహంగారు ఆంగ్లభాషయందు మృదుమధురశైలిలో వచనకావ్యముగా వ్రాసిరి. ఈ గ్రంథమును ఆంగ్లభాషావిలాసిని సంఘమువారు ప్రకటించిరి. ఈ ఉపన్యాసములను స్వామిలవారు అమెరికా దేశమునం నొసంగిరి. కీర్తిశేషులగు శ్రీచెలికాని లచ్చారావుగారి ప్రోత్సాహముననే తామి ఉపన్యాసముల నాంగ్లీకరించితి మని గ్రంథకర్త తొలిపలుకున వ్రాసెను.

ఈ పాఠ్యములవలన ఆంగ్లభాషాపండితుల మహాపకారము నొనగవలెననుకలంపుతో శ్రీమంతుల పిల్లలకు పాఠ్యములను గూడ సుబోధమగునట్లు మిక్కిలి సరసమైన శైలిలో సిగ్రంథము వ్రాయబడినది.

గీ! క్షణికమైరిట్టి విషయభోగములపైని | తరుగక అవివేకులనుండు తత్పరత్వము | ఈశ్వరా నిన్ను వెదకువా హృదయమును | స్థిరముగా నెలకొల్పి రక్షింపుమయ్య || అను పద్యమునందే భక్తియోగలక్షణమంతయు నిమిదియున్నదనుట నిశ్చయము. మోక్షార్థులకును వికాంతికులకును యీ గ్రంథము కల్పతరువుని వేరుగా వ్రాయ బనిలేదు. పరమభక్తులను నరసింహంగారి దివివరకు గౌరంగచరిత్రమును వ్రాసి ఆంగ్లభాషాశైలిలో పాఠ్యమైరి. ఇపు డీ భక్తియోగము నాంగ్లీకరింపబడెనని తాత్పర్యని సంతోషించుచున్నాను. దీనివల 10 అశాలుమాత్రమే. వలయువారు గ్రంథకర్తగారికి పితామహము వ్రాయవలెను.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0. 12-కి 3-8-0.

కాన, తామరతీకు, ఏనుగుజ్జి మొదలగునవి గలతా రందర ఈతైలము ఒకసారి వాడి మాడగోరుము. దీనిని రాచినముంట యుండదు. చర్మము నలువెక్కును, పుండుపడును. అమృతాంజనం దీపో, మదరాసు - బొంబాయి.

గీతాస్తోత్ర

వెంకట శేషేశ్వరులు, అవధానులు

శా! ఆదోక్షిరనిధా భుజంగపతిపర్యక్తైశ్చవృద్ధానంభితం | శ్రీకాంతామృదుపాణిపద్మముగళి సంతేవితాంఘ్రిభ్యయం || లోకాలోకపరీతభూభువనరక్షాదక్షచక్రాయుధం | విష్ణుంభావయ మాధవిత్రి! సతతం కల్యాణసంసిద్ధయే || శ్లో! దేవకీనందనం దేవం కలికల్మషనాశనం | లక్ష్మీకళిత్రం, విశ్వేశం కృష్ణంవందే జగద్గురం || శ్లో! ధర్మసంస్థాపనాచార్యం లీలామానుషవిగ్రహం | వేదస్వరూపం, చిన్మూర్తిం గీతోపాధ్యాయ మర్చయే || శ్లో! సంసారమోహజలభా మగ్నా నామవివేకినాం | కృష్ణ! త్వదీయచరణం శాశ్వతానందదాయకం || శ్లో! శోటిమన్మథసంకాశం గోపీతాపనివారణం | జగత్కల్యాణవిధ్యం వందే కృష్ణం దయానిధిం || శ్లో! అనాద్యుత్పత్త్యుపాయ నిత్యాయ పరమాత్మనే నమస్తస్మై నమస్తస్మై నిష్కవే పృథవిష్కవే || శ్లో! పీత్యానామామృతం యస్య సద్గతిం లభతే సరః | తస్యవిష్ణోవదన్యంన్యం ప్రణమామి మహామృతహం || మ! అబువై పర్యవై, మహాజలధియై యాకాశమై భూమియై గుణియై నిర్గుణియై నృపాలమణియై, శ్రోదంబునై మత్స్యమై ప్రణవంనై భవమాతృదైకమనవై, భక్తాభిమందారమై గణుతింపకా నురుచై నవానికి నమస్కారంబు గావించెదకా || మ! శిశువై బాలకుడై, మహామహిమడై శృంగారసన్మూర్తియై వశుడై దుర్భుడై, లయానలుడునై బ్రహ్మాంధసంపర్ధియై శిశుపాలాదిమహాంధదానయశస్సి గాంధకారార్కుడై దళదిగ్భానుల నెలలంగు హరిపాదద్వంద్వ మర్చించెదకా ||

గీ! ఎవని నేవించిన స్తల్ల వివిధభోగ భాగ్యసంపద లెవ్వనివదనపంక జంబుగాంచినదుఃఖోపశాంతి గల్లు సతనినశ్వేశ్వరుననంతు, నాత్మచలంతు ||

కం! శృష్టిస్థితిలయములచే కిష్టును గానట్టివాడు లీలాకృతితో శిష్టులనుగాచి దుష్టుల నష్టంబొనరింప బుట్టు నలినాక్షుడొగిన.

గీ! ఎవలగుధర్మంబు నశియించు నెపు డధర్మ మధికిమైపోవు తానప్పుడవతరించి భూమిభారము తొలగించి ప్రోతుననుచు చెప్ప గాలేదె గీతల క్రిధదండు ||

కం! ప్రస్తుతకాలంబున వి ధ్వంసంబయ్యె నాధర్మధర్మంబులు, (?) వి శ్వస్థుత్వము హరి యాయెడ వాస్తవముగ నుద్ధరించు ప్రార్థనంబులలో ||

గీ! కష్టసుఖములు రెండుపక్షంబులరయ నొకటి వెంటడినొకటిగా నుదయమందు కృష్ణపక్షము వోయినచెనుక శుక్ల పక్ష ముదయించె మహాపాప యగుచు ||

దంతశాల హా

కల పీసా 1-కి 0-6-0. వి. పి. సహ 0-14-0

దంతశాలకు శైవ్యము, రసప్లబ్ధి, పుష్పిమమ్ములు, బుగ్గ కదిలిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల వా దూదిన మందులతో రుడిపి పెట్టిన నొప్పి వెంటనే పోవును. అమృతాంజనం దీపో మదరాసు - బొంబాయి.

ఆవేగము

[పూటకూరు సత్యనారాయణరావుగారు]

గీ! ఎవడు నుంటివి? కానరా - వేమిక్కన్లు! వినగనయ్యె త్వదీయమా - వేణురవము మలయనాయతరంగసం - కలితనుగును కర్ణరంధ్రంబును సోఁతుకతనజేసి యొప్పె శీతాంశుశేఖాను- యూభువుంజ లలితపాండురకాంతి క - ల్యాణమగుచు జాలకాళిందినైకత - ఫలి యడల్ల త్వన్యశోహరమూర్తి గ. న్నడదదేల? ఎందు వెదకుదు నావేగ- మెట్లు లగు నీదుమధురావృత్తరసాధి - మేదురంబు లైనవేణునివాదమం- శానిలములు స్వాంతపనవాటికాంతస్థ- భావపుష్ప హారణోద్వమ దిగ్విజ- యంబునందె నదనిదే యని ప్రవనపా- యకుడు మించి తనశీలముఖజాల ము- ధతనుబటాపె సుందరముఖారవింద మా- నందమెసగఁ గన్వరచి పరీరంభ సౌ-ఖ్యమున దేన్చి తన్ను మారాధ వోనాధ! ధన్యచరిత! చాదులో కైకమోహనా - కార! కృష్ణ ||

ఉషః ప్రారణము

గేయము

[వీనుగూ తమ్మిరాజుగారు]

"తప్ప క్షమియించుమయ్యా" పదె

- 1. తప్పక్షమియించుమయ్యా తల్లి మేము చేసినట్టి తప్పలన్ని యొప్పులుగఁ దప్పక నొనరించుమయ్యా త||
- 2. కన్నతల్లి నీదుపాదకంజముల భజింతుమయ్యా కన్న కొడుకులని తలంచి కనిరింపు మాజననీ త||
- 3. మాకుఁ దెలుపుఁ జూపుమయ్యా మానినీశిశోమణిరో మాకుఁ దెలుపుజూపి యిపుడు పాలనగావించుమయ్యా త||
- 4. కష్టములకు గాసిచెంది కన్ను దెరచినాము నేఁడు కష్టపరంపరలకేమిగాని నీదుకరుగల్గ త||
- 5. కాసుకుఁగొరగానివారిగతియె గల్గె నేడు మాకు కాసుమోసమును గ్రహింపకయె మెలగదము మేము త||
- 6. తల్లి నీమహత్వ మింతె తలపకనేపోతిమయ్యా చల్లని దయజల్లిమమ్ము సాకుమమ్ము పరాకు కొమ్మా త||
- 7. భరతలక్ష్మీనమమ నిన్ను ప్రార్థనలనలెన్దమయ్యా భావిశుభము మాకొసంగి ప్రోత్సమమ్ముగావుమయ్యా త||

వాయువు నొప్పిలకు మందు

పీసా 1-కి రు. 1-0-0 వి.పి. 1-5-0

అకస్మాత్తుగా గాలిలో గాని, తినుపదార్థములలో గాని మాయువులు, 1. జ్వరమునమ్ముట, 2. కీళ్లసంధులలో నొప్పలు, 3. కీళ్ల బిగియింపుట, 4. సంధులయందు ఉబ్బుట, 5. లేచుటకు కదలుటకు పీలులేనట్లుల సర్వాంగములు బిగియింపు మొదలు నవి. ఈ మందును కొన్ని పూటలు త్రాగినతోడనే సుఖి యందు పోట్లు నొప్పలు పోయి శరీరము యధాస్థితికి వచ్చును. బాధగల స్థలముల వేడినీటితో గాని, ఇటుకపొడుముతో గాని గాచి అమృతాంజనము రాయవలెను. అమృతాంజనం దీపో, మదరాసు - బొంబాయి.

ఇండియన్ సీసల్ కోడ్ అమెండుమెంటు ఆక్టు
అను చట్టాన్ని గూర్చు గల

ప్రస్తుతనందాన వయోనిర్ణయశాసనము

(క. మార్గం దేయశర్మ గారు)

డాక్టరు గారు! అనువాదితే 1924 సం. ఫిబ్రవరి నెల
యందు పైపేరుతో ఒక బిల్లు ఇండియా శాసనసభయందు (లేదే
నేటిపు అసెంబ్లీ యందు) ప్రవేశపెట్టబడినది. ఇండియా సీ
సల్ కోడ్ నందు 375, 376 సెక్షన్లు గలవు. ఆ సెక్షన్లు స్త్రీ
ని బలాత్కారముగ మానభంగ మొనర్చినందులకు శిక్ష విధించు
నవి.

1. ఈ బిల్లునలన కలుగులాభములు

వివాహితస్త్రీ అయినను, పరస్త్రీ అయినను ఆమె అంగీ
కరించినను అంగీకరించకపోయినను ఆమెకు 14 సం॥ వయస్సు
దాటినది పురుషుడు సంభోగించినయెడల 10 సం. శిక్షగాని
జైల్ నాగాని లేక రెండుగాని విధించవలయును.

భర్త అయినప్పటికిని 14 సం. వయసు దా
టనిభార్యతో ఆమె ఋతుమతి అయియున్నప్పటి
కిని గర్భాధానకార్యము జరిగినయెడల భర్తకు
రెండు వత్సరముల శిక్షగాని, జైల్ నాగాని లేక
రెండుగాని విధించవలయును.

పిండికి, పిడుగుకు, బియ్యమునకు ఒకే మంత్రము
కావాలి.

2. ఈ బిల్లుయొక్క పూర్వచరిత్ర

1922 వ సంవత్సరములో "రాయబహదూరు భక్తి సో
హన్ లాల్" అనువారు, ఇండియా సీసల్ కోడ్ 375, 376. సె
క్షన్లను స్త్రీలకు గర్భాధానకార్యములపరిమితిని ఈగారుగా
నలేనే, 14 సం॥ వఱకు పెంచువలయునని ఒక బిల్లు సుపా
దించిరి. వా రొట్టెలు సుప్రవేశపెట్టటకు తగిన ప్రబలకారణముల
తా మేమియు జూపింపజాలక పోయినను పాశ్చాత్య దేశములం
దు ఇట్టివయోకాలపరిమితి 16 సం. కావున మనదేశమునందు
న్న ఇట్టివయోకాలపరిమితి 16 సంవత్సరము లందుట నాము
ఖ్యాభిప్రాయము. అయినను మనదేశమునందలి బాల్యవివాహ
పద్ధతిని బట్టి ప్రస్తుతము 14 సంవత్సరములవరకు వయోపరిమితిని
అంగీకరించిన చాలు నని వాదించిరి. కాని అప్పటి శాసనభ
వారు "వివాహితలకు భార్యభర్తల సంబంధమునకూడ 14
సం. లోపల బలాత్కారమానభంగము క్రిందచేర్చి శిక్షింపవలెం
చిన హిందువులుంబువలెందు చాల కల్లోలమేర్పడునని తలంచి
నవారలయి చిరకాలమునుండి రూఢములయి వచ్చుచున్న పాలి
తుల మతాచారవిషయములందు ప్రభుత్వమువారు జోక్యముకలి
గించుట అయ్యుక్తము. అని ఆ బిల్లును త్రోసివేచిరి. ఆ బిల్లును
త్రోసివేసి కొన్ని మాసములు మాత్రమే అయినది.

3. క్రొత్త శాసనసభ

స్వాతంత్ర్యకాంతామణికి స్వయంవరపత్రమును, నిరంకు
శాధికారులనుండి సర్వాధికారములకు పాలితులకు సంక్రమిం
పజేయుటకు బుద్ధిగ్గు గలవారలను అనుసభ్యులచేత అలంకరింప
బడిన యాక్రొత్త శాసనసభయందు గతసభయందు భక్తి సోహన్
లాల్ గారు ఎత్తుకొన్న బరువును డాక్టరుగారుగారు తమరు వ
హించినవారలయి "ఇండియా సీసల్ కోడ్ అమెండుమెంటు
ఆక్టు" అను పేరుతో ఈ సం. ఫిబ్రవరి నెలయందు యాబిల్లును
ప్రవేశపెట్టిరి. ఈగారుగారు మనకు క్రొత్తవారుకారు. వీరింత
కుముందు హిందూమతదుర్గమును భేదించుటకు "శాత్రుత్వ వి
వాహకాసనము ఇంటి మాచేతి ఆక్టు"ను ప్రయోగించి వాసిగాం
చినదిట్లు. గత శాసనసభవారు వేరేక్షోభదాయక మని త్రోసి
వేచిన బిల్లునే ఈగారుగారు ఈ శాసనసభయందు ప్రవేశపెట్ట
గా ఇప్పటి శాసనసభవారు స్వాతంత్ర్య ధారదీక్షాధురంధరులు
కావున వెంటనే ప్రతిపాదకుడు కోరిన కొందఱను ఉపసం
ఘముగ నేర్పటిచి ఈ బిల్లును చర్చించుటకు నియమించిరి.

4. చట్టముల యేర్పాట్లు, వానివర్ధతులు

ఆంగ్ల దేశమునందు బిల్లులన్నియు, పబ్లిక్ బిల్లులనియు ప్రై
వేటు బిల్లులనియు రెండు విధములు. పబ్లిక్ బిల్లులయొక్క ము
ఖ్యోద్దేశము దేశమానకు అంతకును సంబంధించిన చట్టముల సవ
రణ అయియున్నది. ప్రైవేటు బిల్లులనగా దేశమునందొకానొక

భాగమునకుగాని, ప్రత్యేక సంఘమునకుగాని ప్రత్యేక వ్యక్తికిని
సంబంధించిన చట్టముల సవరణలకొకటై ఏర్పడునవి.

పబ్లిక్ బిల్లులను పార్లమెంటునభిలో తీర్మానమునకు పె
ట్టినప్పుడు వారు చేయవలసిన విధానములనున్న, గమనింపవల
సిన సూత్రములనున్న, ప్రైవేటు బిల్లుల పెట్టినప్పుడు గమనింప
వలసినవానికిని గొప్పవ్యత్యాసము గలదు. పబ్లిక్ బిల్లుల తీర్మా
నమునందు పార్లమెంటువారు తమకుగల చట్టవిర్యుతికి కేసి క్ర
మముగ వినియోగించెదరు. ప్రజాసామాన్యమున కంతకును ఆ
త్యుపయుక్తమని తోచుచట్టమునే ప్రభుత్వమువారు స్వయము
గ ప్రవేశపెట్టెదరు. వలయునెడల విచారణచేసి ప్రజాభిప్రాయ
మును కనుగొందురు. ప్రజాసామాన్యము వారు ప్రకటించుట
కు చేయవలసిన రీతియంతయు నిర్ణయించుకొని యున్నారు.
స్వతీభేదమును పాటింపక విశాలవ్యాప్తయముతో తీర్మానించు
దురు. ప్రత్యేక వ్యక్తుల విన్నపముల నొకప్పుడు వినుచుందురు
గాని స్వయముగ ప్రత్యేక వ్యక్తులు అచ్చట పబ్లిక్ బిల్లుల విష
యమై ఏమియు చేయజాలరు. ప్రైవేటు బిల్లుల తీర్మానమునందు
న్న పార్లమెంటువారు తమచట్ట నిర్మాణక్రియ వినియోగించు
దురు గాని వీనివిధానము వ్యాయస్థానము (కోర్టుల యందలి
తీర్పులవలె నుండును. అబిల్లులకు లాభముపొందువారు వారులు
గను, నష్టమును బొందెదవని తలచువారు ప్రతిపాదులగును,
వాదప్రతివాదముల సలిపెదరు. అనేకపర్యాయములు కామన్సు
నభయందు ప్రవేశపెట్టబడిన ప్రైవేటు బిల్లులు వానిస్వభావము
నుబట్టి పబ్లిక్ బిల్లులుగా ప్రవేశపెట్టబడి యుండవలసినదను కార
ణమున నిరాకరింపబడినవి.

5. మన భారత శాసన సభాస్థితి

కలకత్తా మైకోర్టునకిలను బాలు బోగోంద్రనాథముఖ
ర్జి. యమ్. ఎ. బి. యల్. గారు భారత శాసనసభాసభ్యుడుగ
రి సంవత్సరము లుండి భారత శాసనసభను గూర్చిన తమయనుభవ
ము నిటుల చెప్పియున్నారు:—

భారత శాసనసభాసభయందు అధికారేతరులు ప్రవేశ
పెట్టినబిల్లుల విషయమున ప్రభుత్వమువారు నడుపుచున్న విధాన
మంతయు దుర్భాగ్యముగ నున్నది.

1. అబిల్లు ప్రవేశపెట్టటకు తగినంత ప్రజాభిప్రాయ
ము గలదా లేదాయను విచారణ చేయుట లేదు.

2. అబిల్లు యింగ్లండునం దైనచో పబ్లిక్ బిల్లుగా పరి
గణింపబడు స్వభావముగలదయిన దానిని ప్రతిపాదించుటకు
అధికారేతర సభ్యులకే పరిమితియుచున్నది.

3. పరిపాలకవర్గము అబిల్లువిషయమై తమరు చేయవలసి
న విధానమునుమాత్రము (అనగా వోటు ఇచ్చుటయో తలపట్టా
వము వహించుటయో) నిశ్చయించుకొందురు.

4. అబిల్లులను అధికారేతరులు తమయచ్చ వచ్చినట్లు
జేయుటకు సంపూర్ణాధికారము నొంగుచున్నారు.

5. అబిల్లుల గూఢావళియు విచారణనిమిత్త మేర్పడు
నుపసంఘములయందు తమ యిచ్చవచ్చినవారిని నియోజించుట
నలనను అబిల్లుయొక్క సుగుణములచేత గాక పోయినను మరేకర
కారణములచేత అబిల్లున కెక్కువవోటు సంపాదించుటకును,
యికా అనేకవిధముల అబిల్లులను తమకుతోచినరీతిని మార్చి
శాసనముల గావించుటకును అధికారేతరులకు వలయుచున్నది.

6. ప్రస్తుతము ఇండియా కాన్సిలు ఆక్టు 67 సెక్షన్, 2
వక్లాజాప్రకారము గవర్నరు జనరలుగారి యుత్తరవులు పొంద
వలెనను చట్టమును ఆచరణలోనికి పెట్టుట గానము.

ఇట్లని వైకోగోంద్రనాథముఖర్జి గారు తమ యనుభవ
మునుగూర్చి చెప్పుచు దృష్టాంతముగ చిరకాలమునుండి హిందూ
న్యాయశాస్త్రమునందు ఒక్కొక్కసభ్యుని యిచ్చాన్ని తీసి
సరించి యెట్లు మార్పుచేసినదో ఉదాహరణముల చూపి
యున్నారు.

ప్రకృతమునకు అనావశ్యకమునచేత వాని నిచట ఉదా
హరించెదరు.

హిందూ దేశములో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునందలి ఏజెన్సి
యొక్క మతమునకుగాని మతసంబంధమైన యాచారమునకు
గాని సంబంధించిన చట్టము లేవియును గవ
ర్నరు జనరలుగారియనుమతి పొందనిది ప్రవేశపెట్టరాదనను ని
యమము ససలేపాటించుచున్నట్లు లేదు. డాక్టరు గారుగారు
యాప్రస్తుత బిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు గవర్నరు జనరలుగారి య
నుమతిని పొందికోలేదో ప్రజలకు తెలియదుగాని మొనమున్న
నే భక్తి సోహన్ లాల్ గారిబిల్లు హిందూమతధర్మములకు విరుద్ధ
మని త్రోసివేయబడియుండగా యంతలోనే యాబిల్లునకు గవ
ర్నరు జనరలుగారు అనుజ్ఞ నిచ్చియుండని తలంచవచ్చును.

ఇండియన్ కాన్సిలు ఆక్టు 67 సెక్షన్ ను యిట్టిబిల్లునకే వర్తింప
చేయనియెడల దానిప్రయోజనమేమియో తెలియుటలేదు.

హిందూన్యాయశాస్త్రమునందుగాని మహమ్మదీయ న్యాయ
శాస్త్రమునందుగాని గల ఒకానొక చట్టము తనయభిప్రాయము
నకు విరుద్ధమని తలంచినంతమాత్రమున యేసభ్యుడయినను ఆచట్ట
మును మార్పుటకు ప్రయత్నింప ప్రారంభించిన యిట్టిమార్పులకు
అం తేయించుటగదా. క్రొత్తసభ్యుడు వచ్చినప్పుడెల్ల క్రొత్త
మార్పులు వచ్చుచునేయుండును. అవి ప్రజాభిప్రాయమునకు అ
నుగుణమైనవనియే ప్రతిపాలముగ నున్నను సరియే మనమతా
చారసాంప్రదాయముల నేమియు నెటుంగకపోయినను అట్టి
బిల్లులను ఆమోదించువారును, అబిల్లుమీదనే దేశోద్ధరణ మంత
యు ఆధారపడియున్నదని బల్లగ్రుద్ది చెప్పెడి, ఆమెనదారవంటి
సభ్యులను ఎప్పుడును ఉండనేయుండురు. వారు మనదేశము
నందున్న మిషనరీలలో కొందఱవలె మనదేశస్థితిని మన విష
యమును మరచి తమకు తోచినచే మనదేశమునకు మంచి కని
బోధించుచుందురు.

6. సంపూర్ణాధికారస్థితి

ఋతుమతి అయినప్పటికిని 14 సం॥ దాటినది గర్భా
ధానకార్యము జరిగినయెడల ఆస్త్రీ అంగీకరణమునకు భంగముగ
ననియు ఆమెచారమువలననే మనదేశమునందలి స్త్రీలు ఆరో
గ్యవిహీన . నుచున్నారనియు శిశుమరణములకున్న అదేశార
ణమనియు నను విషయమును సమహాముగ నెవ్వరు నిర్ణయిం
పలేదు. ఋతుమతి అయినప్పటికిని 14 సం. దాటినది కార్య
ము జరిగినందు చేత నే స్త్రీలు ఆరోగ్యవి
హీనలగుట యభావమునయెడల ప్రాధానికావాలియు పరి
పాటిగనన్న విరోధా, అమెరికాదేశములందుగల స్త్రీలందరు
సంపూర్ణాధికారవతులగు నుండవలయునగా? ఆవిషయము నొ
కింత పరిశీలించుము.

7. పాశ్చాత్యదేశ స్త్రీలు. వారియారోగ్యము

1. అమెరికా దేశయందును, న్యూజిల్లాండును అగు
డాక్టరు కవన్ (Dr. Cavan) గారు తమ "వైస్య ఆఫ్ న్యూ
జిల్లాండు" అను గ్రంథమునందు ఇట్లు చెప్పియున్నారు:—

పరిశీలించినయెడల స్త్రీలలో నూటికి ఒకతే సంపూ
ర్ణాధికారవతులగు నుండవచ్చును. తక్కిన 99 మంది స్త్రీ
లున్నా సాధారణముగా నేదో ఒకవ్యాధిచేత బాధపడు
చుందురు.

2. డాక్టరు చవన్ అను వారు "అడ్వెన్సుడ్ జెనెటైక్స్"
అను గ్రంథమునం దిట్లు చెప్పినారు:—

ఇంగ్లండు దేశమునందుగల వివాహితస్త్రీలలో నూటికి
10 మంది వంధ్యులగు నుండుట మిక్కిలి ఆశ్చర్యమును దుఃఖ
మును కలుగజేయుచున్నది.

3. డాక్టరు క్యావన్ ప్లేట్ డి. డి. గారు తమ "వాక్
యె యంగ్ హెస్పెండ్ ఆఫ్ టునో" అను గ్రంథమునందు 145,
156 పేజీలలో అమెరికాదేశమునందు గల నాగరకసంఘము
లందలి దుర్దశను వర్ణించుచు ఇట్లు వ్రాసియున్నారు. చూ
డుడు:—

వివాహితలకు స్త్రీలలో పలువురు విహారవిహారముల
వలలలేక తల్లు లగుట కిచ్చగింపదు. శృంగారవిహారములయందే
వాణిజీవితమునంతయు గడుపవలెనెదరు. తనయొక్క అజాగ్ర
త్తచేతగాని, మందుమాతలచేతగాని, శస్త్రవిద్యముచేతగాని
తన గర్భమందలి శిశువును రూపుమాపజూచుట్టి సుహృదూర
మయిన నేరమును చేయుచున్నది. ఆమెచేయు నేరము హత్యయే!
శిశుహత్య!! నిస్సహాయమై నోరులేనిప్రాణమును, ప్రపంచ
మునం దన్నిటికంటెను ఎక్కువయైన తనప్రాణముకంటె
ఎక్కువగ ప్రేమించి పోషించవలసినది ఏదీయో, అట్టి శిశు
వును చేతులారజంపుటనంటిగదా.

4. డాక్టరు కవన్ గారు "ది వైస్య ఆఫ్ న్యూజిల్లాండు"
అను గ్రంథమున 277 పుటయం దిట్లు వ్రాసిరి:—

ప్రపంచదత్తత్రమాడ గర్భముల బోగొట్టుకొను దురా
చారము మనదేశములో నున్నంత ప్రబలముగ నెచ్చటను లేదు.
న్యూ ఇంగ్లండులోనే సంవత్సరమున కనేక సహస్ర భ్రూణ
హత్యలు జరుగుచున్నవి.

ఈకవనగారే వరొకచోట
"మన జాతియంతయు హంతకజాతి అయినది" అని
చెప్పిరి.

5. మరొక అమెరికా డాక్టరుగారు అమెరికా సంఘ
మునుగూర్చి ఇట్లు చెప్పినారు:—

వేయిమందిజనులు కలిగిన ఒక కుగ్రామమునందున్న
ప్రముఖస్త్రీలే ఇట్టి భ్రూణహత్యలకు పాల్పడిరిని బహువుచేయ

గలము. వారిలో స్వగమునుండి క్రీస్తుచరిత్రలో సభ్యులయ్యియుండుట యొకను వివాదకరము.

అమెరికాదేశమునందు భూభాగములన్నియు విపరీతముగా పెరుగుటకు కారణములన్ని నిర్ణయించుచు చాప్లను కవన్ గారు శ్రీలను రెండుతరగతులుగా విభజించిరి.

1. అవివాహితలు

2. వివాహితలు

మొట్టతరగతివారగు అవివాహితలు తమగుట్టు బయలుపడకుండుటకు గర్భముల పోగొట్టుకొందురు.

రెండవతరగతివారు వివాహితలు తమసౌఖ్యమునకు ప్రతిబంధకమని సంతానముగోరరు.

ప్రాధానివాహములు ప్రచారమునందుగల నాగరకదేశములందుగల సంఘములయందున్నగు దుష్కృతములను మన సంఘసంస్కారమిత్రులు దీర్ఘముగా నాలోచించెదగుగాక. తొందరపడుట మంచిదిగాదు.

పాశ్చాత్యదేశీయులు చిరకాలమునుండి అనుభవించుచు దానివలన తాము పొందుచున్న దుష్కృతములను విమర్శింపక దృష్టితో స్వహామగ వారే తెలుపుచుండ వారియనుకరణము వలన మనము జ్ఞేయమును సొందవలయునని బోధించునట్టి

“ఆలెనడొంగారికిని, తత్తులులగు ఇతర సభ్యులకును “వైద్యుడా! నీరోగమునకు ముగుసీవు తినుము. తరువాత మాకు మంచివ్యవస్థను” అని చెప్పవచ్చును.

3. మనవిధానము మంచి దనుటకు సాక్ష్యము

అందరకు సరిపోవునటుల వివాహపద్ధతుల మంచిచెడ్డలు నిర్ణయించుట దుస్సాధ్యము. హిందువులయచారములు యుగములు గతించినను చెక్కుచెదరక తమకును, సంఘమున కంతకును నీతిదాయకము లయి అత్యధికసౌఖ్యదాయకము లయి యున్నవి.

కలకత్తాయందు ప్రకటింపబడుచున్న స్టేట్స్ మెన్ అను యింగ్లీషు దినపత్రికలో 1887 సం॥లో ఇట్లు వ్రాయబడియున్నది:

“ప్రతి ఆంగ్లేయునకు వయసుమీరినతర్వాత చేసికొన్న వివాహమువలన కష్టములు తప్పక తెలిసియుండును. ఒకానొకప్పుడయినను రెంటిలో బాల్యవివాహపద్ధతియే మంచిదని సందేహింపవచ్చును. తల్లితండ్రులు చక్కగా నాలోచించి కుదిర్చిన బాల్యవివాహములకంటె వధూవరుల స్వయంవ్రతములనే నేర్పడు ప్రాధానివాహములవలననే సంఘమున కంతకును గొప్పసౌఖ్యమును నీతియును కలుగునని యొకనుచెప్పట మిగులసాహసము.”

చాలకాలము వంగదేశమునందు గొప్పయద్యోగమున నున్న ఎఫ్. హెచ్. మైక్లెను గారు మనదేశపు వివాహపద్ధతులగుర్తి ఇట్లు చెప్పిరి:—

“ఈదేశమున మనుజుల ష్రీదశకు కారణము బాల్య వివాహములని చెప్పుచున్నారు. “అనేక సహస్ర సంఖ్యలు గల తరములనుండి వచ్చుచున్న పవిత్రసదాచారముల దూరంబుకంటె అట్టి ష్రీదశకు కారణము లభ్యమయియుండునని గ్రహించుట యుక్తము. మన మేర్పడుచుకొను కృత్రిమనియమముకంటె మానవసృష్టానము బలవత్తగుయినదనియు, శీతలదేశమునందుకంటె ఉష్ణదేశమునందు సంగమేచ్ఛ యెక్కువనియు పాశ్చాత్యదేశమునందుకంటె ఈదేశమునందు చిన్నవయసునందే సంగమేచ్ఛ జనించుట ప్రకృతిసిద్ధమనియు అను విషయమునుమఱచుచున్నాను.

పగసాధించు కుతూహలము మితిమీరకుండుటకు న్యాయశాస్త్రస్థులు తేటపయోగపడుచున్నవో అట్లే సంభోగేచ్ఛ మితిమీరికుండునట్లు చేయుటకు వివాహములున్నా అగుచున్నవి. కావున బాల్యవివాహములు సహజముగమంచివి. అవి సంఘమునకు శ్రేయఃప్రదములు. గర్భాధానములు చాలకాలము పూజ చేయక నిలిపినందువలన చెడిపోయినవారనేకులుగలరు. వారి చరిత్రలను మన రిఫార్మర్లు దృష్టిపథమున నుంచు కుందురుగాక”

భార్యాభర్తల కలయికలకు వయోనిర్ణయమునకు మనము కడంగుట గొప్పసారటాటు. ఆపనికి ప్రకృతియే సమర్థమయినది. అందఱు బాలికలను ఒకవిధముగ పెరుగరు. దేహదార్ధ్యమునుబట్టియు, ఆరోగ్యస్థితినిబట్టియు ఇంక ననేకకారణములబట్టియు, ఆవయస్సు మారుచుండును. కనుక అందఱుకును ఒక్కరచుకపోయినామును నిశ్చయించుట వెట్టి. కనుక ప్రకృతికి తనవిధి తనకు బాగుగ తెలియుననియు, తదధీన

మగుటకు మనకు శ్రేయస్కరమనియు పూజ్యులయిన హిందూ మహర్షుల భిప్రాయ పడిరి. హిందూదేశమునందలి బాలికలలో 100కి 70 మంది కంటె ఎక్కువ బాలికలు 14 సం॥ రాకముందే ఋతుమతు లగుచున్నారు. ఋతుమతి అయినవెంటనే హిందువులు మతాచారముల ననుసరించి ఒకశాస్త్రవిహితకర్మ నాచరింతురు. తరువాత అట్టిశ్రీతనభర్తతో కలియుటకు తగియుండును. కొందఱుజనులు శాస్త్రానుసారము జరుపవలసిన యావిధిని తమ కిష్టములేనియెడల మానుకొనిన మామకొందురుగాక. కాని అంతమాత్రమున అట్టి శాస్త్రవిహితమైన మతాచారమును మానుట సాపేక్షని తలంచు కొట్టకొంది జనలనుకూడ మామకొనుడని నిర్బంధించుటకు ఎవ్వనికి హక్కుకలదు? చిరకాలమునుండి వచ్చుచున్న మతాచారములను మానుడని ఒకజాతిని నిర్బంధించుట మహాసర్థకరమును విషయమును గుర్తెఱుంగదురుగాక. ఒక్కొక్కజాతి యొక్క వివాహసంస్కారములు ఆచారములు వేరొంది సంతర్కముల యనుభవమునుబట్టి నిర్ణయింపబడియుండును. అట్టి రూఢములయిన ఆచారములను శాసనసభలో నెక్కువ వోట్లు కలిగియున్నవనునెవమున సులభముగ మార్చజూచుట అతిసాహసము. ఒక్కసంఘముయొక్క మతముతోగాని మతసంబంధమయిన కట్టుబాటుతోగాని జోక్యము కలుగజేసికొనుట గొప్పయవివేకమని ప్రభుత్వమువారెఱుంగవలయును. మా మతాచారములలో మార్చవలయున మేము చేసినవలయునగాని శాసనసభ లందుటకు తగినవికావు. ప్రస్తుతము చట్టము మార్పుటకు తగిన కారణ మేమియు గాన్పించదు. ప్రతిపాదకుడగు డాక్టరు గౌరు యాజ్ఞప్రసాద సాదృశ్యము మాపుచున్నారు. అయితే ఇండియా యాజ్ఞప్రసాదగదా.

ప్రభుత్వమువారి విచిత్రవైఖరి

పరిపాలకులగు బ్రిటిషువారిహృదయ మేమియో బోధపడుటలేదు. సార్వభౌముడును, పండితసార్వభౌముడును అగు భర్తృహరి తన నీతిశతకమునందు “పక్ష్యాంగశేవ నృప నీతి రనేకరూపా” అని రాజనీతిని పక్ష్యాంగసతోపాల్పినాడు. ఆతని కాలమునందున్న రాజనీతిపరముగా తలంచియుంటిని కాని అది తత్కాలీనస్థితి కాదనియు సార్వకాలికస్థితియనియు పరీక్షింపగా తెలియుచున్నది.

1. శాసనసభాసభ్యులలో ఎవరైన నొకరు తమ యదాయమునకుగాని, నిరంకుశాధికారమునకు కాని చీమకాలంత అయిన తగ్గించుకొనుట ప్రవేశపెట్టినయెడల ప్రభుత్వపక్షము వారందఱు ఊక్తిగ్రీవముగ నెదురించుచు నియమితసభ్యులందఱు ఊక్తిగ్రీవముగ వాదించినను మీరు నిజమయిన ప్రజాప్రతినిధులు కారనియు, జనసామాన్య ప్రజాక్షేమ నిర్వాహకత్వము మాయంబునది కాని మీరందులకు తగరనియు, మీకు పక్కతాళముచేయు ప్రకటనకూడ నూటికి ఏముగ్గురో నలుగురో మాచెదరో లేనో యనియు మొగమున కెదురుగ మీసభ్యుత్వము నేతివీరకాయనెంటిని నిర్మోగమటముగ చాటించుచున్నారు.

2. అట్టి నేతివీరకాయ శాసనసభాసభ్యులలో నెవరో ఒకరు తనకు తోచినదానిని సాటితులగు జనల మతాచార విశ్వాసములకు ప్రబలివోధమైనదానిని లెట్లుగా నెట్టుట యను, ప్రజాప్రతినిధులు పెట్టిరి. కావున ఇది బహు జనాంగీకారమే యని విమర్శచేయకయే అంగీకరించుచుండునను సరిపాటి అయిపోయినది. తమకు నష్టము నచ్చునప్పుడు వారిసభ్యత్వము నేతివీరకాయనెంటిది. పాలితులు మతాచార విశ్వాసము లడుగంటునపుడు వారి సభ్యత్వము శాస్త్రీయము అగుచున్నది. ఇదియే పెద్దవింత. బ్రిటిషువారి హృదయరహస్య మేమో!

10. శాసనసభ్యత్వము

స్వరాజ్యమును మీదేలిలో పెట్టెదము. మేము నిష్కామకర్మయోగము. మీయుద్ధారణార్థము ఈభారమువహించుచున్నామని వోట్లకువచ్చి అడిగి సభ్యులగుచున్నారు. సభ్యత్వపదవి లభించుటతోడనే మనసభ్యులు తమస్థితిసంతోషము మరచిపోవుచున్నారు. తా మెవ్వరో తమకు తెండులకు ఎన్నుకొన్నారో ఆసంగతిమరచి తమకు తోచినదే మంచిదనియు, దానినే అందఱునరించునటుల నిర్బంధించు శాసనముల నిర్మింపజేయుచున్నారు. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యముల నిష్పించుటకు తమకు శక్తిలేకపోవుటచేత యివివలకు గురువు నుంబుబవిషయగులందు అనాదికాలములనుండి అనుభవించుచున్న స్వాతంత్ర్యమునకూడ పోగొట్టునట్టి శాసనముల నిర్మించుకొనుట

ఎన్నుకొన్నవారి మానప్రాణముల పోలీసువారిచేతులలో పెట్టి నీళ్లుపడలునటుల చేయుచున్నాను. వీరిచర్యమాడ వెనుక నొకరణశూరుని చర్య జ్ఞాపికి వచ్చుచున్నది.

ఒకశూరుడు ఒకసభ్యుడు తాను యుద్ధమునందు 1000 శూరులకాల్గిన తెగ సరికితి నని తన పౌరుషమును పర్యించుకొనెనట. ఆతని పౌరుషవర్తనమును వినుచున్నవారిలో నొకడు అయ్యా శత్రువుల శిరస్సును ఖండించుట శూరలక్షణముగాని కాల్గిన నరుటకు శూరత్వముకాదు. అని మందలించెను. ఆమాట వినినవెంటనే శూరుడు యిట్లునెను. నీవు చెప్పినమాట వాస్తవమే అయితే నేమి. నేను యుద్ధమునకు బోయినప్పుడెవలనున్న శత్రుసేనలో నున్నవారు శిరస్సులేక పడియుండుటచేత నాశూరత్వప్రఖ్యాతపాత్రము కాల్గిన సరికితిన నెనట. అట్లే మనసభ్యులు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యముల నిష్పించుటకు శక్తిలేక యున్నారు. కావున తమమేరు చిరకాలము స్మరించుకొనుట సహజముగనన్న కుటుంబవిషయక స్వాతంత్ర్యమును మాడ ఊడగొట్టు తలచిరికాబోలు!

11. ఆంధ్రజనసామాన్యస్థితి

ఇతరదేశీయులస్థితిగతుల నేనెఱుంగజాలనుగాని దాదాపు నూటికి ఏ పదిమందియో తప్ప తక్కినవారికి చట్టములన్న నేనూ, అవి యెటుల పుట్టుచున్నవో ఊహా ప్రపంచమునందైన మనవారికి తట్టదు. ఈ 10 యందైనను దానివలన కలుగు మంచియో చెడ్డయో తమకు స్వయముగ అనుభవమునకు వచ్చినప్పుడుగాని మంచియయిన ఉత్సాహము చూపువారును, చెడుగయిన నివారణోపాయమునకు వెతుకువారును అధిక సంఖ్యాకులున్నారు.

ఎవరోఒకరు ఏదోఒకటి చెప్పిన అది తాత్కాలికముగ తమకు చెరువుకలుగజేయనియెడల అది మంచిదేయని తలచి పువారలు సాధారణముగ అందఱుండురుగాని దానిని అనకాశముగ గ్రహించి మునుందు చిక్కులు కలుగవచ్చునని ఎవ్వరైన నూచించిన వానిమాట నువేషించి కష్టము నచ్చినప్పుడు చింతించుమండుట అధికసంఖ్యాకులకు సహజముయ్యున్నది.

12. ప్రతికలనితి

ఈవిషయము కొందఱు విశ్రుతులకు అత్యుక్తిగ నుండవచ్చును. అయినను చెప్పదలవినదానిని సంకోచములేక చెప్పటయుక్తమని తలంచి చెప్పచున్నాడను. శంకరాచార్యులవారు తమ గ్రంథములందచ్చటచ్చట:

1. వ్యావహారిక ప్రపంచము.

2. పారమార్థిక ప్రపంచము

అని ప్రపంచమును ద్వివిధముగ విభాగించియున్నారు. కాని వారే యిప్పుడున్న ఆరెంటితోపాడా.

3. న్యాయశేవరు ప్రపంచము.

అని మూడవ దానినికూడా చేర్చియుండురు. బహుసంఖ్యగలవారి చిత్తవృత్తు లెల్లున్నను మతాచారవిషయములందు మాత్రము తాము నమ్మినస్థితితోమే బహు జనాదరణీయమని తమతమ ప్రతికలయందు వ్రాసికొనుచుండుటచేత తటస్థులగు వారలు ఇతికర్తవ్యతామాదులగుచున్నారు. ఇది కేవలము మతాచారవిషయమును గూర్చియే.

13. ఉపసంహరము

భారతీయులారా! ధృతఖండము తన పూర్వాన్నత్యమును, కీర్తిని, సర్వస్వమును కోలుపొయినది; కాని యింతమైన మనభరతఖండమున నిలిచియున్న ప్రస్థ మేమియైన గలదాయని ప్రశ్నించిన ఒకభరతఖండమునకే గాక ప్రపంచమున కంతయు ముల్లోకమలకును అలంకారప్రాయముగ నున్న శ్రీరత్నముల పొననచరిత్ర మొకటియే నిలిచి యున్నది. క్షమాస్వరూపిణులగు భారతశ్రీరత్నములు ప్రాణాపానసమయములయందున్నా లేమకీలమును కాపాడుకొనుచున్నారు. రుద్విద్యావ్యాపాహితలయిన పురుషులు నేవభావలయందు తాముచెడి ఇతరులచెరువ ప్రయాత్నించుచున్నను పవిత్రక్షేమ సమృద్ధితప్తావయముతో సదాచారనియను పరిపాలనముతో మంచిదారికి భర్తను త్రిప్పకొని తనసహధర్మచారిశిర్యమునకు సాగకము చేసికొని వెలయుచున్న గృహలక్ష్మిలయందు, మనదేశమునం దనలే తేనెట్టియు, వానకయందున్న పాశ్చాత్యదేశములందైనను సంఘానర్థదాయకములని పెద్దలచేత తిరస్కరింపబడుచున్న దుష్కప్రదాయములను పవిత్రములయిన హిందూగృహములందు తెచ్చిపెట్టి పుష్కలమిండియు నేటిజనుకు ఆపిచ్చిన్నుగా వచ్చుచున్న గింజనగృహసౌఖ్యమును రూపుపాటుపడు.

చిత్రలేఖనము.

[శ్రీమూక పి. యస్. కవిగారు]

శే. గీ. శ్రీధరా! నీమనోరథము చే జగంబు
రాగపాపకాంక్షలు లోకంబు ను రారు తెల్ల
భయముచే కత్తలంబుల బారు చుందు
రెల్లసములు ని గొల్లు నీమనోరథముగ||

శే. గీ. చేయకుండురే! నీమనోరథము నెప్పుడు
ప్రహృషమ నాదికర్తవు భవ్యలేఖ
జగములకు నాత్రయంధవు శాశ్వతుండ
వయ్య సదవతూలకు పరం వైన యీశ||

శే. గీ. త్రాత వో యాదిచేదు పు రాణపురుష
వసుధ కాభారభూతుడ వై చెలంగు
వేత్తవును వేద్యుడవు నీవె విశ్వ భాగ
మంత వ్యాపింపబడిన య నంతిరూప||

శే. గీ. అనిల యను పిమ్మి వసుధ శ శాంక ముఖుల
ధాత్య సర్వేశ శబ్దముల్ దాల్చి తీవు;
వందసంబు లొనర్తు నా నంద మొప్పు
వలకొలదిగ మఱిమఱి తేలు మోడ్చి||

శే. గీ. వరద మాం పాహి యందు నిక వసుని జేతుఁ
గాన తప్పులు పెరింప ఘనుడఁడవు?
పుత్రుకుం దండ్రీ వనితుఁ బూను ధవుడు
సఖికిం జెలికాడు నెయ్య మొ సంగ భంగి||

మనకంటే తేలము విపరీతపరిస్థితులగుల విదేశీయులభా
వములకు దాసులై సర్వవిషయములందు వారిని అనుసరింప
వడు. మంచియున్న గ్రహించుట మాకును అంగీకారమే.

మన భారతీయులగునటు సహజముగ లజ్జాశీలము.
ప్రాణాపాయపరిస్థితులందును సిగ్గుచేతి జయింపబడినవారలై
తనకు సర్వనిధానమగు భర్తతోనైనను సిగ్గువిడిచి చెప్పజాలక
ప్రాణముల పోగొట్టుకొనుచున్నార.

అట్టిశ్రీల యంతరంగికవిషయములకు సంబంధించినట్టి
విషయములలో, ఆందులో భార్యాభర్తల రహస్యవర్తనవిష
యములలో పోలీసువారు జోక్యము కలిగించుకొనుట మున్నగు
అవకాశములు కలుగుజ్జిలును దోర్బటుమట అతిభారము.
హిందూమాహాత్ముల సద్వర్తనమునందు హిందూమాతల గర్భము
నందు జన్మించినవాడు తన సర్వస్వమును ప్రాణములను కో
ల్పోవుచున్నను సహించియుండునాకాని మంచికిగాని చెడుకు
గాని శ్రీలను దొడ్డి పరిస్థితులయందున్న వెలుపలకు లొంగితిని
చూచి సహించియుండదు. ఇది యంతటితో బోదు. క్రమ
ముగ నేడు 14 సం॥ అందురు. ఎల్లండి 16 సం॥ అందురు.
తరువాత మాదాక్తురు సర్వశిక్షేటులైనది కలియవద్దని ఇంకొకరు
వేటొకకాసనమును ప్రవేశపెట్టును.

అమరునాడు వివాహమునకుకూడ కాలపరిమితి నేర్పాటు
చేసెదరు.

ఇంకొక హూన్యజేసికు థియేట్రా ఫెసరుగారు వచ్చి ఆ
యాజాతికి సంబంధించిన శ్రీపురుషుల కలయికలన బలహీన
సంతానమేర్పడును. వేర్వేరుజాతుల వివాహమును శాసించిన
గాని సంఘాభివృద్ధి కలుగదని పలుకును.

ఇప్పటికిని కొందఱకు పరిహాసములుగా నుండును; కాని
కొందఱకు యభార్థములుగానే యుండును. కావున భారతీయు
లారా!

మీరందఱు ఏకగ్రీవముగ ఒకమాటమీదనిలిచి మీమ
తాచారస్వాతంత్ర్యములోఁబేదనార్థ మేర్పడిన యాజ్ఞిలును
ప్రతిఘటింపుడు.

భారతదేశప్రజలలో వివిధములగు నాచారములు గలవు.
అందు కొన్ని కొందఱకు రుచింపక పోవచ్చును. అంతమాత్ర
మున వానిని మాన్పించుటకు చట్టముల నిర్మించుట అధర్మము
ఆను విషయమును మనసభ్యులెఱుంగుదురుగాక.

ఈవిషయమును చదివినవారందఱు తమతమ గ్రామముల
నుండి ఈగారుగారిల్లునకు వ్యతిరేకాభిప్రాయమును.

“నెక్రటరీ లెజిస్లేటివు అసెంబ్లీ, డిల్లీ, లేక సిమ్లా”
యని తంత్రీద్యారాగాని మహాజర్ల రూపమునగాని తెలిపెదరు
గాక.

(హిందూ మెనేజియను పత్రికయందు ప్రకటించ
బడిన వ్యాసమునుండి కొన్ని విషయము లిందు గ్రహింప
బడినవి.)

శ్రీరవీంద్రకవీంద్రులు

(2)

(పోలవరపు రామబ్రహ్మము గారు)

ఒకానొకకవిగూర్చి చర్చించునపుడు అతనికావ్యముల
గుల కవిత్వతత్వమును విమర్శించుట యాధునిక సాంప్రదాయము
కవియొక్క ముఖ్యకర్తవ్య మేమనుప్రశ్న యుదయించుచున్నది.
అతని కవిత్వము నీతిబోధకమై యుండవలయునా లేక ప్రపంచ
చమును-ప్రకృతిని-యథాతథముగ కవిదృష్టిఁ బరికించి చిత్రింప
వలయునా? మనోహరవృత్తములనే వర్ణింపవలయునా లేక-
దుర్జనసజ్జనసమ్మిళితమై, కష్టసుఖమిళితమై-హృదయరంజకమై
భయంకరమై భీభత్సమై మాయాపరికల్పితమై, దురపగాహమై
సంకరమై, యల్లకల్లోలముగనున్న ప్రకృతియొక్క వివిధస్వరూ
పముల జిత్రీకరణవలయునా? ఈసమస్యకు బ్రత్యుత్తర మాంగ్ల
సారస్వతమండలేదు. ఆకవిత్యుడలే సమాధానము నీచుఁజూల
రైరి. లక్షలకొలది విమర్శనగ్రంథములు వెలువడినవి. షేక్స్పి
యరునాటకములపై వేల లది విమర్శనము లున్నవి. అతని
భావము బోధపడుతుండుటయే యిందరు విమర్శకులు ‘టెలిస్కో
పులు మైక్రాస్కోపులు’ కనుల గట్టుకొని శల్యపరీక్షగానిచు
నవసరము కల్గినది. ప్రపంచమున నందములేదు, చందములేదు.
పాపభూయిష్టమైనది-వాసయోగ్యముకానిది కొందరు నిర్వహిం
చిరి. బైరన్, మెల్లీ, కీట్స్ మున్నగువారు - ఉమర్ కావ్య
మును మైకిలాగి నర్చించిరి. మనుధాతలను సౌందర్యలహరి యని
చిందుమలత్రికిరి. తుదకు ‘నర్దుసుచర్లు’ ‘నాకవిత్వము తత్వ
జ్ఞానప్రబోధకమే కానిచో నేనుకవినేకాదు.....’ అని ప్రతి
నవత్రి షేటోతత్వశాస్త్రమును తలకిందొనర్చి దిగ్గ్రుంగి - గ్రు
డ్లుతేలవైచి ‘యహం బ్రహ్మాస్మి’ యని యంత్యకాలమునూ
టసెంచెను. నీతిబోధకమైన కవిత్వమునే చెప్పెదనని కంకణ
ముగట్టిన నాకవిత్వము చిరకాలము నిలువదు.

ఇక, కవిత్వమునకుగల రసవిశేషముల నాస్వాదించు
టకు ‘మాత్యూ ఆర్నాల్డు’ కొన్నియుపాయముల జెప్పెను.
అవి సర్వజనాదరణీయములు గావన్నను, తదితరవిమర్శకులు
భిన్నాభిప్రాయులై యున్నను, ఆర్నాల్డుకవి శుభగ్రహణ
పాణిబుఁడని యెన్నికఁ గనియుండుటబట్టి వానిచే బ్రతిపదిం
పఁబడిన కావ్యశాస్త్రములు పరిశీలనార్హముని నిర్ణయింప
నగును. కవిత్వమునకు బద్ధము లల్లులేకాదు. భంధశ్శాస్త్రమును
చూచి గణపూరణమొనర్చి పద్ధములన్ని పండితవృత్తుల ప్రశక్తి
లందు. పద్మగద్దలయందును కవిత్వ ముట్టిపడుచుండును.కవి తన
భావముల సందర్శగతిఁ బ్రకటించుటకు మన కందపద్ధములే యవ
సరములేదు. కావ్యై పద్ధము లల్లులేదు. కాని యమ్యుశోకయుని
వచనరచనయందు దుప్పటిల్లు గంభీరభావము- రవీంద్రాదియాధునిక
కవిశిఖామణుల గద్దకవిత్వమునకు జిప్పిలు ప్రశాంతభావగంభీ
ర్యము...చంపకమాల లల్లుగాను భావపులయందులేదు...గద్దక
పద్ధములురెండును కవిత్వమును వ్యక్తీకరింపటకు సమానముగ
నుపకరించునని తేలుచున్నది.

అట్లైనఁ గవిత్వమునకును...సామాన్యుల భావకును భేద
మే ముండునవచ్చును. వానికన్నలే వేరు. మనకన్నులకు గోచ
రింపని మహాద్విషయము లతనికిఁ గన్పించును. నూతనభావములు
వెలువడుచుండును. సర్వసాధారణమైన యాతంగేటిపూత యే
రవీంద్రుని కనులను పడినచో నందు మూర్తిభవించిన ప్రకృతి
తత్వము ప్రస్ఫుటము కాగలదు కాని మన దృష్టియందది నిరుప
యుక్తమైన తంగేటిపూతయే. ‘చూడుము! ఆగుఱాది యెట్లు
నవుచున్నదో! పురాకృతమే కాకున్నఁ గంటకావృతమై యుండ
‘నేల’ యని కవీంద్రుఁడు వ్యాఖ్యానమునరించును. మనపంటి
వారేమిసేయుదురు? పటకునఁగఁచి తలఁ దురుముకొందురు.
వాడినచో విసరిసారనైతురు. అతి కవిత్వము. ఇది మన
వైజము.

వానిప్రపంచమే వేరు. కవిత్వము మానసికమా లేక భావ
ప్రేరితమా యను ప్రశ్నకలుగుచున్నది. శాస్త్రజ్ఞులు, శాస్త్ర
పరిశోధకులు, తత్వజ్ఞులు మున్నగువారు అవలంబించునది మాన
సికపద్ధతి. వారికి భావముతోఁ బనిలేదు. కవికిఁ గల్పనాశక్తి,
మనస్ఫుర్తి యత్యవసరములు. ఆక్సిజన్ X మైట్రోజన్ అని
వ్రేల్చి లెక్కించుకొను శాస్త్రవేత్త ప్రపంచమువేరు. వానికి
భావామాధుర్యము పనికిరాదు. భావాసౌవ్యమతోఁ బనిలేదు.
కవి యట్లుకాడే...! భావప్రేరితుడై భావమయప్రపంచము
నిలకింపుచు, ఆదివ్యగానము చెవిసోకినంతనే...దివ్యవాణిప్రత్య
క్షమైనంతనే యనన్తశగతితో...నిర్దుష్టమై, నిర్మలమై, మనో
హరమై యొప్పు భావ తనంతదా నరుడెంచి వానిలేఖింఁబ్రవే

శించును. దీనినే మన కవీంద్రులు సహజకవిత్వ మందురు...నిర
క్షరమక్షుణ్ణసహా కాల పరిపక్వమైనంతనే మహాకవులై కావ్య
ముల రచించిని ప్రతీతికలదు. పురాణగాథయే కావచ్చును
కాని సత్కవిత్వ మబ్బుటకు స్వపరిశ్రమయే కారణము కాదు.
పరిశ్రమవలనఁ బాండిత్య మబ్బునేమో కాని సత్కవిత్వమబ్బదు.
(‘A Poet is born and not made’) కవి పుట్టుకవియేకాని
పెట్టుకవికాదు.

సరే...ఇక కవిత్వమెట్టిదని చెప్పగలము...? ఆ నే కు
లనేక రీతుల నివ్వించిరి...కవిత్వము పుట్టిననాటనుండియు
సీపశ్చే విమర్శకులను వేధింపుచునే యున్నది. ఈపేడ మాకెందు
కని కవీంద్రులుమాత్రము కవిత్వముఁ జెప్పుచునే యుండిరి...
విమర్శకులు భిన్నాభిప్రాయులు. ఆర్నాల్డు ఆంగ్లేయ విమర్శ
కులలో సుప్రసిద్ధుఁడు, రసజ్ఞుఁడు-మేధానిధి. వాని యభిప్ర
ాయముల దృఢీకరించుటకు బిలుతేను. కవి యేదేళ్లకుఁ జైనను,
యేభావయందు రచించినను సత్కవిత్వము విశ్వవ్యాప్తమై
నది-కాళిదాసు భారతీయుఁ డైవంతమాత్రమున, లోపమేమి?
షేక్స్పియరు ఆంగ్లేయుఁ డైననేమి. కవీంద్రులు లోకమాన్యులు
లోకపూజితులుకదా. అట్లే రవీంద్రుని లలితకవిత్వము, భావ
గాంభీర్యము, వంగభాషాధిక్యతనే పెంపొందజేయులేను. ప్రపంచ
చోన్నతికి సాధనభూతమైనది; లోక కళ్యాణమునకు
దోడ్పడినది.

కవిత్వము త్రివిధములని యార్నాల్డు వచించెను.తాత్క
లికప్రబోధముఁ గల్గించి ప్రశస్తిఁ గాంచునది చిరస్థాయిగ
నుండవలదు. కొందరు కవులు అనేక కారణము వలనఁ బ్రసిద్ధిఁ
గాంచి రాజపూజితులై వన్నెకెక్కియుండు, నిజముగ నతని
కవిత్వమునకు బ్రాశస్త్యములేకున్నను...ఉన్నతపదము నధిష్ఠిం
చినకారణమున ‘నీపలుకే బంగార’ మని సమకాలికులు క్లాషి
తురనియు నందు నిజమైనకవిత్వశక్తి లేదనియుఁ గొందరనెదరు.
రవీంద్రుని గొంద రీతరగతిలో జేర్చుటకు సాహసించుచున్నారు.
వ్యక్తిత్వధిక్యతఁజేసి కల్గిన ప్రఖ్యాతియే కాని సవిమర్శకదృష్టిఁ
బరీక్షించిన శాశ్వతముగ నిలువఁజాలు గ్రంథమేలేదు అని యల్ప
సంఖ్యాకుల మతము.

ఏది యెట్లున్నను భారతీయులలో ముఖ్యముగ నాంధ్రు
లలో రవీంద్రుని విమర్శించి సారాసారవిచక్షత సల్పినవారు
లేరనవచ్చును. లోకమెల్ల...పాశ్చాత్య ప్రపంచమెల్ల...రవీం
ద్రుఁడు భారతీయుఁడు కావున మనమును పొంగిపరలి చప్ప
ట్టుచరచుచున్నారము. ఇది తేలము చేశాభిమానమును పిచ్చి
రవీంద్రదృక్పథము కావున సర్వోత్తమునని నోయారఁబలుకుచుండు
మేకాని యాగ్రంథములలో నేవికలదని చదివిమాచిన వారెం
డున్నార? రవీంద్రుఁడు రచించినట్లె సత్యముకాదు.అతఁడు
లోకైకగురుఁడుకాదు. రవీంద్ర మహాకవియందును దోషము
లున్నవి. వాని తత్వశాస్త్రము నిర్దుష్టముకాదు. లోపము అనే
కములున్నవి. ఆర్నాల్డు నూచించిన ప్రకారము పరీక్షించిపర్య
వసానముఁ జేల్పినచో (Real Estimate) రవీంద్రుని కీర్తి
కాంతకు వన్నెఁ గూర్చజాలకున్నను వానిబుద్ధి వైశద్యము...ర
చనాకాలము మున్నగు మహదాశయములు బోగవడఁగలవు.

అతఁడు తేలము కవియేకాదు...తత్వజ్ఞుఁడు, సర్వజన
సాత్వాత్మత్వమును లోకసౌభాగ్యమును, శాంతిని, నెలకొల్పు
టకై విశ్వభారతిఁ బ్రతిష్ఠించిన యోగీశ్వరుఁడు. కర్మయోగి.మ
హాత్మియనఁ జెల్లు. సారస్వతాకాశమున, సంపూర్ణ సుధా
కరుఁడు. వేదాంతి. కవి. నాటకకర్త. నవలాకారుఁడు. కథ
కుఁడు. అవి యివి యననేల-విశ్వభారతీ కరపల్ల నముల నలంక
రించు విపంచితంత్రులెల్ల మ్రోయించి చూచెను. ఆనందము
యుండే...ఆనందసంఘాతముడై యొప్పునున్నవాడు.

ఆంధ్రశబ్దచింతామణి
వ్యాఖ్యానము

క ర్త:—పొన్నది రామశాస్త్రిలుగారు

ఆంధ్రవాఙ్మయమునందలి ప్రథమకవియగు నన్నయ
భట్టాకుడు రచించిన ఆంధ్రవాక్యకరణమున కిది చక్కని తెలుగు
వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను విమర్శించి
నన్నయభట్టు నూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్ర
భారతలక్ష్యముల సుదాహరించుచు వ్రాయబడిన అపూర్వముగు
వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి నన్నయ కర్తృకము కాదను
వారి వాదములన్నియు సప్రమాణముగా ఖండింపబడినవి. భాషా
నేమన లెల్లరు ముఖ్యముగా చూడదగిన విశేషము లెన్నియో
గలవు.— కం 0-12-0. పాస్తేజి వేణు.
మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకా ర్యాలయము-చెన్నపురి

నారాయణవరం

(స్వకీయవిలేజిరి)

సెప్టెంబరు 4:—ఈ గ్రామమునకు చుట్టుప్రక్కల జనులు కడచిన రెండుమాసములుగా కలరావల్ల అనేకమంది చనిపోయిరి. గ్రామాధికారులకు యెన్నిసార్లు జ్ఞాపకపరచినను వీధులు పూడ్చించడములేదు. బహిరంగమున గ్రంథాలయము పతనమందెనుండు దక్షిణమాడపిడి నాలుగు మాసములుగా చెత్తతో యడములేదు. దుర్గంధమైన వాసన బయలుదేరినది. వేసకుజేలు దోమలు ప్రజలను రాత్రిపూట పీడించుచున్నవి. చక్షిణ మాడపిడిలో సుమారు 20 రోజుల క్రిందట ముగ్గురికి కలరాతగిలినది. అప్పటికిని అధికారస్థులు యేలాటి శ్రద్ధ పుచ్చుకొలేదు. ఇప్పుడు కలరా గ్రామమంతయు అల్లిపోయి యంతవరకు నలుగురు చచ్చినట్లు లెక్కలేనది. హెల్తుయి స్పెషల్ వారి యనుచరులు ప్రతిదినము గ్రామమునకు వచ్చుచునే యున్నారు. బావులలో మందు పోయుచున్నారు. వీధులలో పూడ్చించుటకు వారికి సాధ్యపడకపోయినది. ఈసమాచారము విని డిప్టీమేజిస్ట్రేట్ హెల్తుఆఫీసు మా గ్రామమునకు విచ్చేసిరి. వారు మాసములుగా గాఢనిద్ర బోవుచుండెడి మా గ్రామ పంచాయతీ అధ్యక్షుని మేలుకొలిపి వారి మూలముగా పంచాయతీయొక్క విధుక్తధర్మమైన వీధులనుపూడ్చించుట గావించు

చున్నారు. జనులు భీతావహులై అనేకమంది గ్రామము విడిచి వెళ్లుచున్నారు. బాలురు రానిదానివల్ల హనుమాన్ రాత్రి పాఠశాల మూయబడినది. బోర్డు బాలుర బాలికల పాఠశాలలు నామమాత్రమున పనిచేయుచున్నవి. వచ్చెడి కొద్ది బాలురలో ఒకనికి రెండుసార్లు బేదులయినవి. వెంటనే వానికి శ్రీయుత సి. వి. రంగంశ్రీష్టిగారు మందు యిచ్చిరి.

వరదలబాధానివారణ సాహాయ్యము

కోయంబత్తూరు, సెప్టెంబరు 4:—కోయంబత్తూరు పారిశుధ్యసంఘమువారు గవర్నమెంటు బాధ్యతపై తమ జిల్లాకు రు 300 లును మలబాదకు రు 200 లు వరదలచే పాడైనవారి సాహాయ్యమునిమిత్తము కాంక్షను జేసిరి.

క్రోత్తఉద్యోగము

రంగూరు, సెప్టెంబరు 4:—ఈ సెలమెదలు యే డర్భమువరకు పోతున్నవిషయమై పంగతుల ప్రకటించుటకు స్థానిక ప్రభుత్వము వారు నూతనముగా ఒకఉద్యోగిని నియమింప సాంక్షమజేసిరి. ప్రిజోలో సివిలు సర్జనుగానున్న డాక్టరు అంగ్లన్ గారి పదవికి నియమింపబడిరి. నెలసిన ఆరోగ్యవిషయకప్రకటనము, అందు కావలసిన పరికరములు, బోధించుటకు తగినయేర్పాటు జేయుట మొదలగు నవి వారు ముఖ్యముగా చేయదగినపనులు.

బ్రిటీషు కమ్యూనిస్టు పక్షము

దాసుగారి నభినందించుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 5:—బ్రిటీషు కమ్యూనిస్టు పక్షము కార్యదగ్గ ఇంకొకమారు లండను నుండి సి. ఆర్. దాసుగారి కిట్లు కేబిలువార్త వచ్చిరి.

“గ్రేటు బ్రిటనులోని కమ్యూనిస్టు పక్షమువారు, భారతీయులు బ్రిటీషు సామ్రాజ్యకాంక్షను ప్రతిఘటించుచు నలుపుచున్న పోరును అతిశ్రద్ధగ గమనించుచున్నారు. మంత్రుల శీతములను నిరాకరించుట యందు స్వరాజ్యపక్షమువారి చర్యయందలి విలువను గుర్తించిరి. ఇట్లు పాటుబడువారు సామాన్యప్రజయు కలిసి సంస్థాపన యేర్పరచుకొన్నచో విజయము తప్పక చేతులునని నలచు జేయుచున్నారు. ఈ విషయమున కమ్యూనిస్టు పక్షమువారు తమకు శక్తికలిపి సహాయముజేసెదరు” (ఆ. ప్రె.)

గాంధీ మహాత్ముడు

సూరతుకు వెళ్లెను

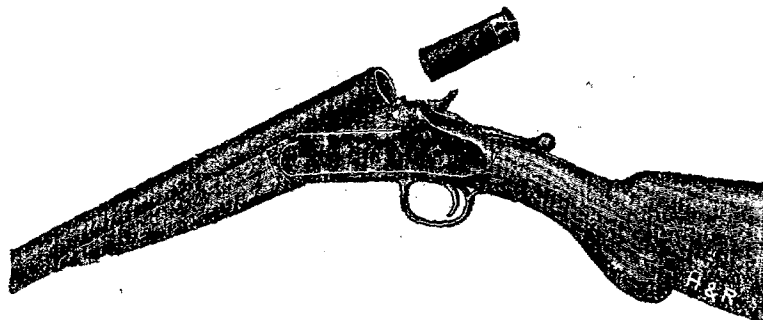
పూనానుండి మహాత్ముడు నిన్న రోజు లేదీ ఉదయమున కు బొంబాయికి వచ్చి వెంటనే సూరతుకు వెళ్లెను. ఆ. ప్రె.

సింగిల్ బారల్ బీచ్-తోడింగు తుపాకులు

17 పలువిధ మాదిరిలలో గలవు.

ధర రు 48 లు నుండి

రు 215 వరకు గలదు.

సింగిల్ బారల్ బ్రీచ్ - లోడింగు టాపు లీవరు హామరు 12 బోర్ ఎజెక్టరు తుపాకులు, యు. ఎస్. ఏ. నానున్న విక్టరు ఎజెక్టరు అమెరికన్ గన్ కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రు 48/

సింగిల్ బారల్ బీచ్ - లోడింగు టాపు లీవరు హామరు ఎజెక్టరు తుపాకులు, 30 అంగుళముల బారలుగలది, యు. ఎస్. ఏ. లోనున్న స్టీ వెన్ను ఆరమ్ము కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రు 52½/

సింగిల్ బారల్ బ్రీచ్ - లోడింగు టాపు లీవరు హామరు ఎజెక్టరు తుపాకులు 12 బోరులు, లోనికి గాలిప్రవేశించుటకు వీలులేని 36 అంగుళముల ఉక్కుబారలుగలది. యు. ఎస్. ఏ. లో నున్న హారింగ్టన్ అండు రిచ్చర్డ్సన్ ఆరమ్ము కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రు 60/

సింగిల్ బారల్ బ్రీచ్ - లోడింగు 12 బోరుల హెవి బ్రీచ్ డ్రెడ్ నాట్ ఎజెక్టరు తుపాకులు. టాపు లీవరు, 30 అంగుళముల ఉక్కుబారలుగలది. యు. ఎస్. ఏ. లోనున్న స్టీ వెన్ను ఆరమ్ము కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రు 60/

సింగిల్ బారల్ 2 ప్యాబుల్స్ ఆక్షన్ తుపాకి, అపాయములేని 12 బోరులుగలది. జర్మనీలో తయారుచేయబడినది. రు 65/

ని పర్ షెట్ట సింగిల్ బారల్ బ్రీచ్ - లోడింగు తుపాకి 12 బోరులు గలది. మాకుగాను ప్రత్యేకముగా 36 అంగుళముల ఎట్స్ప్రిక్యాలిటీ ప్రత్యేకఉక్కుబారలుతో బెల్లియమునందు తయారుచేయబడినది. వాల్ నట్ డ్రిడ్ స్టాకు, ఫోర్ ఎండుగలది. అన్నివిధముల కేటలకులేగిన అమోఘమైన తుపాకి. తేలికయైనది, చేతితో సులభముగా తీసుకొని పోవచ్చును. 5½ ఎల్. డి. పానుల బరువుగలది. 1కి ధర రు 80/

సింగిల్ బారల్ బ్రీచ్ - లోడింగు 12 బోరుల సైడ్ లీవరు హామర్ ఎజెక్టరు తుపాకులు. గాలి లోన ప్రవేశించుటకు వీలులేనట్లు తయారుచేయబడిన 12అంగుళముల

తుపాకులు, రైఫులు, రివాల్యరులు, పిస్తళ్లు మొదలగునవి రిపేరుచేయు శాఖకి 4 సంవత్సరముల అనుభవము గలిగినట్టి మిక్కిలి ప్రబలుడైన ఆయుధాధికారి విచారణక్రింద గలదు. మాధరలు మిక్కిలి న్యాయమైనవి, ముఖ్యముగా మావద్ద విక్రయమునకు తీసిన తుపాకులను రిపేరుచేయవలసినప్పుడు మాకే సేరులో సంపబడుచున్నది.

ఉక్కు బారలు గలది. లండనులోనున్న మిడ్లెండు గన్ కంపెనీవారిచే తయారు చేయబడినది. రు 85/

డిటా డిటా డిటా డిటా బర్నింగుహాము సి. జి. బాస్ చిల్ వారిచే తయారుచేయబడినది. రు 90/

సింగిల్ బారల్ సెమిహామరులెస్ 12 బోరుల ఎజెక్టరు, 32 అంగుళముల బారలుగల తుపాకి లండనులోనున్న వెల్లిఅండుస్కాట్టుకంపెనీచే తయారుచేయబడినది. రు 95/

డిటా డిటా డిటా 34 అంగుళముల బారలుగలది. రు 97½/

డిటా డిటా డిటా 36 అంగుళముల బారలుగలది. రు 100/

సింగిల్ బారలు 12 బోరుల హామర్ లెస్ గాఫర్ ఆపాయములేని తుపాకి. చెక్కోర్డ్ ఫోర్ ఎండు అండు స్టాకు, మార్టిని ఆక్షన్, 32 అంగుళముల బారల్ గలది. లండనులోనున్న డబ్ల్యూ. డబ్ల్యూ. గ్రీన్ కంపెనీచే తయారుచేయబడినది. రు 110

సింగిల్ బారలు 12 బోరుల హామరు హాండు - మేడ్ తుపాకి. ఫోర్ వర్డులాకు, 32 అంగుళముల బారలుగలది. లండనులోనున్న సి. వేవిఅండు సమ్మవారిచే తయారు చేయబడినది. రు 127½/

డిటా డిటా డిటా డిటా బార్ లాకుతో సహా రు 135/

సింగిల్ బారల్ హాండు - మేడ్ బ్రీచ్ - లోడింగు 12 బోరుల టాపులీవరు నాక్ ఎజెక్టరు వైదు హామరు తుపాకులు. గాలి లోన ప్రవేశించుటకు వీలులేనట్టి ఉక్కుబారలు, ఫోర్ వర్డులాకులు గలది. లండనులోనున్న వెల్లి అండు స్కాట్టుకంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రు 165/

డిటా డిటా మిక్కిలి మేలైన బారులాకులు గలది. రు 180/

సింగిల్ బారల్ హామర్ లెస్ హాండుమేడ్ 12 బోరుల తుపాకి. ఆటోమాటిక్ సేఫ్టి. మిక్కిలి మేలైనది. చెక్కోర్డ్ ఫోర్ ఎండు, పిష్టర్ గ్రెడ్ స్టాకు, మిక్కిలి మేలైన సైడ్ లాకు గలది. రు 215/

స్పెన్సర్ & కో. లిమిటెడ్.,

మదరాసు.

SPENCER & CO. Ltd., MADRAS.

చెన్నరాజధానిలో యున్న యితరకంపెనీ లన్నిటి కంటెను మేము సరసముగా సరిపరా చేయుచున్నామని రుజువుచేయగలము.

ఆయుధము లన్నియు బాగుగా మా ప్రతిబునిచే బుల్లెటు పాల్లతో సహా పరిశీలించబడి తరువాత పంపబడును.

గోదావరి హిందూ సమాజము

వార ప్రచురించిన భగవద్గీత

చక్కని మలభవచరము. మందరిమైన లెందు. సాగిన గోదావరి నీరు ముడిదియు. మేల పదితరాలు. ఈ మలభవతైల చివరగ్రంథము దైవజ్ఞానమును సుహృద్భావమును దెల్పుచు, ఎల్లరకు సత్సంగతోపయోగము కల్పింపజేయుచును.

ప్రతిహిందూగృహమునందును వలంకరింపదగిన దివ్యగ్రంథము. వైపుస్తకములు ఈక్రింది వారివద్ద దొరకును: కార్యదర్శి, గోదావరి హిందూసమాజం, రాజమండ్రి. సెంట్రల్ బుక్సు డిపో, రాజమహేంద్రవరము.

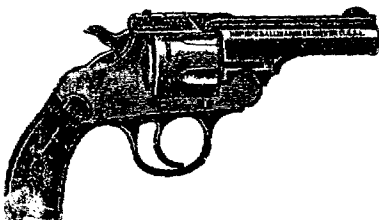
అత్యద్భుతకుమ్భకోగని వారి లాభి

గుణములేనని యజువుచేయువారికి రు. 1.6-0.0 లు బహుమాన వివ్వబడును. అష్టాదశ కుమ్భకోగములుగ్యారంటీగ కుదుర్చబడును ఒకడబ్బా వెల రు. 10.0-0 పేకెంసుపోస్తేనే వేరు.

రెడ్డి అండు కో, ప్రొఫ్రయిటరు, యం. సుబ్బారెడ్డి, గోవాలపురం, క్రొత్తపేటపోస్టు గోదావరిజిల్లా.

ఒంటికాగముతోటా కుహాకి నుత్తరీధమకు కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది. (8068)

కానావిధములగు రివాలవర్లు అరులై ఒకతోటా రు. 25.00 ని [ఫాఫీమ ౧౮౬౩ సం]

ధరలు
వరనము.
కృటులాగు
చేచితము

కాగము 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకును తన్నుచి. కేటలాగ్ వెబ్బుకోగలిగినది బాద దొరకును. యం. సి. రామారావు కెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

భృంగామలకతైలము

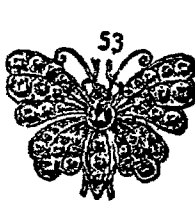
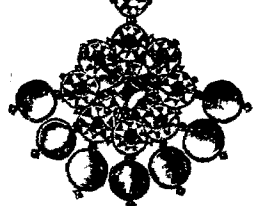
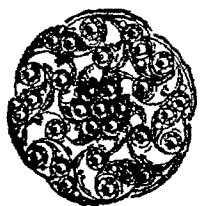
వేచికాలములో ఎండబాధ తెలియకుండా చేయును. సకలరోగములను, కేత్రరోగములను నివారించును. 6 బొమ్మలబుడ్డి 1-కి ధర రు. 1-4-0

అన్ని బొమ్మలకు ప్యాకెంసుపోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము.

చతుష్టయము మున్నగు మూత్రవ్యాధులు, తీయం, చిరకాలము నుంచి శ్రీమదాధిపతి శ్వేతపరివ్యాధులు, మెదలగువాటిని ఖచ్చితములై క్షిప్ర వృద్ధిచేయునట్టి ముప్రసిద్ధమైన బొమ్మరాజము. 2౦ బొమ్మలబుడ్డి 1-కి ధర రు. 5-0-0

అయు శ్వేతభూషణ నో గానుకాశ్రి. ప్రొఫైగిటరు, అయు శ్వేతభూషణ నో. బెజవాడ

వసుంతకుసుమాకరము

నమ్మకముగ క్రొత్తమాఫీరి నగలుదొరకు స్థానము ది ఆంధ్రా జ్యాయలరి మానిఫాక్చరింగు కంపెనీ.

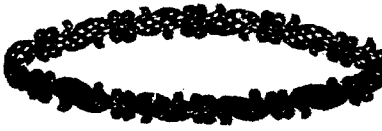
హెడ్డాఫీసు, బెజవాడ. గ్రాంచి 51, చైనాబజారుకోడ్డు, మదరాసు.

మావద్దను అనేకరకములు క్రొత్తమాఫీరి గాజులు, మెదగొల్పులు, కాసుమలలు అడ్డిగ వ్రేకలు మొదలగు బంగారు నగలున్ను, నవరత్నములు వేసిన అనేకమాదిరలు అడ్డిగలు, బుడగిల్లులు, నాగరములు, ఉంగరములు, చంపనరములు, పతకములు, మొదలగువాన్ని వెండి రైలు కూబాలు, టుమ్మగు, వేలాగిన్నెలు, కాపిన్నెలు మొదలగు పాత్రసామానులున్ను అనేకరకములు కాసుగొలుగులు, మొదలగు అన్ని నమ్మవులు యెప్పుడువిధముగా యండును. కాసు బంగార మునకున్న చాదివేండికిన్ని రత్నములు మొదలగువాటికి గారంటి యివ్వబడును.

నచ్చనివి వాపసు తీసుకొనబడును.

ప్రొఫైగిటరు: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి,

శనగపాటి కోటయ్య అండు బ్రదరు,

స్వామి ఆదాయవ్యయపట్రిక

కోర్టుస్వామి; మామూలుస్వామిపై

ఈ యేడు 14,51,511 రూపాయలు అనగా 100 కి 6.61 క్రిందటికంటెక్సరమున కన్న ఎక్కువ వచ్చినది. అది ముఖ్యముగా కోర్టుస్వామిలవలననే కలిగియున్నది.

కోర్టుస్వామి

దీనిక్రింద వచ్చినది రు. 11,51, 911 అనగా 100 కి 8.97 అన్ని జిల్లాలలోను యీస్వామిలకు ఖర్చైనది. బళ్లారి రామనాడు టినివెల్లి జిల్లాలలో ఖర్చుకాలేదు. రామనాడు జిల్లాలో పంచాయతీ కోర్టులపైట్టి గవర్నరు మెంటు సివిల్ కోర్టులకు పోకుండ వేరే 2,20,000 ఆదాయము తగినది. గుంటూరు, మదరాసు, తంజావూరు, కోయంబుత్తూరు జిల్లాలందు తగాదా లుంటచే ఆదాయములో నృద్ధి కనుపడినది. అదిగాక ప్రాజెక్టు హెచ్చుదలచే హెచ్చు మొత్తంగల స్వామిలకు లభ్యమైనది. కోర్టు ఫీజు హెచ్చినది. అందుకని యీ ఆదాయవృద్ధి కలిగినది. మళయాళం జిల్లాలలో మావళా తిరుగుబాటు తరువాత కాంత నెలకొల్పు సందర్భమున ఖర్చైనస్వామిలమీద ఆదాయము (50000 వృద్ధియైనది.)

మామూలుస్వామి

(క్రయదస్తావేజులు విగయిరా వ్రాసికొని రిజిస్టరుచేయించుకొనునపు యుపయోగించుస్వామిలు. రిజిస్ట్రేషన్ స్వామిలు) ఈస్వామిలకు నిరుటికన్న కలిగిన ఆదా 269600 అనగా 100 కి 80.7. నెల్లూరు కడప, తంజావూరు, రామనాడు నీలిగిరి జిల్లాలలోతప్ప మిగత జిల్లాలలో ఆదాయము యెక్కువ కలిగినది. పేర్లు, ఆస్తులు మార్పుకొనుటచే మదరాసులోనే 40000 ఆదాయవృద్ధి. వర్తకమునకు భూములపై పెట్టుబడులకు చాల వరకు స్వామిలు ఖర్చై. ఆదాపెరిగినది. పైజిల్లాలలో (ఆదాయము రాని జిల్లాలు) ఆదాలోకపోవుటకు కారణములు వ్యాపారము మునుగుగా జరుగకుండుట, బజారునందు ద్రవ్యక్షోభముగ నుండుట, స్థిరాస్తుల సంబంధమున క్రయవిక్రయములు తగ్గుట అయివున్నవి.

చార్జీలు

చార్జీలక్రింద అయిన వృద్ధికి తగినట్లుగానే వున్నది. ఈ 1923-24 కు సంబంధించిన స్వామిల ఆదాయవ్యయ పట్రిక హిందూదేశ ప్రభుత్వమునకు పంపబడవలయును అని గవర్నరు ఉత్తరువు నిచ్చినారు. (ప్రభుత్వప్రకటన)

సక్సన్ దంతచూరము నోటిలోని సకలవ్యాధి ధులను మాన్యును. పండ్లనోప్పులు, ఇగుళ్లలో నెత్తురు చీముకాయలు వాము దీనివలన స్వస్థమగును. నాలుకమీది పొక్కులు తొలగును. ఇదిస్వదేశ మూలికల ఔషధముతోను బొమ్మద్రవ్యములతోను చేయబడినది 1 డబ్బీ 0.2-0, డజను 1.4-0. టి.ఎస్. స్వామినాథకాశ్రి, 1191 నెం. 1 ఎ. ఆలంగాతా కర్తబ్ది నిరుపాధి కేసీ ముద్రాను.

BORAX - LEMON SOAP.
బోరక్స్ నిమ్మనబ్బు
శరీరమునకు మృదుత్వము, చల్లదనమునిచ్చును. సువాసనగలదు.
10 తులముల బిళ్ల 1 కి ఖరీదు 0.2-0
80 తులముల కోపు ఖరీదు 0.5-6
1 డజను 1.5-0, గ్రోసు 15.0-0
కర్పూరపు సబ్బు 0.8-0, కార్పూరిక 0 8-0
Agents Wanted. ఏజంట్లుకావలెను. (1548)
R. Venkatappiah, Proprietor.
కృష్ణానబ్బుకంపెనీ, మచిలీపట్నం.

SIGHT RESTORED
A Sure Remedy of Nature for all Eye-diseases. Cures Cataract, Glaucoma, etc., without knife. No failure; absolutely safe; highest testimony. Particulars free.
L. L. BELLER, D. Samta (Bengal)

SANTI OIL.
For all skin diseases, external application for...
L. L. BELLER, D. Samta (Bengal)

జూబులు

“మాతృసేవ”

మాతార్యాలయమున సేవ మొదలు కడపటి నాకరువరకును మరెయ్యారముచేత పడరానిబాధ పడవలసివచ్చినది గతవారము పత్రికలో శీర్షికలు లేని వ్యాఖ్యలు పడు దురవస్థ పట్టినది. నేటికిని నాపత్రికను పంపువనలి లేకపోయినది. ఈ వారము పత్రికకు ఏర్పాటులు చేయటకు పిలువకపోయినది. నేడే లేచి కూర్చున్నగలిగినాను. నా భార్యకూడ నాయవస్థనే యనభవించినది. విధిలేనిస్థితిలో సారబాట్లను ఆలస్యములను చందాదారులు మన్నింతురు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

కొ. హరినర్సయ్య తమరావు.

ఆనంతపురమండల జాతీయోపసంఘము

ఉత్తరదక్షిణ ఆనంతపురమండల సంఘములు కలిపిన పిమ్మట దక్షిణ ఆనంతపురమండల ప్రాతినిధ్యము చక్క శక్త కార్యనిర్వహణము కష్టమైయుండుటచేత, ప్రస్తుతముందు మండల సంఘమును విచ్ఛిన్నముచేసి క్రొత్తగా యెన్నికలు జరుపు కొనవలయునని పెద్దలసలహాపై తీర్మానించడమైనది. ఫిర్యాకు గల చొప్పన మండలసంఘసభ్యుల నెన్నుకొని నెప్టంబర్ ౧౦ వ తేదీలోగా మండలకార్యాలయమునను తెలియచేయవలెను. ఎన్నికలవిషయమున ప్రతిఘటనపాలిటి ఒక ఫిర్యాగా పరిగణింపబడును.

కలచవిడు వేంకటరమణాచార్యులు, కార్యదర్శి.

విశాఖపట్నంజిల్లాలో తాలూకాబోర్డుల విభాగము

విశాఖపట్నంజిల్లాలో తాలూకాబోర్డులలో కొన్ని పరిపాలనా సౌకర్యముగా నుండలేదనియు అనుమతులుగా నవరింపఁబడినదియు మ.రా.రా కొడుగుల నర్సింహస్వామంతులు గారు (జిల్లాబోర్డుసభ్యులు) ఒక తీర్మానము ఉపపాదించగా జిల్లాబోర్డువారు ఒక యుపసంఘమును నియమించి పరిశీలించు నధికార మొసంగిరి. ఆయుపసంఘమువారు బాగుగా పరిశీలించి 30.8.24 తేదిన పాలకొండతాలూకాకు ప్రత్యేకబోర్డును పిరవల్లి తాలూకాకు ప్రత్యేక బోర్డును వుండవలెనని సహేతుకముగా తీర్మానించిరి.

ప్రతిపిన్యా తాలూకాను ఒక బోర్డువుండుట వ్యా యమున్ను అవసరమున్ను అయినప్పటికిని ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించెదరో లేకా అను సందేహము ఉపసంఘమువారి మనస్సుల కలిగి అట్లు చేయజాలకపోయిరిని ఊహించగలియున్నది.

అయినను నిజముగా బాధించుచున్న పాలకొండ పీఠ విల్లి తాలూకాలు ప్రత్యేకబోర్డులుగా నుండుట్లు తీర్మానించుటలో ఉపసంఘమువారు వందనీయులు.

వేపా భీమశంకరం.

ఆంధ్రఖద్దరు బ్యాంకు లిమిటెడ్, గుంటూరు

ఈనెల 15 వ తేదీ సోమనాగవధ్యాస్వామి 12 గంటలకు యీ ఖద్దరు బ్యాంకు సామాన్యసభ కడపజిల్లా ముద్దూరు గ్రామములో కాంగ్రెసు కార్యాలయమున జరుపబడును.

విషయములు:—

6 వ తేదీ సభయని పంపబడిన ఆహ్వానములోని యంతములును, కప్పడం అంచుఖాదివస్త్రముల వాడుకను గూర్చిన్నీ సభ్యులందరును తప్పక విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

మ.రా:—జూలై నెల తాలూకా ఖద్దరు బోర్డుల నివేదికములు, అఖిలభారత సంఘమువారు ఆగస్టు 26 వ తేదీ ప్రాసిన జాబులో వారు పంపిన అచ్చుపాఠములలో చొప్పించలేదేమని యడిగినారు. ఈకార్యస్థానమునుండి పంపబడిన ప్రకటనలలో కోరబడిన అన్ని సంఖ్యాపీలు విారువచ్చునపుడైనను తీసికొని రావలెనని ప్రార్థించుచున్నాను. క్రిందటి నెలాఖరువరకు యీక్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము ఖద్దరుబోర్డులు సామాన్యపు నడ్డి అవసరపు వడ్డి ఇయ్యవలసియున్నాట. దానిని తప్పక తీసికొని రావలయును. మీ మీ జిల్లాలలో ఖద్దరు ఉత్పత్తిస్థానములను తెలుపగల ఒక పటమును తయారు చేయించి పట్టుకొని రావలయును.

గుంటూరు 1.9.24

గొ. పు. డి. సీతారామశాస్త్రి

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

సహజముగ ఏజిల్లావాసు లానుండలపట్టణమే సర్వవిధముల సౌఖ్యములతో శోభిల్లుచున్నదని వర్ణించుచుండును. విశ్వవిద్యాలయస్థాపన కను అలస్యములలో ఆర్థికలేమి ముఖ్యకారణమైనను స్థానవిషయకచర్య యొకటి యని ఒప్పుకొనితీరవలయును. కాన ఆంధ్రసోదరులు జాతీయసౌభాగ్యమే సంపత్కరమని డిర్ఘాలోచించి ఏకగ్రీవముగ నొక నగరరాజమును నిర్మయించినగాని ఆంధ్రప్రభోభివృద్ధి వర్ధిల్లు. మదరాసులోజుగు ఆంధ్రమహాసభలో యాస్థలము సిద్ధాంతీకరించుట సమంజసముగ నుండును. పరమపవిత్ర వయిన ఆంధ్రమహాసభకు మితవాద జన్మిను సహకార స్వతంత్ర పత్రికములవారు కూడ ఆంధ్రమాత యందు తమకుగల భక్తిని కనబరచుచు దయచేయవలయును. రాష్ట్రీయసభ నిరాకరణవాదులవా ప్రకత మయినది మొదలు వైరాజీయకక్షులవారు రాజకీయసభకే గాక మరి సాంఘిక సారస్వత మున్నగువిషయముల చర్చించు ఆంధ్రమహాసభకైన వచ్చుటకై ప్రత్యేకముగ నూతనసభ ఏర్పరచుటకు చారిత్రాత్మకమైన టి.యి. ఆంధ్రరాష్ట్రీయతను సాక్షాత్కరించునట్టియు ఆంధ్రమహాసభలో యావిషయనిర్ధారణ అన్ని పక్షములవారు చేయుదురు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

శ్రీ మహారాశ్రోదుని దాతృత్వమున కపేక్షించి విజయనగరమనియు, హాస్పరుచల్లదనముల మాచి విశాఖపట్టణ మనియు రాజరాజ నన్నయలనండి తెలుగువిద్యాపీఠము గాన రాజమహేంద్రవనియు, విశాఖమైన సముద్రప్రదేశమును చూపుచు మచిలీపందరనియు తిక్కనస్వస్థలమునెల్లొనియుహంపిని స్మరించుచు బర్హరి యనియు పురస్కృత మహావిద్యాలయమును జ్ఞాపికై తెచ్చుచు ధాన్యకటకము (అమరావతి) యని యొక సహజరాజధాని సర్వసౌఖ్యములతో శోభిల్లుచున్నదిగాన ఒకమువాద యనియు అనేకులు అనేకవిధముల విలసాయించుచున్నాను. ఆంధ్రోద్యమ ప్రారంభమునుండియు ఆంధ్రోద్యమ మెదురుచుచు చిరకాలము నకు నేటికి విశ్వవిద్యాలయము ఏర్పడవలెను. ఇప్పుడు లభింపవచ్చు నుత్కృష్టమైన యవకాశము సెక నామయోగింపు కొనవలయును. ఇప్పుడు విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించు పురమునకును రాజధానిగ నిర్ణయించబడు వీధునకును సంబంధము కలదు. రాజధానియందే ప్రస్తుత విశ్వవిద్యాలయము ప్రతిష్ఠింపకలయును.

రాజధాని ప్రభుత్వముచే నిర్ణయింపబడకపోయినను ప్రజలచే నిర్వచింపబడవలయును. రాజధానియే జాతికి ఆయువుపట్టు, సమస్తసంస్కృతు నిలయము. సకలవిజ్ఞానములకు కేంద్రస్థానము. రాజధానిని చూడగ నె జాతీయైకత్వ స్వరూపము ప్రత్యక్షమగును. ఆంధ్రకర్మకీర్త్యము యొకను అఖండముగ వికాసించకపోవుటకు కారణము రాజధానిపట్టణము లేకపోవుటచేతనే యని నొక్కిపక్కాడించుచున్నాను. నేడు ఆంధ్రములో వివిధనాయకులసంఘర్ష మెక్కడ? వివిధవర్తకుల సంఘీభావ మెచ్చట? వివిధపరిశ్రమ తెచ్చట ప్రవర్ధింపబడుచున్నవి? విద్యాలయసౌకర్య మెచ్చట విద్యార్థింప బడుచున్నది? మతచ్చులెక్కడ? సాంఘిక కదము లేళ్లనున? మండలముఖ్యస్థానములలో ిట్టి సంభించియియున్నను జాతీయ సర్వసంస్కృత కేంద్రీకరణ మెక్కడ? కలకత్తా బంగళానునకును, లాహోరు, బొంబాయినునకును, ఆకామదాబాదు సౌరాష్ట్రమునకును కటకము ఉత్పలమునకు నుజాతీయవర్మకీర్త్యమును ప్రత్యక్షీకరించురాజధానులు. ఆంధ్రావని కట్టిరాజ్యనగరము ముఖ్యవర్మమై యున్నది. రాజధాని నిర్ణయముకూడ ఆంధ్రమహాసభ సిద్ధాంతీకరించుటకధికారములేదా? ప్రతిస్పర్ధిరారణనే పరమప్రమాణమని ఒప్పుకొనవలయునా? ప జాకోటి తీర్మానమువై ప్రభుత్వమువారు బద్ధులైయుండునటుల (వైరాజధాని, విద్యాలయవిషయమై) ఆంధ్ర మహాశోకులు చే నెదరుగాక!

రాజధానిపురమునే విశ్వవిద్యాలయము స్థాపింపకలయును. బెజవాడయే అందుకు లేగియున్నది. జయవాడలో చొటులేదన్న మాట ప్రాస్తవ్యమే. మదరాసువిస్తీర్ణము 27 చ.మైళ్లు. విజయవాడ 30 వ మైళ్లు. ఉద్యానరూపముగ విస్తరింపగల గొప్పయవకాశము కలదు. బెజవాడనుదరు రస్తాప్రక్కన పటముకానురూ గ్రామములకువచ్చు(9 మైలు బంధుకాలువయొడ్డు) విశాలప్రదేశము అతిచౌకగ లభింపగలదు. కలకత్తా బొంబాయి అల్లాబాదు మద్రాసు నగరములు రైల్వేకూడలులు కావా? ఆ టువ్యాగులచే ఆయానివృత్తిలకు అడ్డుము సంభవించినదా గ్రామములలోనూత్రము మహాచి విశాఖవిద్యాపీఠము ప్రబలుటలేదా? విశాఖగిరి పట్టణమారముగ (అమరావతికి చొటున)

విశ్వవిద్యాలయమునకు విహారసౌఖ్యములున్న న యిప్పటికేకేరపిరికి తులచొప్పన రాజధానియే తగినచోటుని గ్రహించవలసి యున్నది. మహావిద్యాలయము రాజధానిలో నే యుంచుమను సిద్ధాంత మేల యనవచ్చును. రాజధానిలో మూత్రము విశ్వవిద్యాలయము లేకుండ నెక్కడ నున్నది? హైదరాబాదు రాజధానులలోనే గాక లండను ఎడింబరో డబ్లిన్ బెర్లిన్ మున్నగు రాజధానులలో లేవా? రాజధానిలోనే విశ్వవిద్యాలయమున కొకగొప్ప యవకాశము కలదు. జాతీయైకత్వ కేంద్రీభూతమైన జ్ఞానసంపత్తిని, తిలకించుటచే వినుటచే ప్రత్యక్షమనభవము కలుగును. ఆ సామాన్యజనుంతుల సామాన్యము సిద్ధించును వెల్లింగ్ డొంగ యొక్క బెజవాడయుపవ్యాసములో రాజధాని విశ్వవిద్యాలయ ప్రతిష్ఠాపనలో మీ బెజవాడయుత్కృష్టతే మరచిపోనని చెప్పియుండుట బహుసమంజసముగ నున్నది. ఈరాష్ట్రపాలకుని గురి సరియగుస్థలముననే తేగిలినది. నిర్ధారణ మహాసభలో ఆంధ్రమహాశోకులు నిర్ణయించెదరు గాన నామభిప్రాయము నెఱు తెలియబరచుచు విరమించుచున్నాను.

సునర్ల శ్రీరామస్వామింహం.

బధిరమూక చికిత్సాలయం, గుంటూరు

ఈఆలయము 1919 సంవత్సరముందు గుంటూరులో స్థాపింపబడి యోగి వెంకోజిరావుగారిచే నిర్వహింపబడుచు చాలా మందికి లాభకరముగా నున్నది. ఇప్పుడు యోగి వెంకోజిరావు గారు యీ ఆశ్రమమును వృద్ధిచేసి జనులకు లాభము కలుగునట్లు చేయుటకు ఒకచికిత్సాలయము నిర్మించుటకు కొన్ని ప్రయత్నములు చేయుచున్నాడు. చికిత్సాలయనిర్మాణమునకు గాను సహాయముచేసిన ధర్మాత్ములనామములు యిచ్చట ప్రచురింపబడుచున్నవి. మహాజనులందరును వారిహార్దసు నవలంబించి చికిత్సాలయనిర్మాణమునకు ధర్మములనొసంగి బధిరులకును మూగలకును సహాయముచేసి వారిని కృతాగ్రులచేయుదురు గాక.

Table with 2 columns: Donor Name and Amount. Includes entries like జి. పెద్దిరెడ్డిగారు పాల్పాడు 2500.0-0, తూములూరు శివరామయ్యగారు నెల్లూరు 800.0-0, బెజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు బుచ్చిరెడ్డిపాలెం 200.0-0, కాశీనాధుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు 100.0-0, మేనకూరు శీతారాంరెడ్డిగారు డిల్వో 150.0-0, బెజవాడ సుందరరామరెడ్డిగారు డిల్వో 100.0-0, నూకలపాటి రామయ్యగారు డిల్వో 50.0-0, మోహన ముద్దుకృష్ణారెడ్డిగారు పొట్టేంపాడు 50.0-0, చివుకుల మాలిండ్లయ్యగారు నెల్లూరు 50.0-0, రెబాల సుబ్బారాయుడుగారు డిల్వో 25.0-0. Total 4025.0-0.

క్రేయోభిలాషి.

తారకేశ్వరం

సచ్చిదానందస్వామి కేసు

తారకేశ్వర సత్యాగ్రహ నాయకుడగు సచ్చిదానందస్వామిపై మహాంతు తెచ్చిన మోరీకేసులో సాక్షివిచారణ పూర్తయినది. ముద్దాయి బలవంతముగా మహాంతుఅనుచులచడ్డ నున్న తాళముచెవులను తీసికొనిపోయే నని ఫిర్యాదీలు తెలిపిరి. ఆసమయమున స్వామి వ్యాధిగ్రస్తుడైపలలో పరుండియుండెనని ముద్దాయిలు వాదించిరి. స్వామిపై మరిరెండు కేసులు గూడ దాఖలు చేయబడెను. అ. ప్రె.

ఆసిబినెంటుగారు

రాజకీయ విధానము

ఇకముందు దేశమున రాజకీయాంగోళనావిధానమును గూర్చి యితరనాయకులతో నాలోచించుటకు బినెంటుగారు నిన్న రాత్రి చెన్న పురినుండి కలకత్తా వెళ్లిరి. అటునుండి సిమ్లాకు వెళెదరు. అ. ప్రె.

చుండుకు నూనె

వెల సీసా 1-కి రు 0-6-0 వి. పి. నహా 0-11-0 ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జల, గోమను పుండ్లు మొదలగునవి మూనును. దీనివలన వెల్లెటెకలకు హానిగలుగక చిక్కగఁ బెరుగగలదు. అమృతాంజనం డిల్వో, మదరాసు - బొంబాయి.

కాంగ్రెసు ప్రచారము ఖిన్నదవుచున్నది మాత్రము జ
దగుచున్నది. గతమాసములో పంపిన సూచికన్న ఈ మాసము
లో చాలా ఎక్కువ పంపబడుచున్నది. టిబ్బెట్ ల
తో దరలిచే గతమాసములో పనిజరుగలేదు.

ది ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అసూర్యరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

బొంబాయి

"ఎంపైరు భీమా కంపెనీలో మీరు భీమా చేయండి"

మిక్కిలి నమ్మకమైనది, ప్రీమియము చాల తక్కువ, హక్కుదారులకు సొమ్ము సకాలమున యివ్వబడును.

గడచిన సం॥ ౧౦ బాలన్సు షీటుకు, ప్రాస్పెక్టుకు వ్రాయుడు.

(548)

బెంగళూరు బ్రాంచి
152 కమర్షియల్ వీధి

మద్రాసు బ్రాంచి
9/10 సెకండు లైను బిచి.

మలేరియా యును, మరియితర జ్వరములన్నియును

"ఇ స నా ఫె లి" చే అతిత్వరలో నివారించును

తైవాజ్వరమును తత్కాలమునకు మాత్రమే అపివేయును. అయితే ఇ స నా ఫె లి 15 దినములలో జ్వరమును తూర్తిగా వేరుతో తీసివేయును. అన్ని విధముల మలేరియా జ్వరములను "ఇ స నా ఫె లి" అత్యద్భుతముగా బాగుచేయును. అని ప్రసిద్ధి చెందినది. గమక మలేరియాకు అతి నమ్మకమైన ఔషధమని పేరుపొందినది.

మలేరియా రాకుండా అటంకపరచుటకు సాహిత్రములందు ఒక్కొక్క మాత్రంకున నేవించిన చాలును.

తూర్తిగా గుణము గలుగుటకు 2 బుడ్లు 15 దినములు నేవించినచాలును.

పసిడిడ్లకు "ఇ స నా ఫె లి" ను (ద్రవరూపముగానున్న "ఇ స నా ఫె లి" వాడవలెను.

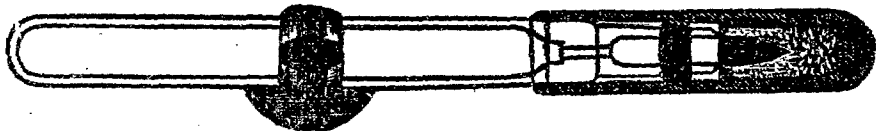
ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు సోల్ ఏజంట్లు,

Gorio Ltd., Post Box 159, Fort, Bombay.

సెల్ ఫోన్ ఫిల్లింగు

"ఆ గేట్"

ఫ్రంట్ వేనా

బాక్ టెన్ పెన్ ప్రపంచమునందు, మారనభక్తి అని చెప్పుదగు ఈ "ఆ గేట్" పెన్, అమెరికా అడ్వేంటియూ, మొదలగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడప్పుడు మన హిందూజాతమునందు కూడ మిక్కిలిముగా జనాదర పోయి ఖండించుచున్నది.

సాధారణముయిన "ఆ గేట్" కలము

2957

మామూలుగా ఉపయోగించబడు ఈ క్లెక్ పాకి బదులు "ఆ గేట్" గాజుపాకి నువ్వయోగించుట యద్భుతమగు మాత్రానము. ఒకతూరి సిరాతో ముంపినయెడల అయిదు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును.

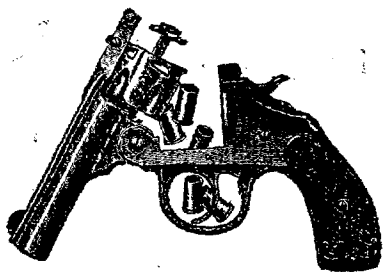
(2957)

మైలాపూరు

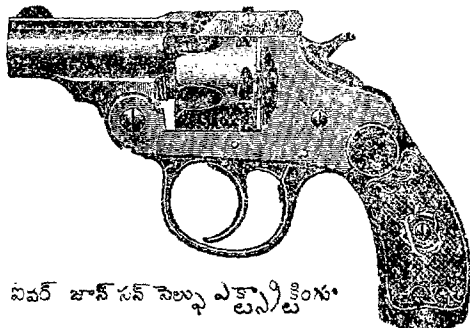
విజ్ఞాపియా డిపో,

మదరాసు.

రివాల్యూరు ప్రత్యేక ధరల చొప్పున ఇవ్వబడును

హెచ్. వి. ఆర్. సెల్ఫ్ ఎక్స్ ప్లాన్డింగు.

వివర్ బాన్ సన్ సెల్ఫ్ ఎక్స్ ప్లాన్డింగు.

55 మాత్రమే గలవు. హోరింగ్ టుప్ అండ్ రిచ్చర్జున్ నికల్ ప్లేట్లుగలది. 5 హెల్లు .320 బోరుగలవు.

4" బారల్ గలదిగన సెల్ఫ్ ఎక్స్ ప్లాన్డింగు రివాల్యూరు 1.కి ధర రూ 35

45 " " 3" " " " " 1.కి ధర రూ 32-8-0

50 " " 2" " " " " 1.కి ధర రూ 30

40 " " 2" " హామర్ లెస్ " " 1.కి ధర రూ 35

30 " " 7 హెల్లుగలది .22 బోరు, 2" బారల్ గలదిగన హామర్ సెల్ఫ్ రివాల్యూరుగలది 1.కి ధర రూ 30

25 " ఎంగు అమెరికన్ నికల్ ప్లేట్లు గలదిగన 5 హెల్లుగలదు హామర్ రివాల్యూరు .320 బోరుగలది 1.కి ధర రూ 25

50 " వివర్ బాన్ సన్ నికల్ ప్లేట్ల 5 హెల్లుహామర్ రివాల్యూరు .320 బోరు, 2" బారల్ గలది 1.కి ధర రూ 30

25 " " 7 హెల్లు, హామర్ లెస్ 2" బారల్ గలది 1.కి ధర రూ 30

అర్డరుతో సహా లై సెన్సును పంపుకొనవలెను.

స్పెన్సరు అందు కో., లిమిటెడ్. మౌంటురోడ్డు, మద్రాసు.

చెన్న పురి బహారుధరలు

సెప్టెంబరు 6-వ తేది శనివారము

(1) ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి రు 30.0.0 మొదలు 42.0.0 వఱకు	
లియ్యము బస్తాలు	మొదలు వరకు
కుసుమ తెనాలిది ,, ప 43 గలది రు 14.0.0	14.8.0
నెల్లూరిది ,, డిటా ,, 16.8.0	17.0.0
డిల్లీది ,, డిటా 45 గలది ,, 16.8.0	17.0.0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8.12.0	9.0.0
సువ్వులు ,, ,, 20.0.0	22.0.0

(2) పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205 రు 11.0.0 రు 12.0.0	
నెనగలు ,, డిటా ,, 12.4.0	12.8.0
పెసలు ,, డిటా ,, 12.12.0	13.0.0
మినుములు ,, డిటా ,, 12.0.0	15.4.0
ఉలము ర 164 ,, ,, 9.4.0	11.4.0

(3) నూనె వస్తువులు

సువ్వులనూనె బా 1-కి రు 170.0.0	175.0.0
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14.0.0	26.0.0
కొండాపురం వేరునెనగపప్పుబా 1-కి ,, 60.0.0	62.0.0
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 55.0.0	58.0.0
వేరునెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 143 మిక్సనూనె 186	
అయిదమునూనె బా 1-కి రు 190.0.0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి రు 205.0.0	210.0.0
కురపసుపు ,, రు 140.0.0	160.0.0
మిరపకాయలు(గుంటూరిది) బా 1-కి రు 105.0.0	140.0.0
గుంటూరుపాయకటు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 45, 50	
కాళిపా ప్రిపాయకటు ,, రు 60, 70	
బెల్లము బా 1-కి రు 35.0.0	50.0.0
చింతపండు బా 1-కి రు 30.0.0	49.0.0

(5) ఇనుము

బుట్టారకంబా 1-కి వ రు 32.0.0	32.8.0
చువరం ,, 32.0.0	36.0.0
రవుండు ,, 32.0.0	36.0.0

(6) లోహములు

చెండి 100 తులంకు రు 78.0.0	81.12.0
బంగారము, తులము 1-కి రు 24.2.0	24.10.0
సవరను 1-కి 15.6.9	
ఇత్తడి బా 1-కి రు 265.0.0	270.0.0
రాగి డిటా రు 30.0.0	305.0.0
అస్కాచక్కర బా 1-కి రు 40.4.0	40.8.0

(7) రంగులు అలిజలై ను

ఆవుకృష్ణము 20 డిగ్రీలు రు 78.0.0	
తొట్టికృష్ణము డిటా ,,	
సింహం డిటా ,,	
గుర్రం డిటా ,,	

(8) కూడి

బోండా వెట్టు బాదవ 1-కి రు 320.0.0	
-----------------------------------	--

(9) నూలు

కోయంబూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి రు 9.12.0	
సుధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి రు 8.7.0	
త్రుక్షూరు తేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి రు 8.12.0	
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి రు 9.8.0	
డిటా నెం 14 డిటా రు 10.2.0	
మోలాపూరు నెం 20 రు 12.3.0	
జపాన్ నెం 20 రు 12.4.0	
,, ,, 40 ఏ లేటిలు అయినను రు 15.15.0	
గోకాకు నెం 12 1/2 రు 8.15.0	
వడ్వాక్ నెం 24 1/2 రు 12.4.0	

కలరా మాత్రలు

డబ్బి 1.కి 12 మాత్రలు నెల రూ 0.0.0.

లెరా ప్లేగువలెనే ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము.

లెరా తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము.

అమ్మతాండవము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

“నర్సి నన్” (స్వర్ణము చేరియున్నది)

అద్భుతమైన బీవామృతము

లోహము లన్నిటిలోను స్వర్ణము దివ్యమైనది మాత్రమే కాదు. అయితే దానిని చక్కగా వాడిన ప్రపంచమునందున్న రహస్యము లన్నిటికిని రాజు పంటిదని హిందూదేశపు ప్రాచీన ఋషులు తెలిపియున్నారు. ప్రాచీ, ప్రదీచి ఔషధములలో మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవాటిని మిళితముచేసి, తయారు చేయబడిన దివ్యౌషధము. నరముల బలహీనత, నపుంసకత్వము స్వల్పముగా నున్నను, హెచ్చుగా నున్నను, రక్తహీనత, బలపుత్రగుట, అపరిశుద్ధరక్తము, దుర్బలత్వము, న్యూరస్ట్రీనియా, చలబద్ధకము, అజీర్ణము మొదలగు అన్ని విధములు చెడువ్యాధులు, తీరనిస్వాధులు తప్పక గుణపడును. కణినపత్వము, లంకణముచేయు నవ సరములేదు. పాదారణ దుర్బలత్వమునకు పైకి కనూరితైలమును వాడవలెను. నర్సి నన్ నులనలన అనేక అద్భుతగుణములు గలవు. ఒక నెలకు సరిపడు నర్సి నన్ ఔషధము స్వర్ణముతో మిళితమైనది. బుడ్డి 1 కి రూ 5.0-0. పై పూల ఔషధము రూ 2-8-0 ఒక పూ రిపెట్టు రూ 7-0-0 కలపాల ఖర్చు చేరు. ఉష్ణరేఖములలో నుండువారికిది అమోఘమైనది.

డి. వెంకట్రావు ఎస్సెస్సరు, బి. ఏ. సైదాపేటపాస్టు “మందు పుష్టిని కలుగజేసినది”- మిస్టర్ ఎం. బి. నాయకర్, మద్రాసు “రక్తమును శుభ్రచేయును”- మిస్టర్ హెచ్. కార్తరు, బొంబాయి “మిక్కిలి ఆశ్చర్యకరమైనది”- డాక్టరు బొంబాయి “మిక్కిలి ఆశ్చర్యకరమైనది”- డాక్టరు ఎస్. మాస్టే ఆహువాదాదు: “నూరస్ట్రీనియా రోగికి చాలమంచిది”- మిస్టరు డబ్ల్యూ. కెట్టి మద్రాసు “2 పాసల బరువు ఎక్కువైనది”- మిస్టరు రూఫ్ ఖాన్ సి. ఐ. డి సబ్ ఇన్స్పెక్టరు పాట్నా “ఉపయోగకారి, గుణకారి”- ఎస్. ఆర్. రావు ఎస్సెస్సరు బి. ఏ. డెప్టీ కలెక్టరు వేలూరు “నాకు చాలమేలు చేసినది”- మిస్టర్ పి. గుబ్బరామలు, రంగును “సంపూర్ణతృప్తి నికలుగ జేసినది” మిస్టర్ ఎస్. సి. డిటా కానిటర్ ఇన్స్పెక్టరు కలకత్తా “అద్భుతమైన గుణములను కలిగించినది” ఆంగ్లముగా నుండ గోరిన ఇస్పాచే ఈదిగువ కలసమునకు వ్రాయుడు: “నేరులో బాగల్ పూరు విలాసమునకు (వాయవ్యము) లేక విజుట్టు వద్ద తీసుకొన వచ్చును. (1482)

Behar Chemical Works, Bhagalpur. Branch-Mithijam. Telegrams:—Chemists, Bhagalpur or direct from Agents. W. E. SMITH & Co. Ltd., and Madras Branches. Dadha & Co., ASWIN & Co., Iyacamoo Mudaliar Madras. Woolen Mart A. Abid & Co., Hyderabad

మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు

వైరెక్సు

ఒక్కటే అమోఘమైన గుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచినగుణమును, ఆరోగ్యమునుపొందిన రైక్త తనిరోగులే ఈ యోగ్యతాపత్రిక నిచ్చియున్నారు. అందువల్లనే

వైరెక్సు అమితముగా విక్రయమగుచున్నది.

రహస్యమైన ఔషధములకాదు. ఫారముల వ్రాసిన పంపబడును. బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0.18-0 వి. పి. చార్జితోసహా రూ 1.2-0.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works Ltd.
CALCUTTA

3421

Powell's Extract of Golden

పవలుగారి అమోఘమైన గెనో నెగ రోగమునకు అద్భుతమైన గుణ మిచ్చును.

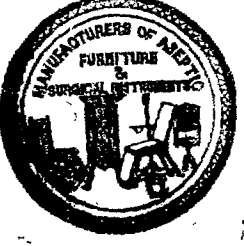
ఆంగ్ల; ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది. నెగ రోగము, నెహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్రపిండములయొక్క వాపు, శుక్ల నవ్వుము, బలహీనము, వీపులో నొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది సమృద్ధముగా కుదుర్చునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:— 6 మోతాదులగెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే ప్రవణము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కులన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గును. దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ట్రికసారి దానిని వాడవలెను.

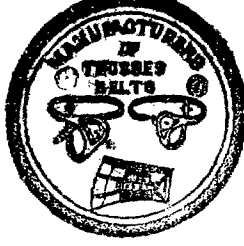
తీక్ష్ణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రూ. 1-4-0
దీర్ఘ వ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రూ. 1-8-0

మా దివ్యౌషధములు సుప్రసిద్ధమైనదు కాణములన్నిటిలోను దొరకును.
మా చిత్రచికిత్స క్యాటాగునకై వ్రాయుడు.
ఉత్తరము లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,
Manufacturing Chemists,
Lamington Road, Bombay.

MANUFACTURERS OF ARTIFICIAL LUNGS

MANUFACTURERS OF ARTIFICIAL LUNGS

నమత్కారగణితము.

ఈ గ్రంథములో చమత్కారగణితము, విశిష్టగణితము, నిరీక్షగణితము, మనోగణితము, క్షేత్రగణిత సమస్యలు, శిల్పములు, అద్భుతములు, విక్రములు, విక్రమశక్తులు, యాక్రితములు, రహస్యాలెక్కులు, గణితాభివృద్ధి గలవు. మంజులమును, మనోబలమును, తెలివిన వృద్ధిచేయు రసవంతములైన శిల్పవిశిష్టలెక్కులు ఇందులో నున్నవి. ఈ గ్రంథము చదివిన గణితమునం దనమానశ్శక్తియు, చమత్కారమును, యాక్రితము తెలివియు కలుగును. ప్రతివానివగ్గర నుండవలసిన పుస్తకము. దీనివల రూ 1. యి. పి. చార్జీ అ రూ. 6 ప్రతులు రూ 5. వలయువారు:— పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, (2118) బెంగళూ, (గుంటూరు జిల్లా) అని వ్రాయవలెను.

వైతావకి సూరి మాత్రలు

ఘంటును మువాసన గలవి

తాంబూలములోగాని విడిగాగాని పుచ్చుకొనిన, అజీర్ణము, వాయువు, జలబుద్ధ్యము, నన్ని పాతము, దగ్గు, తాబ్బునము, కలరా, ప్లేగు, విషజ్వరములు, నీటివోషములు మొదలగు వ్యాధుల కిది వైకావకి యువలె పనిచేయును. 8

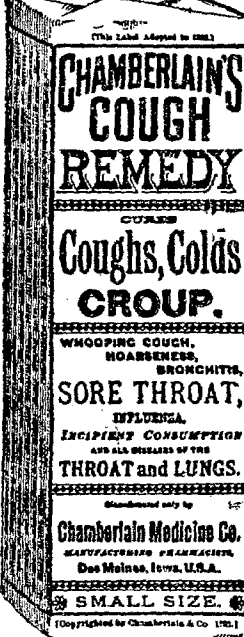
2F0 మాత్రల సీసా రూ 0.4-0 డజన్ రూ 2-0-0 వి. పి. అ రి పి. శి. ఏ. అందు కంపెనీ. పెరిదేవీ. (నెల్లూరుజిల్లా.)

మోహి నీతైలము

5 తు॥ నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగమైనది.

ఇది మనోపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదేవులు, ఉద్యోగములు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతినిచ్చును. నుండరుల మోహాలవ్యాధులకు ప్రాపగు కరుణను మనోహరముగ తెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందు కల రహస్యమును మువాసన చెప్పు నలవికాదు. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగు పొరుగు వారలకుకూడ పరిమళము వ్యాపించును తలలోమందును పుట్ట నివ్వదు. దీనియందు మనోహరమును మువాసన ద్రవ్యములను చేర్చి కియారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పుబడిన యున్నాము. వేయేలక వాపరికరించిన నిజము తెలియకలదు అన్నిజాంజనం డిచో, మదరాసు - బొంబాయి.

చేంబర్లెన్ గారి దగ్గు నివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వాయువు అను విడ్డూలకు వచ్చు రోగము, గొంతుపుండు గొంతురాపు, రొమ్ముపడి నెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని రకముల గొంతువ్యాధులు మొదలగునవి వటా వంచలై పోవును, అన్ని పాగాలలో విక్రయించ బడుచున్నది. (3కి-3)

వైద్యుని విలువను, వైద్యుని సామర్థ్యమును గుఱించి వైద్యులే అంగీకరించి యున్నారు

ఆతంకనిగహమాత్రలు

అన్ని జాతులవారును ఏనయమునందైనను శ్రీ పురుషులు కాలవ్యత్యాసములేక తీసుకొనటకు తగినదని వైద్యులే అంగీకరించియున్నారు. ఉపయోగించి దీని నిజమును తెలుచుకొనుడు.

82 మాత్రలగల డబ్బా 1-కి రూ 1-0-0 ఉత్తరము వ్రాసిన క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును

ఆతంకనిగహ ఫార్మసి

219 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

నాణ్యమైన బనీనులు

ఈ దిగున నుదహరించిన మిల్లులో తయారగుచున్న బనీనులు, హిందూవేశపుమిల్లు నూలులో నున్నా, ఖద్దరునూలులోనున్నా, హిందువుల పరిశ్రమ చేతనున్నా, సకలమైనపట్టు, ఉన్ని, ప్రత్తి, వగైరా దారముతోనూ తయారుచేయుబడి, బహుసరసమైనధరలకు భాగ్యవంతులకు, బీదసావలకు, వీలుగా యుండేలాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె వీలైనంత చౌకగా యేర్పాటుచేసి విక్రయించుచున్నాము.

వర్తకులకు (హోలుసెలు) మొత్తపు బేరమునకు, కంట్రాక్టులకు, చాలా వ్యాపారవీణ కల్గజేసినాము గనుక ధరలు తెలియగోరినవారు యీ క్రిందివిలాసమునకు వ్రాసినయెడల చార్జీలేకుండా ఖరీదులపట్టీ పంపెదము. శాంపిలు బనీనులు ప్యాకెట్టు ౧ కి ఖరీదు, పోస్టు ప్రీ రు 6-0-0

మానేజరు: ఆంధ్రమోంజీరీమిల్స్, బెజవాడ, దక్షిణాంధ్రము.

ఒక గొప్పతప్పు

బుడ్డి 1-కి రు 2-0-0
వి. పి. ఖర్చులు రు 1-8-0

రాక్షసులను నిద్రలేపు.

భుజించిన ఆహారము ఒంటపట్టులేదు.

రోజుకు రోజు శరీరము శుష్కించుచున్నది.

ఇంటను రుగు పొరుగువారికిని నిద్రలేపు.

దగ్గ, దగ్గ

ఎల్లప్పుడును ఒకటే దగ్గ మొదటిహితాదు.

అమృతధృతి

లోనికిపోగానే కఫమును దీసివేయుచున్నది.

వెంటనే మందును ఉపయోగించి

స్వస్థతపడని యెడల మీదే

గొప్ప తప్పు.

అమృతధృతి

సమస్తవిధములైన రోగములకు బాధలకు

ఒకే మందు.

బహుమతి

టిక్కెట్టు నెంబరు

5964

పై నెంబరు టిక్కెట్టు

గలవారు ముందుగా

మాకు

ప్రాయవల గును.

కానుగో ఆండ్ కో,

పరేల్., బొంబాయి.

హనుమూనబు

లోక ప్రసిద్ధమైనది.

(1277)

దీన్ని సమానమైనది వేరులేదు.

ఎన్. రంగనాథా శెట్టి అండు బ్రదర్, 12-బందరువీధి, మదరాసు.

(1398)

ధనవంతులకు మాత్రమే?

అనంగ ప్రభయాకారితే

వాటిని విశేషకర్మము, ఖర్చులేకుండా బాగుచేసి, కాళ్ళతోయగ్గము నిచ్చుచు, కాత్త్రునమృతముగా తయారుచేసి, అన్ని వ్యాధులు నిరసయోగమైనట్టి ధీతులలో కూడ క్రొత్తహనుకోతనమును పుట్టించుచున్న ముంద్రజాలములైన హనుమూనబును కలిగించును. పూర్తిగాని వివరములకు వ్రాసిన యిహముగా పంపబడును. 60 గుళికలు Xల బుడ్డి 1 కి రు 10 మాత్రమే

కందర్పసంజీవని తైలము

ఒకరులను బుడ్డి 1-కి ధర రు 10-0-0. ఇతరవివరములకు వ్రాసిన మాక్యాటలూగు ఉచితముగా పంపబడును. రాజవైద్య నారాయణజీ, కేశవజీ, నెం. 49 బందరువీధి, మదరాసు.

మూలశంక కుత్తైలము

నెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-12-0

మూలశంకవలన అనగము ద్వారా నన్ను లాభవారి క్రమము చిన్న చిన్న మొలలు వీర్చును. ఇది వైద్యకోశపు మందతలన (Lorrid Liver) గూగును. ఆతిగాక, బహుళిక, విశేష కాలము ఒకచోట సూక్ష్మంకుట, వలనబోయి వలన బహుళిక మునకు పోయినపుడును ఇతర మయములందును రక్తముపడును వీనివలన బాధపడువారు కారము, అవ సెందలగు పదార్థములను తగ్గించి తినుటయు, విరేచన సాధకములగు మాంసాదల తినుటయు యుక్తము. ఈ తైలమును మొలలనైరాచిన బాధ వెంటనేపోయి రక్తముపడుట మానును. బాలాబీ మాత్రలవలన నుఖవిరేచన మగును. ఈ రెండు మందులను విడుదల కొంతకాలము వాడెద మూలశంక రోగము తగ్గగలదు. అమ్మతాంజనం నెబ్బో, మదరాసు - బొంబాయి.

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

అచ్చు బైండుపనులు, రబ్బరుస్టాంపులు, స్టిల్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చక్కట, బ్లాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు. (609) ఎంగ్రేవింగు

అశ్వత్థాంజనము

ఆ క థ్ర యు రే ది క్ ఫార్మ సి లి మి టె డ్

19 హరిన్ రోడ్డు, మాంటురోడు పోస్టు - మదరాసు.

66 చిక్ వేట, బెంగుళూరు సిటీ.

వసంత కుసుమాకరము.

'బసవరాజీయము మేహరొగప్రకరణము

191-వ పుట మధుమేహనందు సుప్రసిద్ధముగ తరతరములనుండి ఆర్యవైద్యులు ఉపయోగించుచున్నారు.

ఇంకను క్షయ, అజీర్ణము, నిస్సత్తువ మొదలగు వ్యాధులలో గూడ మిక్కిలి అనుకూలము. బలవర్ధకము. రక్తమును శుద్ధిజేయును.

ఇందు శతపుటాభకము, బంగారము, ముత్యము, పంగ భస్మము, కాంతము, ఇత్యాది విలువగల ఔషధములు గలవు.

20 మాత్రలుగల సీసా 1-టికి రూ 5-0-0. ఔషధముతో గూడ పథ్యమును ఉపయోగించు విధానమును తెలుపబడును.

వసూలయిన మూలధనము రూ 1,45,959-4-0

నిరుపమైన శాస్త్రీయ ఔషధములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

నూరు రూపాయలు ధరావతు ఇచ్చు ఏజెంట్లు కావలెను.

“స్వరస్సు అట్లాను టానికి మిక్కిలి
బలముగలది. నరములను జీర్ణ
రోగములను మంచి ఆరోగ్య
స్థితికి తెచ్చును. అందు
చేతనే నావద్దకువచ్చు
రోగులు అనేకులు
దీనినివాడి, అద్భు
తమైనగుణమును
పొందు
చున్నారు.”

ఎఫ్. ఆర్. సి. ఎస్.

“అన్ని ఉదరరోగములకు, కాలిజ
సంబంధమైన వ్యాధులకు
అట్లాను టానికి మంచి
గుణమిచ్చుటను నేను
తెలిసికొంటిని.

అదిగాక నరముల బలహీనముగల
వా రందరును ఈ టానికును
నిర్భయముగా వాడ
వచ్చును.”

ఎల్. ఎమ్. అందు ఎస్.

నర్వ కాలసంజీవి అగు
అట్లాను టానికును
యిప్పుడే పుచ్చుకొని
కాలసంజీవిని
వశపరచుకొందు
ఉష్ణదేశములకు తగిన టానికు

దేశమునందు రెండువేతులుగా పనిచేయుటవల్లనే అట్లాను
టానికు మిక్కిలి జయము పొందుచున్నదని ప్రతి వైద్యునికి బాగుగా
తెలియును. తక్షణమే నరములు, మెదడు, దేశమునందుండు నన్నని
మాంసము పాతములు మొదలగువాటికి మంచిపుష్టి నిచ్చునట్టియు,
భుజించిన ఆహారము చక్కగా జీర్ణమగునట్లుచేసి, బలమును హెచ్చించు
నట్టియు, విలువగల ఔషధులు యిందులో చేరియున్నవి. కృశించిన
భాగములకు రెండింతలు వడితో పంచి ఆరోగ్యస్థితికి తెచ్చును. అందు
చేతనే అట్లాను టానికు అతి త్వరలోనే శాశ్వతమైన గుణమునిచ్చును.

కెమిస్టుల అందరివద్దను దొరకును.

మదన్ సన్యు అందు కొ.,

కెమిస్టులు, బొంబాయి

మద్రాసు 1డిపో ఏజెంట్లు:—ఎ.ఎస్.ఆర్.మూర్తి.

అందు సన్యు, 9, పాప్ హామ్స్ బ్రాడ్వే.

“నేను న్యూరస్టినియా వ్యాధిగల
వారికి, నరములు కృశించిన
వారికి ఈ టానికును వాడి
తిని. అందుచే వారికి అ
మోఘమైన గుణము
కలిగినది నరముల
బలహీనము,
ముఖ్యముగా దీర్ఘ కాలమునుండి
అజీర్ణ వ్యాధితో కూడ నర
ముల బలహీనముగల
వారికి దీనిని నేను
సిపార్సు చేయు
చున్నాను.”

ఎ. బి. బి. ఎస్.

“నేను అట్లాను టానికును అనేక
రకముల వ్యాధిగ్రస్తులకు వాడి
తిని మంచి గుణముగలిగినది.
అమితముగా పనిచేయు
వారికి ముఖ్యముగా
యది అద్భుతమైన
గుణమిచ్చినది.”

“పుష్టిని గోరు ప్రతి యొకరును
దీనిని తప్పక పుచ్చుకొను
టకు నేను శిపార్సుచేయు
చున్నాను.”

ఎల్. ఎమ్. అందు ఎస్.